

**INTERNATIONAL CONGRESS OF
ISLAMIC ECONOMY, FINANCE
AND ETHICS**

ABSTRACT BOOK

April 29, 2017 / Istanbul-TURKEY

BANDIRMA
ONYEDİ EYLÜL
ÜNİVERSİTESİ

BORSA
İSTANBUL

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

CAMBRIDGE
SCHOLARS
PUBLISHING

International Journal of
Emerging Markets

alBaraka

INTERNATIONAL CONGRESS OF ISLAMIC ECONOMY, FINANCE AND ETHICS

ABSTRACT BOOK

April 29, 2017 / Istanbul- Turkey

Editors:

Seyfettin ERDOĞAN
Durmuş Çağrı YILDIRIM
Ayfer GEDİKLİ

Assistant Editors:

Hande Çalışkan
Uğur Mirasedoğlu

Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi

ÖZET BİLDİRİLER KİTABI
25 Nisan 2017 / İstanbul – Türkiye

Editörler:

Seyfettin ERDOĞAN
Durmuş Çağrı YILDIRIM
Ayfer GEDİKLİ

Editör Yardımcıları

Hande Çalışkan
Uğur Mirasedoğlu

Bildirilerin her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

İsefe.org

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Eriřah Arıcan – Marmara Üniversitesi
Dr. Cemil Ertem – Cumhurbaşkanı Başdanışmanı
Prof. Dr. Süleyman Özdemir – Bandırma 17 Eylül Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Halis Yunus Ersöz – İstanbul Üniversitesi (Rektör Yrd)
Prof. Dr. Selahattin Dibooglu – University of Missouri–St. Louis
Prof. Dr. Murat Çizakça – Konya Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. Mikail Erol – Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Yakup Bulut – Hatay Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Paksoy – Kilis Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Hüseyin Bilgin – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Hamza Ateş – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Anne Winkler – University of Missouri–St. Louis
Prof. Dr. David Rose – University of Missouri–St. Louis
Prof. Dr. Doğan Uysal – Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Tabakođlu – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Nohutçu – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Adem Korkmaz – Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Zekai Özdemir – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay Yılmaz – Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Targan Ünal – Okan Üniversitesi
Prof. Dr. řaban Kayhan – Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Soner Çelikkol – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Sami Karacan – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Salih Öztürk – Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Rasim Yılmaz – Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan Sarı – Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Altuđ – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Nuray Altuđ – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Nilgün Çil Yavuz – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Aykaç – Kırklareli Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Murat Yülek – İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin Kar – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Muhittin Kaplan – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Melike Bildirici – Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Yüce – Uludağ Üniversitesi (Dekan)
Prof. Dr. Mehmet Duman – Artvin Çoruh Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Mehmet Bulut – Sabahattin Zaim Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Mehmet Barca – Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Ekrem Erdem – Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Kazım Sarıkavak – Gazi Üniversitesi (Dekan)
Prof. Dr. Kerem Alkin – Nişantaşı Üniversitesi
Prof. Dr. Kenan Dađcı – Yalova Üniversitesi
Prof. Dr. Kahraman Çatı – Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas Doğan – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Güran Yumuřak – Sabahattin Zaim Üniversitesi (Dekan)
Prof. Dr. Hatice Neşe Erim – İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Vergil – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Haluk Alkan – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Habip Yıldız – Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Gülden Ülgen – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Feridun Yılmaz – Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Faik Budak – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Erdal Demirhan – Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmoud Sabra – Al Azhar University, Filistin
Prof. Dr. Ensar Nişancı – Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Emin Ertürk – Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Elif Çepni – Bahçeşehir Üniversitesi
Prof. Dr. Coşkun Can Aktan – Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Cevat Gerni – Doğuş Üniversitesi
Prof. Dr. Jean-Pierre Allegret – Paris Ouest Nanterre, Fransa
Prof. Dr. Bülent Güloğlu – İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent Aybar – Southern New Hampshire University-ABD
Prof. Dr. Bogna Kazmierska Jozwiak – University of Lodz-Polonya
Prof. Dr. Ayşe Buğra – Boğaziçi Üniversitesi
Prof. Dr. Olexandr Pidchosa – Taras Shevchenko University, Ukrayna
Prof. Dr. Sudi Apak – Esenyurt Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Kutan – Southern Illinois University
Prof. Dr. Aysun Fıçıcı – Southern New Hampshire University-ABD
Prof. Dr. Ali Kemal Gürbüz – Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Konstantin Tsvetkov – University of Agribusiness and Rural Development, Bulgaristan
Prof. Dr. Nazif Mohib Shahrani – Indiana University, ABD
Prof. Dr. Aysıt Tansel – Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Max Gillman – University of Missouri–St. Louis, ABD
Prof. Dr. Ali Çelikyay – Osman Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet İncekara – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmut Bilen – Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Abdülmecit Türüt – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. David Weir – Northumbria University / Cambridge Scholars
Prof. Dr. Farid Shuaib – International Islamic University of Malaysia
Prof. Dr. Andrzej Bistyga – Katowice School of Economics, Polonya
Prof. Dr. Ethem Cebecioğlu – Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulvahap Baydaş – Bingöl Üniversitesi
Prof. Dr. Vahit Göktaş – Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abbas Mirakhor – The Global University of Islamic Finance, INCEIF
Prof. Dr. Obiyathulla Ismat Bacha – The Global University of Islamic Finance, INCEIF
Doç. Dr. Rosmah Mat Isa – Kebangsaan University, Malezya
Doç. Dr. Hüseyin Altay – Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer Kanberoğlu – Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Vedat Cengiz – Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga Ulusoy – Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Şevket Alper Koç – Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Şahap Kavcıoğlu – Bayburt Milletvekili
Doç. Dr. Sibel Aykın – Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Selman Yılmaz – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Rengin Ak – Kırklareli Üniversitesi

Doç. Dr. Özlem Durgun – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Murat Pıçak – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. İdris Demir – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Turhan – İzmir Milletvekili
Doç. Dr. Hasan Gül – Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Haluk Zülfikar – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan Kahyaoğlu – Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Gülçin Tapşın – İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Emrah İsmail Çevik – Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Emel İslamoğlu – Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Elif Hobikoğlu – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Durmuş Çağrı Yıldırım – Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Bahar Burtan Doğan – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayfer Gedikli – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Arı – Kırklareli Üniversitesi
Doç. Dr. Kenan Aydın – Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. İshak Torun – Bolu İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan Eroğlu – Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Subaşı – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Başak Tanınmış Yücememiş – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice Karahan – Medipol Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan Kahyaoğlu – Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu Özcan – Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Faruk Aysan – Boğaziçi Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel Ayriçay – Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Özlen Hiç – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Aysen Hiç Gencer – İstanbul Aydın Üniversitesi
Doç. Dr. Cüneyt Kılıç – Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Levent Çinko – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ferda Yerdelen Tatoğlu – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Selami Özcan – Yalova Üniversitesi
Doç. Dr. Osman Şimşek – Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Saraç – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Rosham Mat Isa – University of Kebangsaan, Malezya
Doç. Dr. Gonca Atıcı – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan Sarıbaş – Zonguldak Üniversitesi
Doç. Dr. Muzaffer Koç – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Atilla Doğan – Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfettin Arslan – Dicle Üniversitesi
Dr. İbrahim Murat Bozkurt – Marmara Üniversitesi
Dr. Meltem Taylan – Cumhurbaşkanı Başdanışmanı
Dr. Mohd Iqbal bin Abdul Wahab – International Islamic University, Malezya
Dr. Ayşegül Durukan – Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Barış Alparslan – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Mehmet Naci Efe – Üsküdar Üniversitesi
Dr. Berna Ak Bingül – Kırklareli Üniversitesi
Dr. Kaushik Chattopadhyay – Prof. S.N.H. College, University of Kalyani
Dr. Yıldız Aksoy – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Murat Tümay – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. İsmail Cem Ay – Gelişim Üniversitesi

Dr. Veli Sırım – Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Niyazi Gümüş – Kastamonu Üniversitesi
Dr. Korhan Arun – Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Cengiz Ceylan – Kırklareli Üniversitesi
Dr. Aslıhan Nakibođlu – Niđde Üniversitesi
Dr. Ahu Ergen – Bahçeşehir Üniversitesi
Dr. Ömer Esen – Muş Alpaslan Üniversitesi
Dr. Abdilahi Ali – Aberystwyth University / İngiltere
Dr. Malik Babar Hussain – University of Sargodha / Pakistan
Dr. Zeeshan Atiq – University of Karachi / Pakistan
Dr. Büşra Karataşer – Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Sema Yılmaz Genç – Kocaeli Üniversitesi
Dr. Yener Coşkun – Semaye Piyasası Kurumu Başkan
Dr. Daniel Kapp – European Central Bank
Dr. Zişan Kılıçkan – Kocaeli Üniversitesi

Türkiye Katılım Bankacılığı Sektörünün Karlılığı Üzerinde Para Politikasının Etkisi

Doç. Dr. Seymur Ağazade

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisat Bölümü
seymur.agazade@erdogan.edu.tr

Bu çalışmada parasal büyüklüklerindeki değişimlerin Türkiye katılım bankacılığı sektörünün karlılık göstergeleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu amaçla, TCMB'nin dar ve geniş tanımlı para arzına ait artış oranları ile katılım bankacılığı sektörünün karlılığına ilişkin üç farklı gösterge kullanılmıştır. Karlılık oranına ilişkin göstergelerden ilk ikisi aktif karlılık oranı ve özsermaye karlılık oranıdır. Üçüncü gösterge ise, çalışmada net getiri marjı şeklinde ifade edilen kredi gelirleri ile kar payı ödemeleri farkının toplam aktiflere oranıdır. Ocak 2006 – Aralık 2016 dönemi için yapılan analizler Granger nedensellik testine dayanmaktadır. Nedensellik analizine ait bulgular, dar tanımlı para arzındaki artışların karlılık göstergelerinden net getiri marjını negatif yönde etkilediğini destekleyici niteliktedir. Bu bulgu, parasal sıkılaştırma dönemlerinde katılım bankacılığı sektörünün kredilerden elde ettikleri gelirleri artırabildiklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Para arzı, katılım bankacılığı sektörü karlılık oranları, Granger nedensellik testi

The Effect of Monetary Policy on Profitability of Turkish Participation Banking Sector

This study investigates the effects of changes in monetary aggregates on the profitability indicators of the Turkish participation banking sector. For this purpose, growth rates of narrow and broad definition of money supply and three different ratios related to the profitability of the participation banking sector were used. Two of the profitability indicators are the ratios of return on assets and return on equity. The third indicator which in this study expressed as the net yield margin is the ratio of difference between credit income and dividend payments to the total assets. Analyses are based on the Granger causality tests and covers the period from 2006 January to 2016 December. Results of causality analysis support that increases in narrow money supply affect negatively the net yield margin profitability ratio. This finding indicates that the participation banking sector can increase their revenues earned from credits in monetary tightening periods.

Key Words: Money supply, profitability rates of participation banking sector, Granger causality test

Temel Faaliyetler Açısından Türkiye Katılım ve Mevduat Bankacılığı Sektörlerinin Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Seymur Ağazade

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisat Bölümü
seymur.agazade@erdogan.edu.tr

Bu çalışmada, Türkiye katılım bankacılığı ve mevduat bankacılığı sektörlerine ait toplam kredi/toplam aktif, toplam kredi/toplam mevduat ve tasfiye olunacak alacaklar/toplam kredi oranlarının Aralık 2005 – Aralık 2016 dönemine ait değerleri kullanılarak iki kesimin karşılaştırmalı olarak performans incelemesi yapılmıştır. Bu üç göstergenin iki bankacılık sektörüne ait serileri arasında korelasyon ilişkisi ve göstergelerin iki sektör arasındaki fark serisinin durağanlık özellikleri incelenmiştir. Yapılan analizler veri setinin tamamının yanı sıra Aralık 2005 – Aralık 2013 dönemi için de yapılmıştır. Çalışma bulguları ilk iki gösterge bakımından katılım ve mevduat bankacılığının benzeşmediğini destekleyici niteliktedir. Bu durum, farklı fon bulma ve kaynak sağlama yöntemleri olan bu bankacılık sektörlerinin farklı müşteri profili ya da kredi ve mevduat talep yapısıyla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Batık kredi oranına ilişkin elde edilen sonuçlar ise her iki sektöre ait kredi müşterilerinin ekonomik koşullardan benzer şekilde etkilendiklerini ve benzer kaynaklı ekonomik sorunlardan dolayı ödeme sorunu ile karşı karşıya kaldıklarını gösterir.

Anahtar Kelimeler: Katılım bankacılığı ve mevduat bankacılığı sektörlerinin performansı, korelasyon analizi, durağanlık testi

A Comparative Assessment of Turkish Participation and Deposit Banking Sectors in Terms of Basic Activities

This study investigates comparatively the performance Turkish participation banking and deposit banking sectors using total loan/total assets, total loan/total deposits and liquidation receivables/total loan ratios of two sectors for the period from 2005 December to 2016 December. The correlation relationship between the two banking sectors in terms of three variables and stationary characteristics of the difference series that formed for each indicator between two sectors are examined. The analyses were made for the full data set and as well as for the period from 2005 December to 2013 December. Findings of the study support the fact that participation and deposit banking sectors are not similar in terms of the first two indicators. This supports the fact that these banking sectors have different methods of finding and providing funds and face different customer profiles or have different loans and deposits demand structure. But the results related to the sunk credit ratio show that credit customers from two sectors are similarly affected by the economic climate and they face the problem of repayment due to similar economic problems.

Key Words: Performance of participation banking and deposit banking sectors, correlation analysis, stationary test

Türkiye’deki Katılım Bankalarının AHP ve TOPSIS Yöntemleri ile Finansal Performansı: CAMELS Oranları

Yrd. Doç. Dr. Aykut Karakaya

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İşletme
aykut.karakaya@erdogan.edu.tr

Dünyadaki katılım bankaları küresel finansal krizden klasik bankalarla kıyaslandığında daha az etkilenmiştir. Bunun nedeni, faizsiz finans ilkeleridir. Benzer durum Türkiye’deki katılım bankaları içinde geçerlidir. Finansal sistem içindeki artan ağırlığı Katılım bankalarının performanslarını önemli kılmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye’deki katılım bankalarının CAMELS sistemine göre performans sıralaması amaçlanmıştır. Çalışma Albaraka Türk, Kuveyt Türk, Türkiye Finans Katılım ve Ziraat Katılım’ın 2015 yılı finansal verilerini kapsamaktadır. Çalışmada öncelikle, CAMELS bileşenlerini oluşturan finansal oranların ağırlıkları AHS (Analitik Hiyerarşi Süreci) ile hesaplanmıştır. Ardından TOPSIS yöntemiyle katılım bankaları performanslarına göre sıralanmıştır. CAMELS sermaye yeterliliği, aktif kalitesi, yönetim kalitesi, karlılık, likidite ve risk olmak üzere altı bileşenden oluşur. Çalışmada CAMELS çerçevesinde toplam 16 finansal oran kullanılmıştır. AHS’de CAMELS bileşenleri kriter, finansal oranlar alt kriterdir. AHS ile kriterlerin ağırlıklarına göre sırası karlılık, sermaye yeterliliği, aktif kalitesi, likidite, yönetim kalitesi ve riske duyarlılık biçimindedir. Ağırlığı en yüksek alt kriterler öz sermaye karlılığı, risk ayarlı sermaye yeterliliği oranı ve takipteki krediler oranıdır. Katılım bankalarının performans sıralaması Kuveyt Türk, Albaraka Türk, Ziraat Katılım ve Türkiye Finans Katılımıdır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, Performans Analizi, CAMELS, AHS, TOPSIS.

Financial Performance of Participation Banks in Turkey with AHP and TOPSIS

Methods: CAMELS Ratios

The participation banks were less affected by the global financial crisis compared with the conventional banks. The reason for this is interest-free finance principles. The same applies to the participation banks in Turkey. Increased weight within the financial system makes the performance of Participation banks important. In this study, it is aimed that the performance ranking of participation banks in Turkey according to CAMELS system. The study covers the financial data for 2015 of Albaraka Türk, Kuveyt Türk, Türkiye Finans Katılım and Ziraat Katılım. In the study, the weights of the financial ratios forming the CAMELS components are calculated by AHP (Analytic Hierarchy Process). Following the TOPSIS method, the participation banks are ranked according to their performances. CAMELS consists of six components; capital adequacy, asset quality, management quality, profitability, liquidity and sensitive to risk. In the study, a total of 16 financial ratios were used in the CAMELS framework. In AHP, CAMELS components are criteria, financial ratios are sub-criteria. According to the weight of criteria with AHP, profitability, capital adequacy, asset quality, liquidity, management quality, and sensitivity to risk are in the form. The sub-criteria that have the highest weight are return on equity, risk-adjusted capital adequacy ratio, and non-performing loans ratio. Performance ranking of participating banks is Kuveyt Türk, Albaraka Türk, Ziraat Katılım, and Türkiye Finans Katılımı.

Key Words: Participation Banks, Performance Analysis, CAMELS, AHP, TOPSIS.

KATILIM BANKALARININ TEKNİK VE ÖLÇEK ETKİNLİKLERİ

Yrd. Doç. Dr. Aykut Karakaya
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İşletme
aykut.karakaya@erdogan.edu.tr

Katılım bankaları geleneksel bankaların sunamadığı yenilikçi ürün ve hizmetleri sunmaktadırlar. Küresel finansal kriz sonrası tasarruf-yatırım ilişkisinde katılım bankaları öne çıkmıştır. Böylece, kaynakların optimâl dağılımında katılım bankalarının önemi artmıştır. Bu çalışmayla katılım bankalarının ülkeler düzeyinde teknik ve ölçek etkinliklerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışma 14 islâm ülkesinin 2015 yılı verisini kapsamaktadır. Analiz parametresiz bir etkinlik ölçüm yöntemi olan Veri Zarflama Analizi (VZA) ile gerçekleştirilmiştir. VZA ile girdi yönelimli ve aracılık yaklaşımına göre teknik etkinlik, saf teknik etkinlik ve ölçek etkinliği hesaplanmıştır. Analiz iki girdi ve iki çıktı toplam dört değişken ile yapılmıştır. Girdi değişkenleri toplanan fonlar ve faaliyet giderleridir. Çıktı değişkenleri kullanılan fonlar ve toplam gelirdir. Değişkenler toplam aktiflere oranlandıktan sonra analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, ortalama etkinlik skorları sırasıyla ölçek etkinliği 0.938, saf teknik etkinlik 0.953 ve teknik etkinlik 0.894'dır. Ortalama etkinlik skorları görece yüksektir. İncelenen 14 ülke içerisinde 5 ülke ölçek etkin, 8 ülke saf teknik etkin ve 5 ülke teknik etkin bulunmuştur. Ölçek etkin ülkeler Bangladeş, Endonezya, İran, Nijerya ve Umman'dır. Saf teknik etkin ülkeler Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya, İran, Nijerya, Umman ve Sudan'dır. Teknik etkin ülkeler Bangladeş, Endonezya, İran, Nijerya ve Umman'dır. Saf teknik etkin ülkelerden sadece ölçek etkinliğine sahip olanların teknik etkin diğerlerinin teknik etkinsiz olduğu elde edilmiştir. Teknik etkinsizliğin nedeninin saf teknik etkinsizlik değil, ölçek etkinsizlik olduğu görülmüştür. Teknik etkinsizliğin kaynağı optimâl olmayan ölçektir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, Etkinlik, Teknik Etkinlik, Ölçek Etkinlik, Veri Zarflama Analizi (VZA).

TECHNICAL AND SCALE EFFICIENCIES OF PARTICIPATION BANKS

The participation banks offer innovative products and services that traditional banks can't offer. After the global financial crisis, participation banks came to the forefront in saving-investment relationship. Thus, the importance of participation banks in the optimal distribution of funds has increased. This study aimed to reveal technical efficiency and scale efficiency at the country level of participation banks. This study covers the year 2015 data of 14 Islamic countries. Analysis was calculated with Data Envelopment Analysis (DEA) which is an efficiency measurement method nonparametric. The technical efficiency, pure technical efficiency and scale efficiency were calculated according to the input-oriented and intermediation approach with DEA. The analysis was carried out with two inputs and two outputs with a total of four variables. Input variables are the total funding and operating expenses. The output variables are the total financing and the total incomes. Variables were analyzed after being proportional to total assets. As a result of the analysis, the average efficiency scores are as follows: scale efficiency 0.938, pure technical efficiency 0.953, and technical efficiency 0.894. Average efficiency scores were relatively high. Among the 14 countries surveyed; 5 countries were scale efficient, 8 countries were pure technical efficient and 5 countries were technical efficient. Scale efficient countries are Bangladesh, Indonesia,

Iran, Nigeria, and Oman. Pure technical efficient countries are Bangladesh, United Arab Emirates, Indonesia, Iran, Nigeria, Oman, and Sudan. Technical efficient countries are Bangladesh, Indonesia, Iran, Nigeria, and Oman. It is seen that the cause of the technical inefficiency is not the pure technical inefficiency but the scale inefficiency. The source of technical inefficiency is the non-optimal scale.

Key Words: Participation Banks, Efficiency, Technical Efficiency, Scale Efficiency, Data Envelopment Analysis (DEA).

PARETO OPTİMUMU ÇERÇEVESİNDE İSLAM EKONOMİSİNDE REFAH ANLAYIŞI

Arş. Gör. Muhammet BAHADIR
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisat
muhammet.bahadir@gop.edu.tr

Doç. Dr. İlhan EROĞLU
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisat
ilhan.eroglu@gop.edu.tr

Doç. Dr. Ahmet İNANIR
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri
ahmet.inanir52@gop.edu.tr

Refah iktisadı, iktisat biliminin önemli konularından biridir. Zira refah düzeyini artırmak, ülkelerin temel iktisadi hedefleri arasındadır. Refah iktisadı, Pigou'dan beri sürekli gelişme halindedir ve Pareto ile refah iktisadının iktisadi hayata bakışı çeşitlenmiştir. Vilfredo Pareto, refahın optimizasyonu hedefini kendi adıyla anılan bir teoriyle ortaya koymuştur. Bu teoriye göre toplumdaki bireylerden en az birinin refahını azaltmadan diğer birinin refahını artırma imkânı yoksa o toplumun refahı optimuma ulaşmıştır. Refah optimizasyonuna tüketim ve üretim cephesinden bakan Pareto, üretilen mal ve hizmetlerin toplumdaki kişiler arasında etkin dağılımını ve üretim faktörlerinin, çeşitli mal ve hizmetlere nasıl dağılması gerektiğini ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı Pareto'nun refah anlayışı ile İslam ekonomisindeki refah anlayışını karşılaştırmak ve refah konusunda İslam'ın bakış açısını ortaya koymaktır. Çalışmada, İslam dininin zekat, sadaka, diğergamlık vs. gibi araçları yoluyla Pareto'nun ulaşmak istediği refah optimizasyonuna ulaşılabilen dile getirilmiş, bu bağlamda, refah optimizasyonuna ulaşabilmek için devletin vergi ve transfer ödemeleri ile devreye girmesine - Refah İktisadı'nın İkinci Temel Teoremi'nde gerekli görülen- gerek kalmaksızın İslami esaslar çerçevesinde insanların bilinç düzeyi ve farkındalığı artırılarak, refah optimizasyonunun yakalanabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Refah, Pareto Optimizasyonu, İslam Ekonomisi, Diğergamlık

THE WELFARE PARADIGM IN THE ISLAMIC ECONOMICS WITH THE PARETO OPTIMUM FRAMEWORK

Welfare economics is one of the important subjects of economics. Because increasing the level of welfare is among the basic economic goals of the countries. Welfare economics has been in continuous development since Pigou and with Pareto the economic life paradigm of welfare economics have diversified. Vilfredo Pareto set out the goal of optimizing welfare with a theory called his own name. According to this theory, if at least one of the individuals welfare in the society can not be increased without decreasing the other individual welfare, the welfare of that society has reached the optimum. Pareto, who looks at consumption and production aspects for welfare optimization, has demonstrated the efficient distribution of goods and services among people in society and how production factors should be distributed to various goods and services. The aim of this work is to compare Pareto's paradigm of welfare with the welfare paradigm of the Islamic economics and put forth Islam's paradigm on welfare. In this study, as a conclusion, with tools like zakat, charity, altruism in Islamic economics can be reached “welfare optimization as Pareto referred” has been expressed and

with this concept, without the necessity to reach the welfare optimization with tax and transfer payments of the state –expressed as a necessity in the Second Fundamental Theorem of Welfare Economics-, by raising the conscious and awareness level of the humanity with the Islamic principles framework can be reached the welfare optimization.

Key Words: Welfare, Pareto Optimization, Islamic Economics, Altruism

İSLAM İKTİSADI PERSPEKTİFİNDE TOPLUMSAL İLİŞKİLER, BÖLÜŞÜM VE MÜLKİYET KAVRAMLARI

Yrd. Doç. Dr. Sema Yılmaz Genç
Kocaeli Üniversitesi, Pazarlama ve Reklamcılık
semayilmazgenc@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Duygu Süloğlu
Kocaeli Üniversitesi, İktisat Teorisi ve Politikası
duygusuloglu@gmail.com

İslam inancı izdüşümünde şekillenen İslam iktisadı Kur'an'da belirtilen emirlere, Peygamberin söz ve uygulamalarına dayanmaktadır. "İslam İktisadı" adını taşıyan bu bilim alanı, bir iktisat sisteminden daha çok dini anlayış ve usuller ile şekillenen iktisadi bir yaklaşımdır. Kur'an yolu ile sağlanan düşünsel esaslar, İslam iktisadına meşruluğunu sağlayan ilkeleri içermekle birlikte iktisadi, hukuki ve sosyal anlayışların temellendirilerek yorumlanabilmesine imkân sağlamaktadır. Bu çalışmada İslam iktisadı perspektifinde toplumsal ilişkiler, mülkiyet ve bölüşüm konularına genel olarak açıklama getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam İktisadı, Adalet, Zekat, Mülkiyet ve Bölüşüm

SOCIAL RELATIONS, DISTRIBUTION AND CONCEPTS OF OWNERSHIP IN THE ISLAMIC PERSPECTIVE

Islamic economics, which is shaped in the shade of islamic ethics, is based on the edicts in the Koran and Prophets' sayings and deeds. This scientific field named "Islamic Economics" is a financial attitude shaped by religious conception and methods more than an economic system. The intellectual principles which are provided by Koran, enable economical, judicial and social insights to be interpreted by grounding as well as including principles which legitimize Islamic Economics. In this study it was endeavored to clarify the subjects of social order, property, labour and distribution in terms of Islamic Economics and justice.

Key Words: Islamic Economics, Justice, Alms, Property and Distribution

SİYASET ANLAYIŞI BAĞLAMINDA KINALIZADE ALİ EFENDİ'NİN AHLAKI VE MACHIAVELLİ'NİN ÖZGÜNLÜĞÜ

Yrd. Doç. Dr. Atıl Cem Çiçek

Kafkas Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
atilcemcicek@yahoo.com

Öğr. Gör. Gökbörü Önalp

Kafkas Üniversitesi, Yönetim ve Organizasyon
g.onalp@hotmail.com

Aynı dönemin düşünürleri olan Kınalızade Ali Efendi ve Niccolo Machiavelli, içinde buldukları ahlak ve siyaset koşullarının birer aynası niteliğindedirler. Machiavelli, bölünmüşlük ve istikrarsızlık içinde siyasal hayatını devam ettirmeye çalışan İtalya'nın, Kınalızade ise gücünün doruğunda olan Osmanlı'nın birer düşünsel haritaları olarak tarihteki yerini almıştır. Yaşadıkları ortamın etkisiyle iki düşünür "ahlak ve siyaset" konusunu eserlerinde işlemişler ve devlet adamlarına bu doğrultuda nasihatler içeren yapıtlar oluşturmuşlardır. Bir bütün olarak bakıldığında Kınalızade Ali Efendi, İslam geleneğinden hareketle ahlakı değerlendirip toplum katmanlarına ve siyasete bu olguyu yerleştirmiştir. Machiavelli ise Ortaçağ'ın dinsel dogmalarından sıyrılıp ahlaka yeni bir statü yüklemiş ve bu bağlamda siyaseti özelleştirmiştir. Kınalızade'nin başyapıtı olan Ahlak-ı Alai ve Machiavelli'nin en önemli eseri olan Prens'te ahlak ve siyaset konusu ön plana çıkmıştır. Osmanlı'nın ahlaksal sorularına ve sorunlarına çözüm arayan Kınalızade, geniş etki alanlı siyaset bilimini bir yol haritası olarak belirlemiştir. Yaşamı yönlendiren siyaset ve siyasetçilere ahlak ile yoğrulmuş bir platform oluşturmaya çabalamıştır. Parçalanmışlık ve yozlaşmayla mücadele eden İtalya'da ise Machiavelli, bahsedilen bu zor durumdan sıyrılmak ve tarihteki gibi güçlü ve yenilmez olabilmek için ahlakı tekrardan yorumlamış, kavramı kişileştirmiş ve alışılmışın aksine siyasetten soyutlamıştır. İki düşünürün ahlak anlayışlarındaki farklılık tarihsel etkiden, yaşam koşullarından ve devletsel anlayışlarından kaynaklanmaktadır. Bu çalışmamızda, İslam ve Batı dünyasındaki başlıca ahlakçı düşünürlerin fikirlerine yer verildikten sonra, İslam düşüncesini ve siyaset geleneğinden gelen Kınalızade Ali Efendi ile Batı düşünce yapısından bir kopuşu simgeleyen Machiavelli'nin ahlak ve siyaset üzerindeki fikirleri karşılaştırmalı olarak irdelenecektir. Tarihsel ve betimsel metot izlenerek, eserlerindeki yorumlar incelenecektir ve iki düşünürün ahlak konusundaki fikir ayrılıklarının sebepleri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Kınalızade Ali Efendi, Machiavelli, Siyaset

UNDER THE POLITICAL UNDERSTANDING MORAL IN THE KINALIZADE ALI EFENDI'S AND SPECIFICITY OF MACHIAVELLI

Kınalızade Ali Efendi and Niccolo Machiavelli, the thinkers of the same period, are the same qualities as the moral and political conditions they are in. Machiavelli took the place of Italy, which tried to maintain its political life in fragmentation and instability, and Kınalızade, as an intellectual map of the Ottoman Empire at the height of its power. With the influence of the environment they lived, the two thinkers worked on the subject of "morality and politics" and created works that included advice to statesmen in this direction. When viewed as a whole, Kınalızade Ali Efendi evaluated ethics from the Islamic tradition and placed this phenomenon on the layers of society and politics. Machiavelli, on the other hand, escaped from the religious dogmas of the Middle Ages and set a new moral status and

privatized politics in this context. Ethics and politics came to the forefront in Kınalızade's masterpiece, the *Ahlak-i Alai* and Machiavelli's most important work, the *Prince*. Kınalızade, seeking a solution to the moral questions and problems of the Ottoman Empire, has identified the broad-based political science as a road map. He struggled to create a moralized platform for the politicians and politicians who directed their lives. In Italy, which is struggling with fragmentation and corruption, Machiavelli interpreted the morality from the outside in order to escape from this difficult situation mentioned above and to be as strong and invincible as history, personified the concept and abstracted it from politics as usual. The difference between the two conceivable moral understandings is due to historical influences, living conditions and state understandings.

Key Words: Kınalızade Ali Efendi, Machiavelli, Moral, Politics

ARZ YÖNLÜ BİR EKONOMİ OLAN İSLAM EKONOMİSİNDE ZEKATIN ROLÜ

Yrd. Doç. Dr. Veli Sırım
Namık Kemal Üniversitesi, İktisat
vsirim@nku.edu.tr

Zekat, İslamın temelde karşı olduğu iddiharın, yani zenginlik ve servetin belli ellerde birikmesinin de en önemli reçetesidir. Zira, belli şartlar altında elde edilen birikimin üzerinden bir yıl geçmesi halinde o birikim zekata tabi olacaktır. Zekata tabi olmayan malların başında ise, üretimde kullanılan makine-ekipman, fizikî üretim araçları yer alır. Dolayısıyla bu yönüyle de zekat, zengin bireyleri sabit sermaye araçlarına yatırım yapmayı, en genel ifadesiyle arz yönlü bir ekonomiyi dolaylı olarak teşvik etmektedir. Zekat yoluyla gelir elde eden fakirlerin satın alma gücünü artacak, mal ve hizmet talebi artacak, sonuçta alt gelir grubunun, hatta hiçbir gelir kaynağı olmayan kesimlerde, zekatın yaygınlaşması düzeyinde bir satın alma gücü oluşacaktır. Böylece üretim faktörlerine sahip üst düzey gelir grubunun ürettiği mal ve hizmetlere olan talep artacak, piyasa hareketlenecektir. Böylelikle zekat verenlerin servetinde ciddi artışlar meydana gelecek, bu artışlar tekrar yatırıma, üretime ve istihdama dönüşebilecek, en nihayetinde milli gelir artışı yaşanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zekat, Servet, Fakirlik, Gelir Dağılımı

THE ROLE OF ZAKAT IN ISLAMIC ECONOMY WHICH IS A SUPPLY-ORIENTED ECONOMY

Zakat is the most important formula to prevent saving (iddihar) which is principally regarded as forbidden in Islam; in other words, to prevent accumulation of prosperity and wealth by certain people. In that case, that saving will be subject to zakat over a year after the fund obtained under certain circumstances. The main properties such as machines- equipment used for production, physical means of production are not subject to zakat. Therefore, in this respect zakat means incentivizing wealthy individuals to invest in fixed capital goods; in the most general terms, indirectly incentivizing a supply-oriented economy. Purchasing power of the poor who gain income through zakat will increase, their demand for goods and services will increase, and as a result, there will be a purchasing power at the level of popularization of zakat in the lower income group, and even those that have not a source of income. Thus, the demand for goods and services which are produced by the upper income group who have means of production and there will be mobility in the market. And there will be substantial increase in prosperity of individuals who give zakat, this increase will be able to transform into investment, production and employment again; ultimately, national income will increase.

Key Words: Zakat, Wealth, Income Distribution,

2023'e Kadar Türkiye'de Katılım Bankalarının Pazar Payı Nasıl Artırılır?

Prof. Dr. Rasim Yılmaz

Namık Kemal Üniversitesi, İktisat

rasimyilmaz@nku.edu.tr

2023 vizyonu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. Yılı olan 2023 yılında varmayı amaçladığı hedefler topluluğundan oluşmaktadır. 2023 vizyonunun hedeflerinden birisi de, Türkiye'deki Katılım bankalarının pazar payının 2014 yılındaki %3,9 seviyesinden 2023 yılında %15'e çıkarmaktır. Katılım bankalarının pazar payının %15 seviyesine ulaşması hedefi katılım bankalarının toplam mevduatları içindeki payının artırılmasını gerektirmektedir. Bu makale, bu amaca ulaşmak için ihtiyaç duyulan koşulları ve şartları değerlendirmekte ve tasarruf sahiplerinin mevduatlarını Türkiye'deki katılım bankalarına yatırma kararlarını etkileyen faktörleri analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Bankaların Bilançoları, Pazar Payı, 2023 Türkiye Vizyonu

How to Increase the Market Share of Participation Banks in Turkey by 2023

The 2023 vision of Turkey consist of set of goals to be reached by the Republic of Turkey's centennial in 2023. One of the goals of the 2023 vision of Turkey is to increase the market share of participation banks in Turkey from 3.9% in 2014 to 15% by 2023. Deposits at participation banks should be increased in order to reach goal of 15% market share. This article evaluates conditions and requirements needed to reach this goal and analyzes factors affecting savers decision to deposit at participation banks in Turkey.

Key Words: Participation Banking, Balance Sheets of Banks, Market Share, 2023 Vision of Turkey

SURİYE KRİZİ VE İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATININ ACZİYETİ

Yrd. Doç. Dr. Hanefi Yazıcı

Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler
hyazici@bandirma.edu.tr

Arap Baharı Suriye'ye ulaştığından beri uzun süre geçmiş olmasına rağmen henüz bir çözüm bulunamamıştır. İslam Dünyası ve İİT Suriye Krizine nasıl bir çözüm bulabilir? İslam Dünyasının genel problemi parçalanmışlık ve baskıcı rejimlerdir. İslam Dünyasında devletler demokratik ve otoriter olarak kategorize edilebilir, bu düzensiz yapı İslam ülkelerindeki problemlere çözüm bulmaya engel olmaktadır. Suriye krizinde İslam ülkelerinin ve İİT'nin ortak çözüm geliştirememesinin sebebi bu düzensiz yapıdır. İslam dünyasında otoriter rejimler yaygın olduğu için halkların demokratik taleplerine hükümetler karşı çıkmaktadır ve hükümetler kendi halklarına güzel örnek sunmamaktadır. Bu sebeple, Türkiye, İslam dünyasında en uygun örnek demokratik ülkelerden biri olarak, Suriye halkının demokrasi talepleri için dış politikada çok önemli bir rol almak zorundadır.

Anahtar Kelimeler: Suriye Krizi, İİT, İslam Dünyası, Türkiye, Demokrasi

SYRIAN CRISIS AND INCAPACITY OF ORGANIZATION OF ISLAMIC COOPERATION

Although a long period of time has elapsed after the Arab Spring reached Syria, no established solution has been found to the problem yet. What kind of role are the Islamic World and the Organization of Islamic Cooperation (OIC) to play in the solution of the Syrian Crisis? The general problem of the Islamic World is disintegration and oppressive regimes, which two criteria, accordingly, are to be taken into account in a general study of the democratic Arab revolutions and the Syrian Crisis. As the state structures in Islamic World could be categorized as democracies and authoritative regimes, this patchy structure prevents the Islamic countries from developing a common attitude in face of any problem. This is actually the reason why no clear and common attitude can be developed against the Syrian Crisis by the Islamic nations and OIC. Again, the fact that authoritarian regimes are common in the Islamic World also causes anxiety from the aspect that although people lean towards the revolutions that emerge with the demand for democracy the governments thereof are oppressive and do not set good examples for their own people. That's why, Turkey, which has a unique place among the Islamic countries in the Syrian Crisis because it is a democratic country, has to play a key role to determine foreign policy outputs with the demand for democracy for the Syrian people.

Key Words: Syrian Crisis, OIC, Islamic World, Turkey, Democracy

VERGİLEMEDE İKTİSADİLİĞİN VE VERGİ UYUMUNUN SAĞLANMASINDA E-MALİYE UYGULAMALARI: TOKAT İLİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Gamze ÇİMEN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Maliye

gamze.cimen@gop.edu.tr

Son yıllarda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, teknolojik gelişim ve mükellef odaklı yaklaşım ilkesi doğrultusunda, yapılacak işlemlerin hızlı ve kolay bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla internet ve bilişim teknolojileri etkin bir şekilde kullanılarak iktisadiliğin ve mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması amacıyla e-maliye uygulamalarına geçiş yapılmıştır. Bu çalışmada, e-maliye uygulamalarının vergilemede sağladığı katkılar, Tokat ilinde çalışan vergi dairesi personeline yapılan anket uygulaması çerçevesinde incelenmiştir. Tokat ilinde bulunan vergi dairesi ve mal müdürlüklerinde e-uygulamaları kullanan 204 personele anket uygulanmıştır. Verilerin çözüm ve yorumlanmasında frekans analizi, faktör analizi ve T Testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda vergi dairesi çalışanlarının e-maliye uygulamalarıyla vergi uyumunun ve mali açıdan iktisadiliğin sağlandığına ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmüştür. E-maliye uygulamalarıyla kamu gelirlerinin esasını oluşturan vergilerin tahsil edilmesinde aktif rolü olan vergi dairesi çalışanlarının talepleri ve düşünceleri e-maliye uygulamalarının asıl sahibi olan Maliye Bakanlığı'na dikkate alınması; bu uygulamaların başarılı bir şekilde kullanılması ve geliştirilmesiyle iktisadiliğin sağlanması açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: İktisadilik, E-Maliye Uygulamaları, Vergi Dairesi Personeli

E-FİNANCE APPLICATIONS TO ENSURE FINANCIAL AND TAX COMPLIANCE IN TAXATION: SAMPLE FROM TOKAT

In recent years, e-finance applications started to be used by the Revenue Administration to ensure the financial compliance in general and the voluntary compliance of taxpayer with taxation procedures efficiently using Internet and information Technologies for the purpose of performing the respective transactions in a quick and easy manner in line with the approach based on technological advancements and taxpayer oriented understanding. This study examines the contributions of the e-finance applications to the taxation process through a survey on the tax office personnel in Tokat. This survey has been applied on 204 personnel using e-finance applications in tax offices. For data solution and interpretation was used to a Frequency analysis, factor analysis and T test. An analysis has revealed that the opinions of the tax office personnel indicating that the e-finance applications ensure the financial and tax compliance were positive. E-finance application on the basis that the original owner of the collection of public revenues taxes in the active role that the tax office personnel demands and ideas by e-finance application to be considered by the Ministry of Finance; using these applications successfully and is critical in order to ensure the development of financial.

Key Words: Economics, E-finance Applications, Tax Office Personnel

REASÜRANS İŞLEMLERİNDE POLİÇE İPTALLERİNİN VE TAZMİNAT ÖDEMELERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Öğr. Gör. Muhsin Aslan

Yıldız Teknik Üniversitesi, M.Y.O.,
muhsin@yildiz.edu.tr

Prof. Dr. Mikail Erol

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İşletme
mikailerol@comu.edu.tr

Öğr. Gör. Mehmet Ali Özkök

Yıldız Teknik Üniversitesi, M.Y.O.,
maozkok@yildiz.edu.tr

Sigortacının yüklendiği riskleri, diğer sigorta şirketlerine aralarında yapmış oldukları sözleşme oranında sigortalatması şeklinde tanımlanabilecek reasürans işlemleri, sigorta uygulamalarında önemli bir yere sahiptir. Sedan firmanın gerek yüklendiği risklerin başka firmalarla paylaşılması yönünden gerekse sigortalama limitlerinin artırılması nedeniyle daha fazla poliçe düzenleme olanağı sağlayan reasürans işlemlerinin muhasebe işlemleri de kendine has özellikler taşımaktadır. En başta kendine has muhasebe hesap planı bulunan sigortacılık sektöründe muhasebe işlemleri bu hesap planı çerçevesinde yürütülmektedir. Çalışmada reasürans işlemlerinin iki temel işlemi muhasebe yönünden ele alınacaktır. Birincisi reasüre edilen sigorta poliçelerinde hasar oluşması durumunda ortaya çıkan hasarın tazmin edilmesiyle ilgili gerek sedan sigorta işletmesinin, gerekse resürör sigorta işletmelerinin yapacakları muhasebe kayıtları uygulamalı olarak incelenecektir. İkincisi ise reasüransa konu poliçenin süresi dolmadan poliçe iptalinin gerçekleşmesi durumunda sigorta poliçesinin kalan vadesine göre sigorta bedelinin ödenmesiyle ilgili sedan firma ve resürör firmanın yapacakları muhasebe kayıtları uygulamalı olarak ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Reasürans İşlemleri, Poliçe İptallerinin Muhasebeleştirilmesi, Tazminat Ödemelerinin Muhasebeleştirilmesi

ACCOUNTING OF POLICY CAPITALS AND COMPENSATION PAYMENTS IN REINSURANCE PROCESS

Reinsurance operations, which can be defined as the fact that the insurer has the other insurance companies insure the risks they undertake at the rate of the contact they make between each other have a very important role. Both sharing the undertaken risks with the other companies and accounting of reinsurance operations allowing to make more policies because of the increasing insurance limits of the cedant company have unique characteristics. Accounting operations in the insuring sector having primarily its own unique accounting plan are operated within this frame of account plan. In the study, two basic aspects of the reinsurance process are going to be analyzed by terms of accounting. Firstly, accounting records that both cedant companies and reinsurer companies make related to the compensation of the damage resulted in the case of a damage in the reinsured insurance policies will be demonstrated. Secondly, the accounting records that cedant companies and reinsurer companies make related to the payment of the insurance cost according to the

remaining maturity in the case of the cancelation the insurance policy before the expire time of the reinsured policy will be analyzed and demonstrated.

Key Words: Reinsurance Operations, Accounting of Policy Lapsing, Accounting the Payment of the Compensations

KATILIM BANKACILIĞINDA ALINAN KOMİSYONLAR HAK MIDIR?

Mahmut OVALI

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,
Uluslararası Finans ve Katılım Bankacılığı
mahmutovali@hotmail.com.tr

Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankaları faizsizlik ilkeleri çerçevesinde işlem yaparlar. Bu işlemlerde bir takım birbirinden farklı değerler ve uygulamalarla komisyon ücretleri alınır. Bu makalede komisyon ücretlerinin haklı bir kazanım yolu olup olmadığı ve Türkiye’deki katılım bankalarının ortak ve bağlayıcı bir danışma kuruluşuna olan ihtiyacı incelemektedir. Bu amaçla; Türkiye’de işlem yapan katılım bankaları ve Dünya’daki diğer katılım bankalarının yaptığı işlemlerdeki komisyon çeşitlilikleri ve tutarları karşılaştırılmış olup, ileriki çalışmalara örnek olma niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Komisyon, Danışma Kurulları, İslami Finans

ARE THE COMMISSION FEES CHARGED IN TRANSACTIONS RIGHT AND JUST?

Participation banks in Turkey operate in an interest-free framework. These banks charge commission fees from various different transactions. In this article, we will examine whether the gains and profits from such commission fees are right and just along with the need for a common binding advisory board. To that end, the various commission fees from different transactions in Turkey and the world have been analyzed and this will be an exemplary work for future studies.

Key Words: Participation Banking, Commission, Advisory Boards, Islamic Finance

İslami Finans Eğitimi ile İslami Finansal Okuryazarlık İlişkisi: Düzce Üniversitesi'nde Bir Araştırma

Yrd. Doç. Dr. İstemi ÇÖMLEKÇİ

Düzce Üniversitesi, Uluslararası Ticaret
istemicomlekci@duzce.edu.tr

Doç. Dr. Mehmet Akif ÖNCÜ

Düzce Üniversitesi, Uluslararası Ticaret
mehmetakifoncu@duzce.edu.tr

Tasarruflar yönetme, ödeme ve satın alma alternatifleri arasında rasyonel karar verme, borç yönetimi ve finansal planlama konularında bilgi sahibi olmak finansal okuryazarlık olarak ifade edilmektedir. İslami finansal okuryazarlık ise bireylerin İslami finansın temel mantığını anlama, İslami finansal sistem hakkında bilgi sahibi olma ve karar verme yeteneği ile ilgilidir. Bu çalışmanın amacı İslami finansal eğitim ile İslami finansal okuryazarlık arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın evreni Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesinde eğitim gören ve seçmeli ders olarak İslam Ekonomisi, İslami Finans veya Finansal Yönetim derslerini almış öğrenciler olarak belirlenmiştir. Araştırma da tam sayım yöntemi tercih edilmiş, ayrıca örnekleme yapılmamıştır. Araştırma kapsamında elde edilecek 184 adet anket formu SPSS 18 paket programı ile analiz edilecektir. Çalışma sonucunda öğrencilerin temel düzey ve ileri düzey İslami finansal bilgi düzeyleri ve İslami finansal okuryazarlık seviyeleri belirlenecektir. İslami finansal eğitimin İslami finansal okuryazarlık üzerinde etkili olup olmadığı incelenecektir. Ayrıca İslami Finansal Bilgi Düzeyi ve İslami Finansal Okuryazarlık Düzeyinin cinsiyet, yaş, sınıf ve başarı durumu göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, finansal okuryazarlık,

The Relationship between Islamic Finance Education and Islamic Financial Literacy: A Research at Düzce University

Financial literacy is defined as having knowledge in rational decision-making, debt management, and financial planning issues in savings management, payment and purchase alternatives. Islamic financial literacy is about individuals' ability to understand the basic rationale of Islamic finance, to have information about the Islamic financial system and to make decisions. The aim of this study is to examine the relationship between Islamic financial education and Islamic financial literacy. The universe of the research was defined as students who attended Düzce University Faculty of Business Administration and who have taken Islamic Economics, Islamic Finance or Financial Management courses as elective courses. A complete counting method was preferred in the research, and no sampling was done. 184 survey forms to be obtained within the scope of the research will be analyzed with SPSS 18 package program. As a result of the study, basic level and advanced Islamic financial knowledge levels and Islamic financial literacy levels of students will be determined. Whether Islamic financial education is influential on Islamic financial literacy will be examined. In addition, it will be investigated whether Islamic Financial Information Level and Islamic

Financial Literacy Level are significantly different according to gender, age, class and achievement status.

Key Words: Islamic Finance, financial literacy

TÜRKİYE'DE YOKSULLUK VE ZEKAT ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ

Doç. Dr. SELMAN YILMAZ
İstanbul Üniversitesi, İKTİSAT
vzrselman@hotmail.com

Arş. Gör. ABDÜSSELAM SAĞIN
İstanbul Üniversitesi, İKTİSAT
abdusselamsagin@gmail.com

Arş. Gör. MUSTAFA YAPAR
İstanbul Üniversitesi, İKTİSAT
muy3561@hotmail.com

Zekat ibadeti, zorunlu koşulları, güçlü doğası ve İslam'ın temel kaynakları olan Kuran ve sünnetten kaynaklanan çalışma mekanizmaları sayesinde toplumsal ve ekonomik problemlerin çoğunu ortadan kaldırmayı mümkün kılmaktadır. Gelir eşitsizliği ve yoksulluk, daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak isteyen hanelerin en büyük problemlerinden biridir. Bu çalışmada, insanlar gelir düzeylerine göre sınıflandırılmış ve zekatın bahsedilen konuları etkili bir şekilde ortadan kaldırıp kaldırmadığına dair kanıt elde etmek için yoksulluk sınırının altında yaşayan haneler analiz edilmiştir. Sonuç olarak; Türkiye'deki müslüman bireyler tasarruflarını tamamen zekat olarak kanalize ederlerse, zekat yoksulluğun ortadan kaldırılması ve eşit ekonomik yaşam standardına sahip olunması açısından önemli bir rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zekat, Zekat Oranı, Kişisel Gelir, Yoksulluk.

ANALYSIS OF THE RELATION BETWEEN POVERTY AND ZAKAT IN TURKEY

Zakat worship enables to eliminate lots of social and economic problems thanks to its strong nature of obligatory conditions and working mechanisms that arising from Qur'an and the Sunnah that are the primary resources of Islam. Income inequality and poverty are ones of the major problems for households that seek for having better living conditions. In this paper, we classified the people according to their income level and analyzed the households that live below the poverty line to get evidence whether zakat effectively eliminate issues mentioned or not. Finally, results of investigation demonstrates that if muslim people of Turkey canalize their savings completely to zakat provides a significant role to remove poverty and have adequate economic standard of living.

Key Words: Zakat, Zakat Ratio, Personal Income, Poverty

İSLAM ÜLKELERİNİN MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Hüseyin AĞIR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat
huseyinagir@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Ceyhun Can ÖZCAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği
ceyhuncan5@hotmail.com

Ferid ÖNDER

Necmettin Erbakan Üniversitesi, İktisat
feritonder@gmail.com

1969 yılında kurulan ve farklı coğrafyalardan 57 üyesi bulunan İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), 2015 yılı itibarıyla yaklaşık olarak 1,700 milyon nüfusla 6,300 Milyar \$ değerinde GSYİH üretmektedir. Endonezya, Türkiye ve Suudi Arabistan en fazla üretim hacmine sahip ülkeleri oluştururken 10 milyar \$ GSYİH değerine ulaşamayan ülkelerin sayısı 10'u aşmaktadır. Diğer taraftan İİT'nin kişi başına geliri 70 bin \$'ın üstüne ulaşan üyesi bulunurken yaklaşık 1000 \$'ın altında değer alan ülkeler ise teşkilatın 1/3'ünü oluşturmaktadır. Makroekonomik göstergeler açısından birbirleriyle ciddi farklar bulunan ülkelere oluşan İİT'nin makroekonomik göstergeler açısından bir değerlendirmesinin yapılması önem arz etmektedir. Bu çalışma İİT ülkelerini önemli bazı makroekonomik göstergeler açısından yıllar itibarıyla betimsel olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Makroekonomik göstergeler İİT ülkelerinin düşük GSYİH, yüksek enflasyon, yüksek işsizlik oranları, düşük Ar-Ge harcamaları ve tasarruf açığı olan ülkeler olarak kategorize etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, İslam İşbirliği Teşkilatı, Makroekonomi

ASSESSMENT OF MACROECONOMIC INDICATORS OF ISLAMIC COUNTRIES

The Organization of Islamic Cooperation (OIC), which was established in 1969 and has 57 members from different geographies that approximately \$ 1,700 million in population and produces \$ 6,300 billion in GDP by 2015. Indonesia, Turkey and Saudi Arabia are the countries with the highest production volume, but the number of countries that can not reach GDP value of \$ 10 billion exceeds them. On the other hand, countries with an income of \$ 70 thousand per capita and a value of less than \$ 1,000 are considered to be 1/3 of the organization. It is important to make an assessment of macroeconomic indicators from the OIC, which is composed of countries with significant differences in terms of macroeconomic indicators. This study aims to describe the OIC countries descriptively over the years in terms of some important macroeconomic indicators. Macroeconomic indicators categorize OIC countries as low GDP, high inflation, high unemployment rates, low R&D spending and countries with savings pegs.

Key Words: Islamic Economy, The Organization of Islamic Cooperation, Macroeconomics

GLOBAL FİNANS KRİZİ VE İSLAMİ FİNANSAL ÜRÜNLER

Doç. Dr. GONCA ATICI
İstanbul Üniversitesi, Ticaret Hukuku
goncaatici@istanbul.edu.tr

Amerika Birleşik Devletleri ipotekli konut sektöründe, 2006 yılı sonunda yaşanan çöküş dünya ekonomisinde yeni bir dönemi başlatmıştır. 2004-2007 yılları arasında ortalama yüzde 4,3 büyüyen dünya ekonomisi, 2008-2015 yılları arasında ortalama yüzde 2,2 seviyesindeki büyüme oranında takılıp kalmıştır. Bir yandan gelişmiş ekonomiler, parasal genişleme, düşük faiz oranları ve diğer teşviklerle ekonomilerini canlandırmaya çalışırken diğer yandan gelişmekte olan ülkeler global konjonktürün olumsuz etkilerinden korunabilmek için benzer ülkelere kendilerini olumlu ayırıştırma telaşına girmişlerdir. Dünya ekonomisi hala zayıf yatırım, ticaret ve büyüme ile mücadele etmektedir. Bu kasvetli global iklime karşın Türkiye, kriz yönetimi tecrübesi ile gelişmekte olan ülkeler liginde olumlu izlenim vermektedir. Türk bankacılık sektörü, ekonominin kilit gücü olmakla birlikte, Uluslararası İstanbul Finans Merkezi projesi için adımlar atılırken, finansal sistemin daha derin ve daha zengin hale getirilmesi gerekmektedir. İngiltere'nin finans merkezi olma vakasından hareketle, katılım bankacılığının çeşitlendirilmiş ürün havuzu ile geleneksel bankacılığa daha fazla katkı yapabileceğini ve sermaye piyasalarının da geleneksel ürünlerine ilave olarak İslami finansal ürünleri kapsamına alarak daha geniş bir yatırımcı kitlesine ulaşabileceğini belirtmek mümkündür. Daha derin ve zengin bir finansal sistem bir yandan reel sektörü desteklerken bir yandan da ekonominin konjonktürel düşüslere karşı direncini artıracak ve büyümeye katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Global finans krizi, İslami finansal ürünler

GLOBAL FINANCIAL CRISIS AND ISLAMIC FINANCIAL PRODUCTS

The collapse of the U.S. subprime mortgage market in late 2006 opened a new era for the world economy. After having an average growth rate of 4.3 percent for the period of 2004-2007, world growth rate was stuck to an average of 2.2 percent for the period of 2008-2015. While developed countries try to revitalize their economies by several attempts such as quantitative easing, low interest rates and other incentives, emerging countries are in a rush to positively decouple from their peers in order to beware from the negative effects of the global conjuncture. Still, world economy is struggling with weak investment, trade and growth. Despite this gloomy global climate, Turkey gives a promising impression within the league of emerging economies with its crisis management experience. Although Turkish banking sector is the key strength of the economy, financial system should be deepen and enriched further as the economy take steps to realize the project of the Istanbul International Finance Centre. Considering the case of United Kingdom as a finance hub, participating banking could contribute more to the traditional banking by its differentiated pool of tools and also capital markets could reach a larger audience by covering Islamic financial products besides their traditional range of products. A deeper and richer financial system could best support the reel sector, strengthen the resilience of the economy toward potential downswings and contribute to the growth of the economy.

Key Words: Financial crisis, Islamic financial products

THE POLITICAL AND FINANCIAL DETERMINANTS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS TO THE MENAT COUNTRIES

Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İktisat
seyfettin.erdogan@medeniyet.edu.tr

Doç. Dr. Ayfer GEDİKLİ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İktisat
ayfergedikli@yahoo.com

Doç. Dr. Burcu ÖZCAN
Fırat Üniversitesi, İktisat
bozcan@firat.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Feyza BALAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İktisat
fezazarica@gmail.com

Political risk and financial risk have an impact on many macroeconomic variables in the economy. Among those macroeconomic variables, foreign direct investment is the crucial one. Foreign investors refrain from investing in the countries with high political and financial instability. However, through knowledge and capital accumulation, foreign direct investment (FDI) is expected to lead to higher growth rate in the host country by promoting the incorporation of new production factors and foreign technologies into the production function of the host country. Therefore, this study aims to evaluate the determinants of FDI inflows to the Middle East and North Africa and Turkey (MENAT countries) using annual dataset from the period 1984 to 2014. Using panel data estimations methods, the results reveal that variables of investment profile, religious tensions, and current account balance are the potential determinants of FDI inflows. The analysis also indicates that a positive investment profile, profits repatriation and payment delays, lower religious tensions and lower risk points of current account are associated with higher volumes of FDI flows into the MENAT countries.

Key Words: foreign direct investments, political risk, financial risk, panel data

AN APPLICATION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN U.A.E ISLAMIC BANKS AND U.A.E. CENTRAL BANK

Prof. Dr. H. Mustafa PAKSOY
Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İşletme
hmpaksoy@yahoo.com

Nour Aborass
Süleyman Demirel Üniversitesi
waysmart89@hotmail.com

This research aims to view the relationship between Islamic bank and central bank in United Arab Emirates. To explain this relation the researcher started to explain what is the central bank, objectives of central bank, and characteristics, what is Islamic bank and objectives of Islamic bank. Then the researcher will speak about the relationship between Islamic bank and central bank from the side of how central bank's politics will impact in Islamic bank working. After that the researcher will take United Arab Emirates as an example to view this relation between Islamic banks (Emirates Islamic bank and central bank of U.A.E.).How central bank's politics will impact in Emirates Islamic bank.

Key Words: central bank, Islamic bank, Islamic banking, relationship, United Arab Emirate

KONUT KREDİLERİNİN BANKALARIN SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU ÜZERİNE ETKİLERİ; KARŞILAŞTIRMALI AMPİRİK ANALİZ

Yrd. Doç. Dr. Yusuf Dinç

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finans
yusuf.dinc@izu.edu.tr

Sermaye yeterlilik rasyosu bankaların faaliyetlerini sürdürebilmesi için izlenen temel göstergedir. Basel uzlaşmaları ile şekillenen rasyonun hesaplanmasında kredi riski önem taşır. Kredi riski hesaplamasına esas ağırlıklar kredi türü ve teminat yapısı ile şekillendirilir. Bu kapsamda konut kredileri teminat yapıları ile düşük risk ağırlığı gerektirir. Bu çalışmada konut kredilerinin sermaye yeterlilik rasyosu üzerine etkileri incelenmiştir. Çalışmanın bulguları arasında konut kredilerinin düşük risk ağırlığı ile sermaye yeterliliği standart rasyosu üzerine pozitif etkisi tespit edilmiştir. Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankaları ve konvansiyonel bankaların sermaye yeterliliği standart rasyosunu etkileyen faktörlerin doğrusal regresyon yöntemiyle karşılaştırmalı incelendiği çalışma ileri akademik çalışmalar ve profesyoneller için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye yeterlilik rasyosu, konut kredileri, risk ağırlıkları, katılım bankaları, karşılaştırmalı analiz

EFFECTS OF MORTGAGES ON CAPITAL ADEQUACY RATIO OF BANKS; COMPARATIVE EMPIRICAL ANALYSIS

Capital adequacy ratio is main indicator for banks to proceed their operations. Standards for the calculation of the ratio are based on Basel Accord. Key factor for the calculation is credit risk. Credit risk is a function of credit and collateral type. In this case mortgage has lower risk weight based on its collateral structure on credit risk. This research evaluates the effects of mortgages on capital adequacy ratio. The findings show positive results between capital adequacy ratio and mortgages. Participation and conventional banks of Turkey are compared on linear regression to analyze the effects of mortgages on capital adequacy ratio. Results are important for further researches and professionals.

Key Words: Capital adequacy ratio, mortgage, risk weight, participation banking, comparative analysis

REFAH DEVLETİ KAPSAMINDA NEGATİF GELİR VERGİSİ VE İSLAM EKONOMİSİNDE ZEKÂT MÜESSESİ

Yrd. Doç. Dr. Yusuf Temür
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Maliye
yusuf.temur@gop.edu.tr

Zekât, Sosyal güvenliği finansmanında ve zor durumda kalan insanların sıkıntılarının giderilmesinde, uygulanması mümkün olan bir müessesidir. Bu müessesenin tam uygulandığı dönemlerde ne derece faydalı olduğuna tarih işaret etmiştir. Şöyle ki uygulandığı dönemlerde zekât verecek yoksul kalmamıştır. Sosyal yardım ve transfer sistemlerinin yapısı, yönetimi ve denetimi, etkin görünmemektedir. Günümüzde kamusal sosyal harcamalar artmasına rağmen sosyal devletler, işsizlikle ve fakirlikle mücadelede yeterince başarılı olamamaktadır. Gelir eşitsizliği ve yoksulluğu mücadeleyi amaçlayan mevcut sosyal yardım sistemlerinin hedeflenen amaca tam olarak ulaşamaması, çoğu iktisatçıları ve politika yapıcılarını yeni arayışlara yönlendirmiştir. Bundan dolayı mevcut sosyal politikalar, yeniden gözden geçirilmektedir. Batı ülkelerinin bir çoğunda da zekâta benzeri bazı uygulamaların yapıldığı gözlemlenmiştir. Modern vergileme ilkelerinin hemen hepsi bu müessesenin içerisinde mevcuttur. Ayrıca sosyal güvenlik alanındaki son dönemdeki eğilimlerinde negatif gelir vergisi uygulamaları ile zekât müessesinin uyumluluğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı refah devleti kapsamında özellikle ülkemizdeki negatif gelir vergisi kapsamında sosyal yardımların zekât müessesesi ile karşılaştırarak daha etkin ve insan odaklı bir zeminde uygulanmasına katkıda bulunmaktır. Bu bağlamda Zekât müessesinin İslam ekonomisindeki yerinin belirtilerek günümüz iktisadi ve sosyal hayata yansımalarının tespitine ve bu alanlardaki tartışmaların daha sağlıklı bir yapıda oluşması hedeflenmektedir. Çalışmada İslami düşünce sisteminde zekât müessesesiyle ulaşılmak istenilen hedeflerin refah devleti anlayışıyla uygulanan sosyal yardımlaşma ve dayanışma anlayışıyla uyum gösterdiği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Negatif Gelir Vergisi, Zekat, İslam Ekonomisi

NEGATIVE INCOME TAX IN THE CONTEXT OF WELFARE STATE AND ZAKAT(the religious levy) IN THE ISLAMIC ECONOMY

Zakat is a possible institution in the financing of social security and the elimination of the troubles of people in difficult situations. when fully implemented History has shown out how useful this institution was. That is, it did not remain poor people to be given zakat in the periods when it was applied. The structure of management and supervision of social assistance and transfer systems do not seem effective. Despite the increase in public social spending, the welfare states are not successful enough in surmounting with unemployment and poverty. The fact that the existing social assistance systems aimed at eliminating income inequality and poverty are not fully successful, that has led many economists and policymakers to new pursuits. Therefore, existing social policies are now being re-examined. Zakat-like institutions have been applied by some western countries. Almost all modern taxation principles are existed in this institution. Recently in social security field It has been seen that negative income tax practices is compatible with the zakat institution. The aim of this study is to contribute to the implementation of welfare state in a more effective and human-focused dimension by comparing zakat system with the negative income tax in our country. By determining the place of the Zekât organization in islamic economy and its reflection in today's economic life it is possible to make more robust and fruitful discussions.

It has been concluded that the goals to be reached with the institution of zakat in the Islamic thought system are compatible with the understanding of social solidarity and aim of the welfare state.

Key Words: Negative Income Tax, Zakat, Islamic Economy

21. YÜZYIL TÜRKİYE’İNDE ÖZGÜN “İLMİ BİLGİ YÖNTEMİ” OLARAK “TEVHİDİ DÜŞÜNCE”

Doç. Dr. Osman Şimşek

Gazi Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
osimsek6666@gmail.com

Tevhidi Düşünce bir “Kâinat Ana Sistemi” olarak İslam medeniyetinin (Umran’ının) ana düşünce kaynağını oluşturur. “Tevhit”, “bir”lik, ya da Allah’ın “Ehadiyeti” üzerinde “bir”leme olarak bilinir. Bu bağlamda genelde kâinata ve özelde dünya üzerindeki her şeyde “tevhit” niteliği bulunmaktadır. Buna göre de dünya üzerinde tüm ilimler, toplum sistemleri, bilgi üretme anlayışları gibi pek çok unsurun Tevhidi Düşünce yöntemine (metodolojisine) göre oluşmaktadır. Kâinatın yaratıcısı olan Allah, kâinat içinde dünya hayatında insan ve toplum/ları ilahi sistemine göre kıyamete kadar yaşanmasını istemektedir. Bu manada dünya üzerinde; siyasal sistemlerin, insan düşüncesinin ve eylemlerinin, toplum/ların Tevhidi Düşünce ilmi anlayışına göre sistemlerini kurmaları gereği ortaya çıkmaktadır. Bu anlayışa göre Tevhidi Düşüncenin insan ve toplum hayatında “düzen kuran”, “sistem üreten” bilgi yöntemini Tevhidi bakıştan hareket eden; felsefe, içtimaiyyat(sosyoloji), iktisat, siyaset, hukuk, nefis ilmi (psikoloji), tarih felsefesi, eğitim,.. gibi içtimai ilim alanlarını düzenleyen bir “yöntem” ve “sistem” bilgisine sahip olduğunun bilinmesi önem taşımaktadır. Dolayısıyla son din olan İslam’ın, Tevhidi İlmî Düşünce Yöntemi üzerinden insanlığa ve dünya ya kendi özgün yöntemi ile bilgi ile “sistem üreten” yapısının özellikle 19. Yüzyıl sonrasında unutulmuş ya da unutturulmuştur. Hal böyle olduğundan bu düşünce ve bilgi üretme yönteminin kıyamete kadar tüm zamanlara hitap eden ilahi bir muhtevaya sahip olan özgün yönünün yeniden “ihya “bağlamında kendi özüne uygun bir “yöntem” ve “kavramsal” temel üzerinden ele alınarak dünyaya yeni bir bilgi ve sistem sunumunun yapılması gereği bulunmaktadır. Çünkü modernite, aydınlanma düşüncesi üzerinden pozitivist düşünce yöntemi ile modern sosyal bilimlere geliştirerek, materyalist temalı medeniyet kurucu sosyal bilim alanları modern Batı medeniyetinin iki yüzyıllık dünya sistemine hükmetmesine ve egemen olmasına yol açmıştır. Ancak 21. Yüzyıl sürecinde başta Batı medeniyetinde “tek”çi, modernist yapıdan kayış arayışı, sistem tartışmalarının ontoloji- metafizik etkisi üzerinden kurgulanarak yapılmakta olduğu görülür. Bu yeni sistem arayışına yönelik Heidegger, Bertalanffy, T.Khun, Parsons, İ.Prigogine.. gibi başta düşünürler ve ardından da post-modern süreçte kendisini gösteren bir çaba olarak görülmektedir. Modern Batı medeniyetindeki pozitivist mahreçli kurgudan yeni bir yapıya geçiş arayışlarının getirdiği tüm bu çabalar esastan Tevhidi Düşüncenin bütüncüllüklü yapısına yönelişi farkında olmadan da olsa Batı düşüncesinde ortaya çıktığı görülmektedir. Bu çalışmada tüm bu konulara mukayeseli bilgi, düşünce ve yöntem farklılıklarını eş zamanlılık boyutu içinde ele alarak, 21. Yüzyıl Türkiye’sinin özgün ilmi bilgi ve düşünce yöntemi olan “Tevhidi Düşünce “anlayışının “medeniyet(Umran)” ve “sistem” kurucu yönünün özgün içtimai ilimler yolu ile “nasıl” inşa edildiğini ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca yine bu çalışmada bu yöntem üzerinden bilgi ve düşünce üretmeninde “niçin” gerekli olduğu yine Tevhidi Düşüncenin “ihya “sı bağlamında ele alınarak cevaplandırılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tevhidi Düşünce, Tevhit, Sistem, Medeniyet, Mukayeseli Analiz

**“TAWHIDI THOUGHT” AS “AN AUTHENTIC EPISTEMOLOGICAL
METHODOLOGY” IN THE 21st CENTURY TURKEY**

Being the Cosmic SuperSystem, Tawhidi Thought accounts for the major source of Islamic civilization (umran). Inherent in the whole universe in general and in everything on Earth in particular, Tawhid refers to the episteme of oneness (Ahad) of Allah. All the sciences, social systems, and epistemological approaches are developed according to the methodology of Tawhidi Thought. As The Creator Allah orders that the people and societies live by the divine system until the doom's day, the societies are required to establish their political systems and intellectual and applied thoughts based on the epistemological perspective revealed by Tawhidi Thought. Hence, it is important to remember, what was forgotten after the 19th century, that Tawhidi Thought has the potential to "establish order," "develop systems" for social life and has the "methodological" and "systemic" knowledge base to regulate such disciplines as philosophy, sociology (ictimaiyyat), economics, politics, law, psychology (science of 'nefs'), philosophy of history, and education. This all-times-encompassing school of thought is to be urgently revitalized. Modernity has developed modern social sciences using positivist methodology based on the idea of enlightenment and created modernist-materialist scientific disciplines, which has brought about the Western political hegemony over the world system for the past two centuries. However, in the 21st century, a quest for a new system has begun, as voiced by such thinkers as Heidegger, Bertalanffy, Khun, Parsons, and Prigogine, all of whom are, in fact, in an unconscious search of Tawhidi Thought. Using a comparative and synchronic analysis methodology, this study deals with how Tawhidi Thought can be revived using "authentic social sciences," with a special emphasis on its "system and civilization (umran) developing" character in the 21st century Turkey. Finally, the question of why such an endeavor is critical today is answered in the context of revitalizing Tawhidi Thought.

Key Words: Tawhidi Thought, Tawhid, System, Civilization, Comparative analysis

İSLAM EKONOMİSİNİN BENİMSETİLMESİNDE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNİN ENGELLEYİCİ ROLÜ

Arş. Gör. Batuhan Selvi

Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Akademik Yazma Merkezi
batuhanselvi@outlook.com

Okutman Dr. Ömer Faruk Cantekin

Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Akademik Yazma Merkezi
farukcantekin@gmail.com

Neo-Liberal yaşam tarzı ve ekonomik anlayışın yayılması biçiminde tezahür eden küreselleşmenin doğrudan bir sonucu olarak İngilizce Liberal kapitalist ekonomik uygulamaların ve yaşam tarzının yaygınlaştırıldığı baskın bir dil konumuna gelmiştir. Bu süreçte öğretmenlerden müfredata geniş bir dağılım gösteren bir dizi temel bileşen mevcuttur. Bunların başlıcalarından bir tanesi İngiliz ve Amerikan yayıncılar tarafından özellikle Asya ve Türkiye’de kullanılmak üzere tasarlanan ders kitaplarıdır. Bu çalışma Türkiye’de İngilizce öğretiminde en çok kullanılan 3 ders kitabı serisinin sosyo-kültürel ve psikolojik açılarından derinlemesine bir nitel analizini sunmaktadır. Araştırma sonucunda, erkeklerin erkeklerle, kadınların kadınlarla, erkeklerin kadınlarla, insanların eşyalarla olan ilişkileri de dahil olmak üzere bu ders kitaplarında betimlenen yaşam tarzı batılı anlamdaki ekonomiye dayalıdır. Dolayısıyla ders kitaplarında ön plana çıkarılan temalar arasında tüketim kültürü, Batı orijinli ticari markaların reklamı, liberal ideoloji, Amerikan ve İngiliz kültürü dışından gelen insanlara oryantalist bakış, elit ve zengin rol modeller ve materyalizm anlayışının öne çıktığı görülmektedir. Teşvik edilen rol model “homo economicus” insandır ve şu özelliklere sahiptir: dolgun maaşlı ve saygın bir işte çalışmak, genç, hazzı, bencil olmak, seküler dünya başarısını hedeflemek, inançsız olmak, daima moda uygun kıyafetler giymek, marka düşkünü olmak vb.. Sonuç olarak İngilizce öğretiminin Türk kültürü, dini, İslam ekonomisi ve Müslüman kimliği üzerindeki yıkıcı etkiler göz önüne alındığında İngilizce öğretim sürecinin baştan ayağa gözden geçirilmesi gerektiği bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Öğretimi, İslam Ekonomisi, yaşam biçiminin yaygınlaştırılması, homo economicus

THE PREVENTIVE ROLE OF ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN PROMOTING ISLAMIC ECONOMY

As a direct consequence of globalization emerging as the spread of the neo-liberal lifestyle and economic understanding, English has come into a position of the dominating language, whereby the liberal-capitalist economic practices and lifestyle are promoted and disseminated. In such a process, there are a number of essential components ranging from teachers to curriculum. One of the major components is the course-books designed for English language teaching, especially in Asian countries and Turkey by American and British publishers. This study presents an in-depth qualitative analysis of the three best-selling course-book series in Turkey in terms of the socio-cultural and psychological aspects. As a result, it is seen that the lifestyle, including men-men, men-women, women-women, humans-goods relationships, depicted in the course-books is based on economy in the western sense. Thus, it has been found that consumerism, promotion of brands of western origin, liberal ideology, orientalist look on people of other cultures than American and British cultures, elite-

wealthy role models, materialism are among the themes highlighted. The role-model favored is “homo economicus,” with such qualities as employed in a very well-paid and decent job, being young, hedonist, self-interested, and egoist, aiming for secular worldly success, being non-believer, wearing fashionable clothes all the time, fond of brands, and so forth. In conclusion, it is strongly recommended that English language teaching process from top to the bottom be revised, considering its detrimental effects on Turkish culture, religion, Islamic economy, and Muslim identity.

Key Words: English Language Teaching, Islamic Economy, promoting lifestyle, homo economicus

ZİHNİYET AÇISINDAN ORYANTALİZM VE ORYANTALİST SOSYAL BİLİM ANLAYIŞININ “YENİ TÜRKİYE” ANLAYIŞINA ETKİLERİ

Doç. Dr. Osman Şimşek

Gazi Üniversitesi

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri

osimsek6666@gmail.com

Oryantalizm; “Doğu Bilimi” anlamına gelen oryantalizm, “Orient” kökünden türetilir. Oryantalizm akademik manada şark(doğu) bilimi anlamına gelen kullanıma sahiptir. Oryantalizm Batı bilim dünyasında önceleri doğu dillerini içine alan bir saha iken sonrasında daha geniş bir mana kazanmıştır. Böylece doğunun dinlerini ve kültürlerini bünyesine dahil eden bir araştırma alanına dönüşmüştür. Bu yönüyle oryantalizm, Batı düşünce aklıyla doğunun içtimai ilimlerini kendi bakış açısına göre ele alan bir zihniyet yaklaşımını ortaya koyar. Zihniyet ise; bir “dünya görüşü”nün taşıyıcısıdır. “Kendine göre” anlama ve bilme ihtiyacına ayrıntılı olarak cevap vermektedir. Zihniyet, bir toplumsal grubun kültürel kimliğinin temel bir bileşenidir. Toplumsal alanda zihniyeti; kültürün insana ve tabiata bakış tarzı olarak belirtmek mümkündür. Oryantalist zihniyet, aydınlanma düşüncesi üzerinden şekillenmiştir. Oryantalist “akıl” ise materyalist mahreçli teknik akıldır. Yani her şeye akılcılık üzerinden bakan tekçi bir yöne sahip “ salt akılcı” bir anlayışını içerir. Pozitivizm ve modernite süreci bağlamında bu salt akılcılık, Batı medeniyet zihniyeti üzerinden, “doğuya bakma” olarak somutlaşmıştır. Bu bakışı da pozitivist-modernist temelli sosyal bilim alanları olan ; İktisat, Sosyoloji, Düşünce(Felsefe), Psikoloji, Eğitim, Hukuk, Siyaset ... gibi sosyal bilim alanları ile gerçekleştirmiştir. Bu nokta da modern sosyal bilim kavramları olan; Ulus-Devlet Milliyetçiliği, laiklik, laisizm, sekülarizm, jakobenizm, bilimizm, bireycilik, endüstriyalizm, demokrasi... gibi “medeniyet” ve “sistem” kuran tüm sosyal bilim alanlarını içeren kavramlar ile oryantalist ÜST AKIL, ANTROPOMORFİSTİK bir ZİHNİYET ile sosyal bilimlere kendine göre oluşturduğu görülür. Sonuç olarak; oryantalizmin pozitivism üzerinden Yeni Türkiye’ye yansımalarını oluşturan laiklik, laisizm, liberal hukuk, sekülarizm, jakobenizm.. gibi kavramları üreten anlayışın Türkiye üzerindeki obskurantistik etkisi açısından başta “Düşünce” ve “Siyaset” alanları olmak üzere Türk toplum sisteminin kurucu zihniyet yapısına etki eden başlıca unsurların varlığı dikkatlere sunulmaktadır. Ardından da “Yeni Türkiye”nin bundan çıkış özelliklerinin neler olması gerektiğinin bilinmesi önem taşımaktadır. Bu çalışma yeni döneme bir yön verebilmesi açısından bu “çıkışı” sağlayacak unsurların açıklanmasını esas almaktadır

Anahtar Kelimeler: oryantalizm, oryantalist sosyal bilim anlayışı, zihniyet, obskurantizm, Yeni Türkiye

THE MINDSET OF ORIENTALISM AND THE EFFECTS OF ORIENTALIST CONCEPTION OF SOCIAL SCIENCES ON “NEW TURKEY”

Referring to the science of the Orient, orientalism is derived from the stem “orient.” It is an academic term used to mean knowledge of the East. Initially, orientalism in the Western world of science was a field covering the languages in the East, but then it started to have a broader meaning, encompassing the religions and cultures of the East. In this sense, orientalism manifests itself in such a mindset as to include the social sciences of the East by looking from the western perspective. Mindset is the medium whereby “worldview” is expressed. It meets the need to “understand something in one’s own view.” Mindset in the social realm can be defined as the perspective of culture through which man and nature is

perceived. Orientalist mindset has been shaped by the idea of enlightenment, and thus the orientalist “mind” is the technical mind with an evident materialist propensity, which implies the mind is the only and unidirectional means to see things, indicating “pure rationality.” In the context of positivism and modernity, this rationality is manifested as “looking at the East” through the Western mindset, which can be observed in such fields of social sciences as economics, sociology, philosophy, psychology, education, law, and politics grounded in positivism and modernism. Hence, the orientalist “MASTERMIND” with its ANTHROPOMORPHIST mindset has formed modern social sciences and accordingly defined such concepts as nation-state nationalism, secularity, Jacobinism, individualism, industrialism, and democracy, all of which have an important role to play in the formation of social systems and civilizations. This study deals with this conception of orientalism in that it has an obscurantist effect on “intellect” and “politics” and thus influencing “the system-designing mindset in the New Turkey,” and what the ways out of this effect should be are highlighted

Key Words: Orientalism, orientalist conception of social sciences, mindset, obscurantism, New Turkey

MODERN PSİKOLOJİ YAKLAŞIMLARININ İNSAN TANIMI VE TEVHİDİ DÜŞÜNCENİN İNSAN ANLAYIŞININ MUKAYESELİ ANALİZİ

Okutman Dr. Ömer Faruk Cantekin

Gazi Üniversitesi

Gazi Üniversitesi Akademik Yazma Merkezi

farukcantekin@gmail.com

Modern Psikoloji aydınlanma düşüncesine dayandığı için pozitivist bilim anlayışını belirlemiştir. Bu açıdan insanı toplumsal yanı olan ve gelişmiş “hayvani” yeteneklere sahip “maddi varlık” olarak anlamaktadır. Modern Psikolojideki yaklaşımlar kendi içerisinde farklılık göstermesine rağmen hemen hepsinin ortak noktası tek yönlü bir bakış açısına sahip olmalarıdır. Buna göre insan karmaşık ve ileri toplumsal hayvan olarak tanımlanmaktadır. Avrupa’nın tecrübe ettiği sekülerleşme sürecinin bir sonucu olarak ve Hıristiyanlığın tek tipçi (maneviyatçı) yapısından dolayı modern psikolojinin materyalist olmaktan başka seçeneği yoktur. Ve buna bağlı olarak insanın “görünmez yanını” “görünür yanını (insan bedenini)” analiz ederek izah etme çabasına girmiştir. Bu çaba bu modern psikolojiyi somut olanı kabul diğerini de ret konumuna getirmiştir. Ancak vahye dayanan Tevhidi Düşünce insanın bu iki yanını (maddi ve manevi yanını) bütüncül bir bakış açısıyla bir görür. Allah hem Zahir hem de Batın’dır. Ve insanın, İslama göre yetiştirildiğinde birbiri ile uyum içerisinde olabilecek ve bu dünyada da ahirette de saadeti getirebilecek madde ve mana boyutları bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu iki farklı insan anlayışının ekonomik, siyasi, eğitim ve aile ile alakalı boyutlarda insan hayatı ile ilgili söyleyecek çok şeyi vardır. İstenilen toplum tipi temelde rol modellerin tipolojisine bağlıdır ve bu rol modellerin yetiştirilmesi yapılacak insan tanımına dayanmaktadır. Sonuç olarak, modern psikolojinin ve Tevhidi Düşüncenin insan anlayışlarındaki farklılıklar betimlenmeli ve eğitimin her kademesinde özellikle yükseköğretimde vurgulanmalıdır. Yeni Türkiye’nin yüzyıllara dayanan zengin kültür ve tarihine bağlı olarak kurulabilmesi için öğretim Tevhidi Düşünce’nin insan anlayışına göre planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Modern psikoloji, Tevhidi Düşünce, sosyal hayvan, bütüncül insan

A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE CONCEPTIONS OF MAN IN MODERN PSYCHOLOGY AND TAWHIDI THOUGHT

Modern psychology originated from the Enlightenment ideas and is based on the positivist understanding of science. In this respect, it conceives of man as a “material being” with a social side and advanced “animal” capabilities. Though the approaches differ in themselves, what is common to all is a unidirectional perspective: man is a complicated and advanced social animal. As a result of the secularization process Europe has gone through and due to the uniform character of Christianity, modern psychology has no other option but be materialistic, attempting to explain the “invisible” (immaterial side of man) by analyzing the “visible” (the body). In such an endeavor, modern psychology opts for the concrete, disregarding the other side. However, based on the Qur’an and Hadith, Tawhidi Thought offers combining the two sides in a whole-istic manner. Allah is both The Manifest (Ez-Zahir) and The Hidden (El-Batın). And man has material and immaterial components, both of which, if trained according to the Islamic principles, can go hand in hand, bringing about “serenity” in this world and thereafter. Consequently, these two different conceptions of man have a lot to say about human life in terms of economy, politics, education, and family. What kind of

society is desired is essentially based on the typology of the role-models, and the creation of the role-models for the society depends on these conceptions. In conclusion, it is suggested that the differences between these two approaches be underlined and emphasized in all levels of education, especially in higher education, and instruction should be planned by the conception man in Tawhidi Thought so that New Turkey could be revived according to its centuries-long rich culture and history

Key Words: Modern psychology, Tawhidi Thought, social animal, whole-istic man

TEVHİDİ DÜŞÜNCEDE MALİYE FELSEFESİ VE VERGİLENDİRME

Prof. Dr. Ahmet AK

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Maliye

drakahmet@gmail.com

Allah'ın birliğine inanma, bir sayma, bir olarak bakma, "Birkaç şeyi bir araya getirme, birleştirme" olarak tanımlanan Tevhit kavramında, öncelikle, "Allah'ın varlığı ve "bir" olduğu vurgulanır. Tevhit bütün kâinatın ve insanlığın, Allah'ı yansıtan ve hissettiren tek bir bütün oluşturmasıdır. Evrensel anlamda ise, tüm ilimleri düzenleyen Allah'ın, sosyal ilimler alanında da mutlak güç sahibi ve kesin düzenleyici olduğunun ifadesidir. Modern Batı medeniyeti, ekonomi ve madde temeline dayalı olmanın doğal sonucu olarak, rasyonel/akılcı düşünce, nefsanî hazları öne çıkaran hedonizm, insan merkezli (antroposentrik) insan ve toplum anlayışı ve buna bağlı olarak da ulus devlet milliyetçiliğini öne çıkarmıştır. Modern Batı medeniyetlerinin esas aldığı maddecilik düşüncesi, rasyonel düşüncenin bozulmasına neden olmuş ve tevhidi sosyal düşünce anlayışının varlığıyla ortaya çıkan düalizm sorununun da konusunu oluşturmuştur. Günümüzde tevhidi sosyal düşünce anlayışından uzak kalmış ulus devletlerin en önemli sorunlarından biri de ekonomik yapıda oluşan ve toplumsal yapıya sirayet eden aksaklıklardır. Genelde ekonomiyi, özelde ise vergiyi düzenleyen ve bu düzenlemeleri uygulayan devletin tevhit anlayışından uzak olması, yığınla olumsuzlukları da beraberinde getirmiştir. Çağdaş toplumlarda, devlet tüzel kişiliğine vergi salma, zor kullanma ve para basma olmak üzere, gerçek kişilere verilmeyen üç temel yetki verilmiştir. Bu üç yetki sayesinde "devlet egemenliği" veya "devletin üstün iradesi" gerçekleşmektedir. Devletin egemenliğini sürdürebilmesi için düzenli mali kaynaklara ihtiyacı vardır. Bu bakımdan devletin ülkesi üzerindeki egemenliğine dayanarak vergi alma konusunda sahip olduğu hukuki ve fiili gücü anlamına gelen vergilendirme yetkisinin kullanılması siyasal bir zorunluluktur. Çünkü devletin kendisinden beklenen hizmetleri yerine getirebilmesi için, bu hizmetlere karşılık olan kaynakları vergilendirme yetkisini kullanarak sağlaması gerekir. Vergi olmaksızın bireylerin doğal haklarını koruyacak ve ülke kaynaklarını adaletli bir şekilde dağıtabilecek devlet otoritesinin de işlerliği olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tevhidi düşünce, Maliye felsefesi, Vergilendirme

THE PHILOSOPHY OF PUBLIC FINANCE AND TAXATION IN THE TAWHİD THOUGHTS

Tawhid is the defining doctrine of Islam. Tawhid is the meaning of to believe the unity and uniqueness of Allah as creator and sustainer of the universe, "Bring together a few things, combining" as defined in the concept of Tawhid firstly it emphasized that "The existence of Allah and"only one" Tawhid is the reflecting and feeling Allah, it is to create a single unity in all the universe and humanity, Today, one of the most important problems of the nation-state have stayed away from Mentality of Thoughts in Tawhid are occurring in the economic structure and spread to disruptions in the social structure. In general economy, in particular to regulate and taxation arrangements applying to be away from this monotheistic thoughts of the state's unity, has brought in lots of negativity. The state legal entity in contemporary society are given three basic powers not granted to real people these are taxation, use of force and printing money. With these three powers take place "state sovereignty" or " superior decree of the state " To maintain the sovereignty of the state needs regular funding. Because in order to carry out the services expected from the state, it must provide resources using the

powers of taxation which corresponds to these services. To protect the natural rights of individuals without tax and justice of the country's resources in a way that can deploy state authority will be workable. In this study, in order to maintain the existence of the state of the obligatory tax case The state with the nation-state concept of social thought in Tawhid the place is intended to be compared to. Hence the interest in Islamic understanding of the subject taking into account the economic and tax issues.

Key Words: Tawhid Thoughts, The Philosophy of Public Finance, Taxation.

KATILIM BANKALARININ TERCİH EDİLME SEBEPLERİ ÜZERİNE BİR LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Prof.Dr.Seyfetti Erdoğan¹
Doç. Dr. Ayfer Gedikli²
Yrd.Doç.Dr.Zekeriya Demir³

Katılım bankacılığı, finansal sistemi güçlendirmek üzere geliştirilmiş bir modeldir. İslami hassasiyetler nedeniyle atıl kalan fonların reel sektörün kullanımına tahsis edilmesi ve bankacılık hizmetlerinden yararlanmayan firmaların finansal sisteme entegre olması büyük ölçüde katılım bankalarının kurulması ile mümkün olabilmektedir. Fon arzı ve fon talebi mekanizmasının güçlendirilmesi anlamına gelen bu gelişme katılım bankalarının finansal sistem içerisinde alternatif bir yapı olmadığını, bilakis güçlendirici ve tamamlayıcı bir uygulama olduğunu göstermektedir.

Finansal sistemlerini güçlendirmek isteyen ülkeler katılım bankacılığı modelini hayata geçirmiş ve bu uygulamanın toplam finansal sistem içerisindeki etkinliğini ve ağırlığını artıracak sürekli revize edebilecekleri politika tedbirlerini hayata koymuşlardır.

Katılım bankalarının tercih edilme sebepleri üzerine yapılan araştırmaların ulaştıkları bulgular, politika tedbirlerinin şekillenmesinde önemli veri kaynakları arasında değerlendirilmektedir. Katılım bankalarının tercih edilme sebeplerini, mudi, banka yöneticisi ve firma gibi aktörlerin perspektifi ile araştıran çok sayıda bilimsel çalışma bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, katılım bankalarının tercih edilmesine ilişkin gerekçeleri farklı ülke deneyimlerini esas alarak inceleyen araştırmaların bulgularını derlemek ve analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, tercih, finansal sistem

A LITERATURE SURVEY ON PARTICIPATION BANKING PREFERENCES

Participation banking is a model developed to strengthen the financial system. There may be idle funds because of Islamic sensitivities. The allocation of these idle funds to the real sector and the integration of firms which do not benefit from banking services into the financial system has been possible with the establishment of large scale participation banks. This development, which means strengthening the fund supplying and fund demanding mechanism, indicates that participation banks are not an alternative structure within the financial system, but rather a strengthening and complementary application.

Countries wishing to strengthen their financial systems have started to implement the model of participation banking. They also launched new policy measures that they can constantly revise to increase the effectiveness and weight of this practice in the overall financial system.

The findings of research on the reasons for preference of participation banks are considered as important data sources in the formation of policy measures. There are a number of scientific studies investigating the reasons for preference of participation banks, the perspectives of actors such as depositors, bank managers and firms.

With all these data, the purpose of this study is to compile and analyze the findings of research that examine the reasons for preference of participating banks on the basis of different country experiences.

Key Words: Participation Banking, preference, financial system

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi

³Türk Hava Yolları, Muhasebe ve Mali Kontrol Başkanı

THE IMPACT OF ISLAMIC BELIEF ON CONSUMER BEHAVIOR

Assoc. Prof. Dr. Selman YILMAZ

Istanbul University, Faculty of Economics, Economics.
vzrselman@hotmail.com

Res. Ast. Mustafa YAPAR

Istanbul University, Faculty of Economics, Economics.
muy3561@hotmail.com

Res. Ast. Abdüsselam SAĞIN

Istanbul University, Faculty of Economics, Economics.
abdusselamsagin@gmail.com

ABSTRACT: There are a variety of factors that have effects on the consumer's preferences and behaviors. These factors are mostly considered from the perspective of economical, sociological and psychological reasons. In addition, another factor that is taken into consideration while controlling one's consuming is religion. Islam does not only regulate human beings' lives in terms of worship, but also has an impact on their economic conditions and decisions. While analyzing the effects of Islam in terms of people's income, the importance of attention to luxury consumption and waste should be taken into account. The religion of Islam provides social solidarity and lays down criterion. Therefore, Islam has an essential role in the issues like solving economic, social and psychological problems and unfair distribution of income, which affect community life adversely.

Key Words: Consumer Behavior, Islamic Belief, Social Benefits, Income Distribution

İSLAM İNANCININ TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ÖZET: Tüketici davranışları ve tercihleri üzerinde etkisi bulunan çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bu faktörler çoğunlukla ekonomik, sosyolojik ve psikolojik sebepler perspektifinden değerlendirilmektedir. Bunlara ek olarak bireylerin tüketimlerini yönlendirirken dikkate aldığı diğer önemli bir unsur da din faktörüdür. İslam, bireylerin yaşamlarını sadece ibadet açısından düzenleyen bir din değildir. Ayrıca bireylerin ekonomik hayatını ve kararlarını da etkilemektedir. İslam Dini'nin bireylerin gelirleri üzerindeki etkileri incelenirken, lüks tüketim harcamaları ve israf konusundaki hassasiyetin önemi dikkate alınmalıdır. İslam inancının ortaya koyduğu yardımlaşma ruhu ve tüketim harcamalarını etkileyen kıstaslar toplum yapısı için olumsuz etkiler barındıran birçok ekonomik, sosyolojik ve psikolojik sorunun çözümünde ve gelir dağılımı adaletsizliğinin giderilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Davranışı, İslam İnancı, Sosyal Fayda, Gelir Dağılımı.

KURUMSALLAŞMADA ETKİLİ BİR ARAÇ: CEZA

Prof. Dr. Neşe ERİM
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
nese_irim@yahoo.com

Burada ‘ceza’ kavramını geniş anlamda kısıtlamalar olarak kullanıyorum. Özel bir ceza türü üzerinde de yoğunlaşmayacağım. Modernite öncesi toplumlar varsa yazılı kurallara ve örf ve adetlere göre yönetiliyordu. Örnek olarak; Osmanlılar bir yandan ‘Kanunnameler’ hazırlayarak örfi hukuk alanını oluştururken, diğer yandan İslam hukukunun çizdiği sınırlar içinde kurumsallaşmalarını sürdürüyorlardı. Tebliğin konusu Modernite (19.yy) öncesi Osmanlı toplumunda kural ihlalleri karşısında; 1. Bu ihlalleri saptamanın mümkün olup olmadığı, 2.İhlaller karşısında verilen cezanın ölçüsü.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı'da Suç, Ceza Sistemi

KATILIM BANKACILIĞININ TÜRKİYEDE'Kİ UYGULAMALARININ PERFORMANS ANALİZİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Akcan
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
akcan@gantep.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aytekin
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
aytekin@gantep.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Abdülaziz Deniz
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme

ÖZET: Ekonomilerde kritik öneme sahip olan bankacılık sektörü için etkin ve verimli çalışmak büyük önem arz etmektedir. Ekonomilerde son yıllarda yaşanan küresel krizler faizli işlem yürüten bankalara olan güveni azaltmıştır. Faizli işlem yapmak istemeyen yatırımcılarında atıl kaynaklarını harekete geçirip ekonomik sisteme dâhil etmek istemesi insanları farklı banka alternatiflerine itmiştir. Katılım bankaları da mevduat bankalarına alternatif olarak Türkiye’de 1983 yılında Özel Finans Kurumları adıyla kurulmuştur. Türkiye’de yıllar itibariyle gelişme gösteren katılım bankaları son on yılda %17 büyüme göstermiştir. Katılım bankalarının aktif büyüklüğü de % 6 seviyelerine ulaşmıştır. Bu çalışmada bankacılık sektörünün önemli bir unsuru haline gelen katılım bankaları; kaynaklarının etkin ve verimli kullanıp kullanmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda Türkiye’de faizle çalışan ticari bankalar ile katılım bankalarının 2011-2015 yılları arasındaki etkinlik performansı Veri Zarflama Analizi ile ölçülmüştür. Malmquist TFV endeksi ile toplam faktör verimliliği ve etkinlik düzeylerinin yıllara göre değişimi ölçülmüştür. Yapılan analiz sonucunda katılım bankalarının mevduat bankalarına göre kaynaklarını daha etkin ve verimli kullandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Bankacılıkta Etkinlik Performansı, Verimlilik, Veri Zarflama Analizi, Malmquist TFV Endeks

THE PARTICIPATION BANKING APPLICATIONS EVALUATION IN TURKEY ACCORDING TO PERFORMANCE ANALYSIS

ABSTRACT: The effective and productive working has got great importance in the banking sector which has got a critical importance in economies. Global crises which have been seen in economies in recent years have reduced the confidence in banks which perform an operation in interest. It has led people to different bank alternatives that investors who don't want to operate in interest want to include their idle resources after they take the action. The participation banks were established with the name 'Private Finance Institutions in Turkey as an alternative to the deposit banks in 1983. The participation banks which have developed in Turkey by

the years have grown at 17% in the last decade. The size of participation banks' assets has reached to the levels at 6%. In this study, participation banks, which have become an important component of the banking sector, Efforts have been made to determine whether their resources are used effectively and efficiently. In this sense, the effective performance between participation banks and commercial banks which work in interest in Turkey in 2011-2015 was measured by The Data Envelopment Analysis. The change in the total factor productivity and efficiency levels were measured by Malmquist TFP. As a result of the analysis, it was determined that the participation banks used resources in much more productive and effective way than the deposit banks.

Key Words: Participant Banking, Efficiency Performance in Banking, Productivity, Data Envelopment Analysis, Malmquist Total Factor Productivity Index

TÜRKİYE'DE MÜŞTERİLERİN KATILIM BANKACILIĞINI TERCİH SEBEPLERİ: GAZİANTEP ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Akcan
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
akcan@gantep.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aytekin
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
aytekin@gantep.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmada müşterilerin katılım bankacılığını tercih etme nedenlerinden faize karşı olma, sosyal imaj, katılım bankalarının yatırımlara yüksek getiri sağlaması, tavsiye üzerine tercih ve sunulan hizmetlerin maliyetlerinin düşük olması gibi faktörler incelenmiştir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda Gaziantep'teki katılım bankalarını kullanan ve analize elverişli 237 anket formundan elde edilen veriler SPSS paket programında analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular neticesinde; katılım bankacılığını tercih etme nedenlerine ilişkin görüşlerin katılımcıların demografik özelliklerine göre farklılık arz ettiği görülmüştür. Ayrıca katılım bankalarını tercih etme nedenlerine ilişkin görüşler ile müşterilerin gelecekte katılım bankaları ile çalışmaya devam etme niyetleri arasında görüş farklılıkları olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Müşteri Tercih Sebepleri, Gaziantep

CAUSE OF PREFERENCE OF CUSTOMERS' PARTICIPATION BANKING IN TURKEY: GAZİANTEP CASE

ABSTRACT: In this study, factors such as customers' preference for participation banking, social image, participation banks' high return on investments, preference on recommendation and low cost of services offered were examined. Survey technique was used as data collection method in the study. In this context, the data obtained from 237 questionnaire forms using participation banks in Gaziantep were analyzed in SPSS package program. As a result of the findings; It was seen that the opinions about the reasons for choosing participation banking varied according to the demographic characteristics of the participants. It has also been determined that there are disagreements between the views on the reasons for choosing participation banks and the intention of the customers to continue to work with the participation banks in the future.

Key Words: Participation Banks, Customers' Preference, Gaziantep

TÜRKİYE İSLAMİ VE KONVANSİYONEL FİNANSAL PİYASALARINDA ETKİN PİYASA HİPOTEZİNİN TEST EDİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aytekin
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
aytekin@gantep.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Akcan
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme
akcan@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Bülent Yıldız
Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO,
yildiz_bulent@yahoo.fr

ÖZET: Ekonomik büyüme ve kaynakların tahsisi açısından finansal piyasaların etkinliği önem kazanmaktadır. Bir piyasanın etkin olması fon talep edenler, yatırımcılar ve politika yapıcılar açısından önem arz etmektedir. Etkin piyasalar hipotezine göre bir piyasanın etkinliğinin ilk koşulu fiyatların rassal bir şekilde oluşmasıdır. Zayıf formda etkin olan bir piyasada, geçmiş fiyat bilgileri kullanılarak gelecekteki fiyatların tahmini ve böylelikle piyasaya göre normalin üzerinde getiri elde etmek olanaksız olacaktır. Bu çalışmada da Türkiye konvansiyonel ve İslami finansal piyasalarının zayıf etkin form özelliği gösterip göstermediği araştırılmıştır. Türkiye İslami piyasasını temsilen KATILIM30 endeksi ve konvansiyonel piyasasını temsilen BIST100 endeksine ait Ocak 2011-Mart 2016 tarihleri arasındaki günlük endeks kapanış değerleri kullanılmıştır. Söz konusu dönemlerde her iki endeks arasındaki korelasyon ilişkisinin istatistiksel olarak %1 düzeyinde anlamlı olduğu ve korelasyon katsayısının % 89 düzeyinde olduğu görülmüştür. Yapılan birim kök testleri sonucunda her iki piyasanın da düzey değerde durağan olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla zayıf formda etkin piyasa hipotezinin her iki piyasa için de geçerli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etkin Piyasa Hipotezi, Türkiye İslami ve Konvansiyonel Piyasaları, KATILIM30 Endeksi

TESTING THE EFFICIENT MARKET HYPOTHESIS IN TURKEY ISLAMIC AND CONVENTIONAL FINANCIAL MARKETS

ABSTRACT: The effectiveness of financial markets is gaining importance in terms of economic growth and the allocation of resources. The effectiveness of a market is important for investors and policy makers. According to the efficient market hypothesis, the efficiency of a market is firstly depend on random walk occurrence. In a weak form efficient market, it will be impossible to predict future prices using past price information and thus to obtain an abnormal return. In this study, it was examined whether Turkey's conventional and Islamic financial markets show weak form efficient characteristics. The Daily close pricing between

January 2011 and March 2016 of PARTICIPATION30 index used to represent the Turkey Islamic market and ISE100 index used to represent Turkey conventional markets. The correlation between the two indices was statistically significant at 1% level and the correlation coefficient was found to be 89% in the mentioned periods. As a result of the unit root tests, it is seen that the two markets are not stable at the level value. The result is that the weak market effective market hypothesis is valid for both markets.

Key Words: Efficient Market Hypothesis, Turkey Islamic and Conventional Markets, PARTICIPATION30 Index

İSLÂM EKONOMİSİ VE TÜKETİCİ KREDİLERİ

Yrd. Doç. Dr. Polad ALİYEV
İğdir Üniversitesi, İşletme Bölümü
aliyevpolad777@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Sertaç HOPOĞLU
İğdir Üniversitesi, İktisat Bölümü
sertac.hopoglu@igdir.edu.tr

Bu çalışmada tüketici kredileri İslâm dini açısından değerlendirilmiş, İslâm hukukçularının eserlerinde ve modern bilimdeki yeri kıyaslanarak bu kredi türünün faizsiz olarak nasıl sunulacağı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda, bankaların pazarlama işlevini öne çıkaran bir yöntem önerilmiştir. Yöntemi uygularken faizsiz hizmet veren banka pazarda bulunan mallar için pazarlama araştırmaları gerçekleştirir ve belli markaların kaliteleri ve alıcıların bu markalara olan taleplerini veya eğilimini araştırır. Banka bu markaların üreticileri ile anlaşarak, ürettikleri ürünleri talep eden tüketicilere bu malları satın alabilmeleri için faizsiz borç verir. Faizsiz borç sadece bu firmanın ürettiği tüm mallar için verilebileceği gibi, belirli mallar için de verilebilir. Bunun karşılığında üretici firmalardan mallarının satılmasına katkıda bulunduğu için belirli bir kâr oranı veya komisyon alabilir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Kredileri, Faizsiz krediler, İslâm ekonomisi.

ISLAMIC ECONOMY AND CONSUMER CREDITS

Consumer credits are evaluated through the lens of Islam in this study, by comparing the position of such credits in studies of Islamic lawyers to their place in modern science. The main aim of this study, therefore, is to determine how consumer credits can be offered interest-free. In this respect, the method proposed in this paper highlights the marketing function of banks. In applying this method, the bank offering interest-free services undertake marketing research for goods exchanged in consumer markets. By this way, the bank gets first-hand information about the quality of certain products, and the demand of consumers of these products or their propensity to consume these brands. Then, the bank signs a contract with the producers and gives interest-free loans to consumers who demand the products or brands produced by these producers. Interest-free loans can only be issued for all products produced by the contracted producer, or some certain products. In turn, the bank can take a percentage of the profit generated by the firms or charge an amount as commission for its contribution to the sales of products produced by firms.

Key Words: Consumer credits, interest-free credits, Islamic economy.

SORUMLU LİDERLİK YAKLAŞIMI İLE İSLAM EKONOMİSİNİN DAVRANIŞSAL TEMELLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Hüseyin ALTAY
Mustafa Kemal Üniversitesi
haltay2002@gmail.com

Günümüz işletmeleri dünyanın farklı pazarlarına ürün ve hizmet sunabilen, dünyadaki gelişmelerden kolaylıkla etkilenen, teknolojik gelişme ve yoğun rekabet baskısı altında faaliyetlerin gerçekleştirildiği organizasyonlardır. Dünyamızda yaşanan ekonomik krizler, sıkıntılar ve skandallar yönetsel incelemeleri lider davranışlarına yönlendirmiştir. İşletmelerin bu yönleri göz önüne alındığında liderlik yaklaşımının da işletme dışı paydaşları kapsayacak şekilde farklılaşması ve yeni bir boyut kazanması gerekmektedir. Nitekim işletmecilik faaliyetlerinde ortaya çıkan bu yeni gelişmelerle birlikte “Sorumlu Liderlik” kavramı ortaya atılmış ve incelenmeye başlanmıştır. İslam ekonomisinin davranışsal temelleri de liderlere birtakım davranış kalıplarına uyma konusunda zorlayıcı hükümler getirmektedir. Bu zorlayıcı hükümlere uyulmadan gerçekleştirilecek ekonomik faaliyetler “İslami” olarak ele alınamazlar. Örneğin, “zekât vermek”, “aldatmamak”, “adaletli davranmak”, “tasarrufları ekonomiye kazandırmak”, “gereğinden fazla biriktirmemek”, vb., davranışlar temel İslami değerler olarak belirginleşmekte ve liderlerin ekonomik ilişkilerinde uymaları zorunlu olan davranışsal çerçeveyi oluşturmaktadır. Bu çalışmada, ekonomik kriz ve sıkıntılarla karşılaşmamak için liderlerin göstermesi gereken “Sorumlu Liderlik” davranışları ile İslam ekonomisinin temel davranışları arasındaki ilişkiler incelenecektir. Liderlerin göstermesi gereken davranışlar ile İslam ekonomisinin temellerini oluşturan davranışlar arasında benzerlik olup olmadığı, farklılıkların neler olduğu ve sorumlu liderliğin çalışma kapsamındaki önemi değerlendirilecektir. Bu değerlendirmeler ışığında bir takım öneriler de geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sorumlu Liderlik, İslam Ekonomisinin Davranışsal Temelleri

A STUDY ON THE INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE RESPONSIBLE LEADERSHIP APPROACH AND THE BEHAVIORAL BASICS OF THE ISLAMIC ECONOMY

Today's businesses are capable of providing products and services to different markets of the world. That is, organizations that are easily influenced by developments in the world, under the pressure of technological development and intense competition. The economic crises, troubles and scandals that have lived in our world in recent times have influenced administrative investigations. When these aspects of businesses are taken into consideration, it is natural that the leadership approach will also be differentiated to include non-business stakeholders. It is necessary to give it a new dimension in the past. As a matter of fact, the concept of "Responsible Leadership" has been introduced and examined together with these new developments in business activities. The behavioral bases of the Islamic economy also place compelling judgments on leaders to comply with certain patterns of behavior. The economic activities to be carried out without complying with these compulsory provisions can't be treated as "Islamic". For example, certain behaviors such as "giving alms", "being faithful", "being fair", "retrenching for economy", "not saving money overmuch", etc., are clarified as the Islamic behaviors by the course of time. Indeed, these behaviors may constitute a behavioral framework in which leaders must comply with their economic relations. This study focuses on the actions that leaders must show to avoid economic crises

and troubles. Specifically, the relationship between "responsible Leadership" behaviors and the basic behavior of the Islamic economy will be examined. Moreover, it will be questioned whether there is a similarity between the behaviors that the leaders should show and the behaviors that constitute the foundations of the Islamic economy. If so, what kind of differences are there and the importance of the responsible leadership will be assessed. A number of suggestions will also be developed in the light of these mentioned evaluations.

Key Words: Responsible Leadership, Behavioral Basics of Islamic Economy

İSLÂM EKONOMİSİ PENCERESİNDEN TEMEL İKTİSADİ KAVRAMLAR VE SORUNLAR

Prof. Dr. Orhan Küçük

Kastamonu Üniversitesi, İşletme
orhank@kastamonu.edu.tr

Öğr. Gör. Nurten Küçük

Kastamonu Üniversitesi, Adalet
nkucuk@kastamonu.edu.tr

Özet İslâm dini sadece ibadetleri, kulun Allah (cc) ile olan münasebetini veya dini kurumları değil, sosyal hayatın her yönünü düzenleyen, her konuda söylediği bir sözü olan, kapsamlı bir sistem va'zetmiştir. İslâm, iktisadi ve sosyal mesajını onbeş asır önce vermiş, örnek bir sosyo ekonomik hayatı gözler önüne sermiştir. İnsanlığa düşen, bundan dersler çıkarıp, asrın anlayışına uygun olarak Kur'an'ı yeniden anlamaktır. İslâm dini ekonomik sisteme çok önem vermiş, Kur'an'ın sayfa sistemine de esas teşkil edecek şekilde en uzun ayet olan, ticareti, anlaşmayı, borç verme ve bunu kayıt altına almayı detaylı olarak, uzun uzun anlatan Müdayene ayeti bunu gösteren önemli delillerden biridir. Yine hadiste de ekonomi konusu işlenmiş, Hazreti Peygamber son hitabı olan veda hutbesinde, ruhunu teslim etme safhasında, son sözleri olacak şekilde ashabına nihai nasihatinde ekonomi üzerinde durmuştur. Bu çalışmanın amacı belli iktisadi kavramları İslâm penceresinden incelemek, İslâm ekonomisinin esasları ile bazı sorunlara çözüm önerilerini paylaşmaktır. Bu amaçla çalışmada temel iktisadi kavramlar ve sorunlar İslâm bakışıyla ele alınmıştır. Böylece Batı İktisadının yaptığı iktisat, ürün, faktör gibi kavramların tanımlarındaki eksiklikler, İslâm'ın kapsayıcılığı ile yeniden değerlendirilmiştir. Beraberinde İslâm ekonomisinin temel esasları paylaşılmış, öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: İslâm ekonomisi, ürün, ihtiyaç, faiz

BASIC ECONOMIC CONCEPTS AND ISSUES ISLAMIC ECONOMICS PERSPECTIVE

Abstract The religion of Islam worship is the promise of a comprehensive system not only the servant of Allah your relationship with religious institutions, but also regulate every aspect of social life, everything about this quote, with. Islam gave the message that economic and social fifteen centuries ago and have highlighted the sample socio-economic life. The right thing to do for humanity, to understand the philosophy of the Quran again and appearance the lessons from perspective of the 20th century. The Islam has given much importance to economic system. The longest ayet in the Qur'an is Müdayene Ayeti. This ayet, has constituted the basis for the pages system of the Qur'an. Subject of Economics again processed in the Hadis. The prophet focused on the economy in the final advice. The purpose of this study to examine certain economic concepts by the Islamic window and to share their solutions to some problems by Islamic economy principles. For this purpose in the study, basic economic concepts and issues is discussed of the Islamic perspective. Thus, in the definitions of concepts Western Economics such, economy, product and factor deficiencies were re-evaluated with the comprehensiveness of Islam. With it, the basic principles of Islamic Economics were shared and recommendations are presented.

Key Words: Islamic economy, production, need, interest

İKTİSADİ FAALİYETTE EMEK VE ÇALIŞMANIN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Hakkı ÇİFTÇİ

Çukurova Üniversitesi, İktisat

hciftci@cu.edu.tr

Marks ve İbn-i Haldun iktisadi faaliyette bulunmayı insanları diğer canlılardan ayırt edici en temel, zorunlu ve tabii bir faaliyet olarak görmüşlerdir. Tarihi ekol içerisinde yer alan Gustav Schmoller de iktisadi şartların rol ve tesiri kuvvetli olmakla birlikte, diğer faktörlerin de tesir payları olduğunu söyler. Sombart da bir taraftan kapitalizmin kuruluşu ve tekamülünde müessir olan bütün içtimai faktörleri, diğer taraftan kapitalist iktisadi hayat ve faaliyet tarzının içtimai nizamın bütün problemleri üzerindeki etkisini aynı zamanda incelemektedir. Max Weber: Bir insanın çalışmasında mesleğinde başarılı olmasının yaptığı işin Allah tarafından beğenildiğinin işaretidir. Böylece zenginler ve zenginlik yüceltiliyordu. İşte bu zihniyet, Eflatun ve Aristo'nun el emeğini aşağılamalarına karşılık, Sokrat onlardan farklı bir tutum benimsemektedir. Bernard Russell, tembelliğin bir din kuralı olmasını ve insanların tembelliğe alıştırılmasını istemektedir. Çalışmaktan zevk almayı değil, boş zamanın artmasını gerçek gelişme kabul ediyor. Schumacher gibi düşünürler; insanlara fiili üretime yakın işlerde çalışmaktan zevk almayı öğretmenin terbiyevi ve mutluluk verici yönleri üzerinde durmaktadırlar. Veblen'e göre aşırı çalışmaya zorlanarak bezdirilmedikçe insan çalışmadan nefret etmez. Erich Fromm, insanın yaşaması için üretmesinin zorunlu olduğunu ifade eder. İslam'da ise çalışma maddi bir zorunluluk ve dini bir görevdir. Çalışmayı değerli kılan husus niyettir. Gazali, kazancın helal olması için mutlaka emek harcanmasını ve harcanan emekle orantılı olması gerektiğini ifade etmektedir. Zorunlu ihtiyaçlar karşılandıktan sonra çalışma sonucu elde edilen gelir lükse, israfa, gösterişe harcanacaksa bu fazla çalışma makbul değildir. Ancak elde edilecek gelir beyni ve sosyal faaliyetlere harcanacaksa bu makbuldür. İbn Haldun'a göre ise her türlü kazanç ve mal ancak emek sarfedilerek elde edilebilir. Medeniyetin gelişmesinde emeğe temel bir yer vermesine karşılık onu kutsallaştırmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İktisadi Faaliyet, Emek, Çalışma

COMPARATIVE ANALYSIS OF LABOR AND WORK IN ECONOMIC ACTIVITY

Marks and Ibn-i Haldun saw economic activity as the most basic, compulsory and natural activity distinguishing people from other living things. Gustav Schmoller, who is in the historical school, says that economic conditions have a role and power, while other factors have influence. Sombart also examines all the internal factors that are influential on the capitalist organization and its evolution on the one hand, and the effects of capitalist economic life on the other on all the problems of the internal organization of the activity. Max Weber: A person's work in the profession of being successful in the profession is done by God is the sign of love. So riches and wealth were exalted. For Plato and Aristo to humiliate their labor, Socrates adopts a different attitude. Bernard Russell wants his temptation to be a religion, and people to be accustomed to temptation. It is not the pleasure of working, but the actual development of leisure time. Thinkers like Schumacher; He focuses on the decent and happiest aspects of teaching people to enjoy working in close working relationships. According to Veblen, people do not hate to work unless they are harassed by overworking. Erich Fromm refers to the necessity of producing for human life. In Islam, work is a material necessity and a religious duty. It is the intention to work that is valuable. Ghazali states that in order for the earnings to be halal, labor must be absolutely spent and proportionate to the labor that is spent. This income is not desirable if the income from the

work after the compulsory needs is met is spent, and the demonstration is wasted. However, this will be the case if the income to be earned will be spent on the brain and social activities. According to Ibn Haldun, all kinds of earnings and goods can only be obtained by labor. In the development of civilization he didn't sanctify him in return for giving a basic place to labor.

Key Words: Economic Activity, Labor, Work

FARKLI AÇILARDAN SERVET VE ZENGİNLİĞİN OLUŞUMUNUN TEMEL KAYNAKLARI

Yrd. Doç. Dr. Hakkı ÇİFTÇİ
Çukurova Üniversitesi, İktisat
hciftci@cu.edu.tr

İbn Haldun'a göre, Kişisel gelir ve servetin kaynağı genel anlamda emek olmakla beraber, kişisel zenginlik ve servetin kaynağı emek değil sömürüdür. Marx; Burjuva servetinin tasarruf yoluyla azar azar biriktiği görüşleri eleştirmiştir. Schumpeter'de kapitalist servetin tasarruf yoluyla azar azar birikmemiş, bilakis üretime her defasında değişik ufuk açan yahut bir yenilik katan innovation hamleleri ile açıklamıştır. Siyasi güç ilişkisi ile iktisadi güç ilişkisi ortaya çıkar. İbn Haldun'a göre İktisadi gücün kaynağı da siyasi güçtür. Siyasi güç sahipleri, üreticilerin ürettikleri artı ürünün ve artı emeğin bir kısmını elde ederek iktisadi gücü de ele geçirirler. İlişki sadece bundan ibaret değil İbn Haldun, iktisadi güç sahiplerinin de siyasi gücü etkileyebildiğini kabul ediyor. Marksist görüşe göre, iktisadi güç sahipleri siyasi gücü de ellerinde tutmaktalar ve devlet iktisadi güç sahiplerinin elinde diğer sınıflar üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Osmanlı da ise kudret servete üstündür, servet kudreti değil, kudret serveti oluşturur. Kapitalist sistemde devlet zengin, mülkiyetli sınıfın elindedir. Osmanlı da ise güç sahibi olanların elindedir. Pooper'a göre, ekonomik güç, siyasal gücün kontrolündedir. Ancak para gücünün denetimini ihmal eden bir idarenin para gücünün himayesine girmesi muhtemeldir. Thorstein Veblen ise, zenginleri en zeki, kültürlü, kabiliyetli kişiler olarak görmemekte, bunların iş konusundaki başarılarının "ilkel kurnazlığa" ve zaten zengin olmaları avantajına dayandığını söylemektedir. Wright Mills'e göre zenginleşen kimseler, stratejik konuma sahip olanlar ve ellerinde büyük miktarlarda para bulunduran kimselerdir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Gelir, Servet, Zenginlik

FUNDAMENTAL SOURCES OF WEALTH AND RICHNESS FROM DIFFERENT OPENINGS

According to Ibn Haldun, personal income and the source of wealth are labor, not labor, but personal wealth and wealth, in general terms. Marx; He criticized the view that bourgeois wealth accumulates gradually through saving. At Schumpeter, capitalist wealth is not sparsely accumulated through savings, but rather by innovations that produce different horizons or innovations every time. The relationship between political power and economic power arises. According to Ibn Khaldun, the source of economic power is also a political power. Political power holders also acquire economic power by acquiring a portion of the plus product and plus labor that producers produce. The relationship is not just that. Ibn Khaldun acknowledges that political power can influence the power of economic power. In the Marxian view, economic power holds the owners of political power and is used as a means of oppression on other classes in the hands of state economic power holders. In the Ottoman Empire, power is overpowered, wealth is not wealth, power is wealth. In the capitalist system, the state is in the hands of the rich, possessive class. The Ottoman is in the hands of those with power. According to Pooper, economic power is the control of political power. However, it is possible that an intelligent person who neglects the control of the power of money will be protected by the power of money. Thorstein Veblen does not see the wealthy as the most intelligent, culturally capable persons, and says that their successes are based on the

"primitive cunning" and the advantage of being already rich. According to Wright Mills, wealthy individuals are those who have strategic positions and who hold large amounts of money in their hands .

Key Words: Personal income, wealth, economic power

İSLAM DİNİ'NDE YOKSULLUKLA MÜCADELE

Prof. Dr. Elif YÜKSEL OKTAY

Yalova Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
elifsel@gmail.com

Yoksulluk sadece günümüzün sorunu değil, tarihin her döneminde rastlanan bir sorundur. Yoksulluğa ilişkin ortak bir tanım bulunmamasına rağmen kişinin yaşaması için gerekli asgari ihtiyaçlarını karşılayamaması durumunda bahsedilen mutlak yoksulluk ve toplumun ortalama refah düzeyinin altında kalınması durumunda bahsedilen göreceli yoksulluk günümüzde bir çok ülkenin en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Yoksulluğun nedenlerine ilişkin çok sayıda şey söylenebilir. Ülke ekonomisindeki problemler, ekonomik krizler, İşsizlik, eğitimsizlik, gelir dağılımındaki adaletsizlikler bunlar arasındadır. Yoksulluk sadece bireyleri değil, toplumu da olumsuz etkiler. Yoksulluk yetersiz beslenmeden ve kötü koşullarda yaşamaktan dolayı sağlıksızlığa, parasızlıktan dolayı eğitimsizliğe, çocuklarda gelişim bozukluklarına, toplumdaki dışlanmaya, aile içi ve toplumsal huzursuzluklara, suç oranlarının artmasına ve toplumsal kaynaklardan daha az yararlanmaya neden olabilmektedir. Yoksulluk kavramına tüm ilahi dinlerde değinilmekte, bir yandan toplumsal bir durum olarak ele alınmakta, öte yandan ise bir sorun olarak görülerek bu sorunun çözümüne yönelik uygulamalar getirilmektedir. Sosyal adaleti amaçlayan İslam Dini fedakârlık, diğergâmlık, iyilik ve yardımda bulunmak, insanseverlik, hoşgörü, nefesine söz geçirme, başkalarını kendine tercih etme gibi üstün ahlaki özellikleri içinde barındıran bir kavram olan fütüvvet ahlakını ön planda tutmaktadır. Fütüvvet ahlakının temelinde “Müslümanların kardeş olduğu” fikri yatmaktadır. Bu da sosyal adaletin gerçekleşmesini ve dayanışmayı daha da kolaylaştırmaktadır. “Kim kardeşinin ihtiyacını giderirse, Allah da o kimsenin ihtiyacını giderir” hadisinden de anlaşılacağı gibi yardımlaşma bir sosyal görev olarak ortaya çıkmaktadır. Yoksul kardeşe yardım etmek maddi durumu iyi olan Müslüman kişiye bir yandan yerine getirmesi zorunlu bir görev olarak verilmişken, bir yandan da sadece olumlu sonuçlarından bahsedilerek tavsiye edilmektedir. Bu çalışmada yoksulluk kavramı ele alınarak, İslam Dini'nin yoksulluğa bakış açısı ve yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik önlemleri ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, yoksullukla mücadele, İslam Dini, sosyal adalet

FIGHT AGAINST POVERTY IN ISLAM

Poverty is not just a problem in our age but it has been one through out the ages. Poverty does not have a certain definition but both absolute poverty and relative poverty is a problem for many countries in our time. Absolute poverty is not having the means to satisfy one's basic needs and relative poverty is not being able to attain the average welfare of a certain society. Problems with a country's economy, economic crises, unemployment, lack of education and an unjust distribution of income can be counted as some. Poverty can cause health problems to the lack of nutrition and living in bad circumstances, lack of education due to the lack of education, kids having insufficient development and being marginalized in societies, unrest in families and societies, increase in crime rates and not benefitting sufficiently from society's resources. Poverty is mentioned of in all heavenly religions. Poverty is referred to as a social situation and solutions are provided to deal with this problem. Aiming for social justice, Islam prioritizes futuwwat moral principles like making sacrifices, doing good deeds, being tolerant, having say over one's nafs, preferring others over

one's self. The foundation of futuwwet morality has the idea that muslims are brothers and sisters and this causes justice and solidarity to be achieved more easily. As can be understood from the hadith, "whoever rids a brother (sisters) of one need, Allah will rid that person from a need", solidarity is treated as a social responsibility. On one hand, helping a brother (sister) in need is mentioned of as a duty and on the other hand, it is recommended by mentioning the positive results. In this study, the basic concepts of poverty and Islam's perspective to it are analyzed and measures to eradicate it are discussed.

Key Words: Poverty, combating poverty, Islam, social justice

İRAN'IN Şİİ JEOPOLİTİĞİ EKSENİNDE TÜRKİYE-İRAN REKABETİ

Yrd. Doç. Dr. Ergin Güneş

Tunceli Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
er.gunes@hotmail.com

Türklerin 11. Yüzyılda Anadolu'ya gelmesiyle başlayan İran Türk rekabeti, Yavuz Sultan Selim'in 16. yüzyılda sultan olmasıyla Osmanlı İmparatorluğu ve İran arasında mezhepsel bazda cereyan etmeye başlamıştır. İran bölgede Şii İslam'ın hamiliğini yaparken, Osmanlı Sünni İslam'ın hamiliğini yapmıştır. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasından sonra çeşitli sorunlar yaşansa da iki taraf da yakın batıya yakın politikalar izlediklerinden ikili ilişkiler olumlu bir havada seyretmiştir. 1979'da İran devrimi ve Türkiye'deki 1980 Kemalist darbeden sonra İran, Türkiye'yi kendi demokratik-laik-serbest piyasa rejimini ihraç etmekle, Türkiye ise İran'ı kökten dinci rejimini ihraç etmekle suçlamıştır. Soğuk savaştan sonra bölgenin büyük gücü olmayı hedefleyen İran ve Türkiye, pozisyonlarını güçlendirmek için mevcut güç kaynaklarını çok yönlü olarak kullanma yoluna girmişlerdir. İran bölgede Azerbaycan, Bahreyn, Irak Lübnan, Yemen, Kuveyt, Suriye, Türkiye, Suudi Arabistan, Katar gibi ülkelerde yaşayan Şiiler arasında nüfuzunu artırarak bir Şii kuşağı inşa etmeyi ve böylece bölgedeki pozisyonunu güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye ise daha çok batının desteğiyle neoliberal değerlerini "model devlet" olarak bölgede yayarak etkisini artırmaya çalışmıştır. Şii kuşağının inşası durumunda, Türkiye'nin İslam dünyasıyla olan coğrafi bağı kopma tehlikesiyle karşı karşıyadır. AKP iktidarından sonra Türkiye, Batı dünyası ile olan işbirliğinin yanı sıra bölgedeki Suudi Arabistan, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri gibi Sünni devletlerle ilişkilerini geliştirmiştir. 2011'de başlayan Arap Baharından sonra ise Libya, Irak ve Suriye gibi bölgedeki Sünnileri destekleyerek, İran'ın hareket kabiliyetini daraltmayı kendi hareket kabiliyetini artırmayı amaçlamaktadır. Bu durum İran ve Türkiye arasında mezhepsel temeldeki farklılığın alevlendirilerek bölgede bir güç çatışmasına neden olmaktadır. Mezhepsel bazdaki bu güç savaşının ele alındığı bu çalışmada aktörlerin bölgede izledikleri politikalar, bu politikaların nedenleri ile birlikte ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sünnilik, Şiilik, güç savaşı ve bölgesel güç

TURKISH-IRANIAN RIVALRY IN THE CONTEXT OF IRAN'S GEOPOLITICS

The Iranian Turkish competition that started with the arrival of the Turks to Anatolia in the 11th century, began to forego in a sectarian context after Yavuz Sultan Selim's rise to the throne in the 16th century. The Iranian territory, after that date, became the home of Shiite Islam, while the Ottoman lands became the home for Sunni Islam. After the Cold War, Iran and Turkey, aiming to become the great power of the region, have come to use their existing power sources in a multifaceted way to strengthen their positions. Iran aims to build a Shiite belt by increasing its influence among the Shi'ites living in countries such as Azerbaijan, Bahrain, Iraq Lebanon, Yemen, Kuwait, Syria, Turkey, Saudi Arabia, Qatar and thus strengthen the position in the region. Turkey, on the other hand, has tried to increase its influence by spreading its neoliberal values as a "model state" in the region with the support of the West. In the case of the construction of the Shiite line of influence, Turkey faces the danger of the loss of its geographical ties with the Islamic world. After the AKP government, Turkey has developed relations with the Western world, as well as with Sunni states such as Saudi Arabia, Qatar and United Arab Emirates in the region. After the Arab Spring which started in 2011, it aims to increase its own mobility by reducing the mobility of Iran by

supporting the Sunnis in the regions like Libya, Iraq and Syria. This situation ignites the sectarian difference between Iran and Turkey and causes a conflict of power in the region. In this paper that is on this sectarian based power struggle, the policies that actors pursue in the region will be revealed along with the causes of these policies.

Key Words: Sunnism, Shiism, power struggle and regional power

YERELDE KATILIMCI DEMOKRASİ BAĞLAMINDA KENT KONSEYLERİ

Öğr. Üyesi Orhan Veli ALICI

orhan_alici@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Barış KANDEĞER

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Kamu Yönetimi

baris_kandeger@hotmail.com

Mahalli müşterek nitelikli hizmetlerin yerelde gereksinimlere uygun olarak sunulmasında sivil toplum kuruluşlarının önemli bir katkısı bulunmaktadır. Kamuoyu denetimi şeklinde de değerlendirilmesi mümkün olan çeşitli oluşumlar vasıtasıyla yönetsel erklerin denetlenmesi ve mahalli gereksinimlerin gerçekleştirilmesinin istenilmesi yerelde süregelen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak son yıllarda yerel düzeyde hemşerilerin yönetime katılımını sağlamak amacıyla kent konseyleri öngörülmüştür. Yeni kamu yönetimi paradigmalarının da etkisi ile daha şeffaf ve katılımcı bir yerel yönetim amacıyla teşekkül ettirilen bu yapıların yerelde açığa çıkan gereksinimlere cevap verecek, etkili ve verimli hizmet sunumu açısından yönetime katılımı sağlayacak yapılara dönüşmesi arzu edilmektedir. Ancak Kent Konseylerinin gerek teşekkülü gerekse de belediyelerle olan idari ilişkisi ve mali bağımlılıkları bu yapıların temel eleştiri noktaları olmakta, vatandaşların oy ve doğrudan söz hakkına sahip olamamaları dikkat çekmektedir. Bu çalışmada yerel yönetimler özelinde katılımcı demokrasi açısından sistem içerisinde kent konseylerinin bir değerlendirmesi yapılacak olup kent konseylerinin çoksesliliği ve bütün halk kitlelerine teması üzerinde durularak bu yapıların etkinliği/işlerliği sorgulanacak, Kent Konseylerinin yerel demokrasiye olan katkısına değinilip uygulamanın teori ile olan ilişkisine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Katılımcı Demokrasi, Kent Konseyleri

URBAN COUNCILS IN THE CONTEXT OF PARTICIPATORY DEMOCRACY

There is a significant contribution of non-governmental organizations in providing local joint services in accordance with local needs. Auditing managerial powers through the various formations has been seen in the form of public scrutiny and demanding the fulfillment of local needs is challenging as a local situation. However, in recent years, city councils have been envisaged with the aim of ensuring the involvement of the citizens in the local level. These structures, which were formed for the purpose of more transparent and participatory local government with the effect of the new public administration paradigms, are desired to be transformed into a structure that would provide governance participation in terms of effective and efficient service provision to meet locally evolving needs. However, the administrative relations and financial dependencies of the City Councils, both the establishment and the municipalities, are the main criticisms of these structures, and it is noticed that citizens can not have the right to vote and speak independently. In this study local councils will be evaluated in terms of participatory democracy and the effectiveness of these structures will be questioned by emphasizing the polyphony of the city councils and their contact with the people. The relevance of local councils' contribution to local democracy will be discussed in relation to the theory.

Key Words: Local Governments, Participatory Democracy, City Councils

KEMALİZM, NEOLİBERALİZM VE TÜRKİYE'DE İSLAMİ EKONOMİNİN GELİŞİMİ

Arş. Gör. Dr. Fatih Varol
İstanbul Üniversitesi, Din Sosyolojisi
fhvarol@gmail.com

Bu sunumda, Türkiye’de İslami bir ekonomik yapının (İslamcı girişimciler, İslami bankacılık sistemi ve İslami holdingler) neden 1980’lerde geliştiğini inceliyorum. İslami bir ekonominin gelişimini küreselleşme süreci ve özellikle de neoliberal politikalar bağlamında anlamaya çalışıyorum. Kemalist devlet elitleri, bir toplumsal mühendislik projesi ile seküler ve modern bir Türkiye oluşturmaya çalıştılar. Türkiye’de farklı ekonomik politikalar uygulansa da 1980’lere kadar Türkiye’de ekonomisinin temel özelliği devlete bağımlı olmasıydı. Devleti kontrol eden Kemalist elitler modernleşme ve sekülerleşme politikalarının bir parçası olarak 1980’lere kadar İslami bir ekonominin gelişmesine izin vermediler. Ancak, 1980’lerde pek çok ülke gibi Türkiye’de küreselleşme sürecine entegre olarak devletin ülke ekonomisindeki rolünü minimize etmeyi hedefleyen neoliberal politikalar uygulamaya başladı. Böylece, İslami bir ekonomi devletin ekonomiye sınırlı müdahale edebildiği finansal ve politik liberalizasyondan yararlanarak gelişmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kemalizm, Neoliberalizm, Küreselleşme, İslami Ekonomi,

KEMALİZM, NEOLİBERALİZM AND THE DEVELOPMENT OF THE ISLAMIC ECONOMY IN TURKEY

In this paper, I attempt to show why an Islamic economic structure (Islamic entrepreneurs, Islamic banking system, and Islamic holdings) developed in the 1980s in Turkey. I examine the development of the Islamic economy by using the globalization process, in particular the hegemony of neoliberalism, as a social change paradigm or an analysis method. The Kemalist state elites aimed at the creation of a modern Turkey based on strict secularization policies through a “state-initiated social engineering” project. Although there were different economic policies, the basic characteristic of the Turkish economy was to be dependent on the state until the 1980s. Thus, the state elites in charge of the economy of the country through state apparatus did not allow the development of the Islamic economy until the 1980s as part of their modernization project. However, in the 1980s, similar to many countries, Turkey integrated into the globalization process through the implementation of neoliberal policies which entailed the minimization of the role of the state in the national economy. Thus, an Islamic economic structure emerged by taking advantage of the opportunities of financial and political liberalization.

Key Words: Kemalizm, Neoliberalism, Globalisation, and Islamic Economy

HZ. PEYGAMBERİN “ALDATAN BİZDEN DEĞİLDİR” HADİSİNİN İSLAM İŞ AHLAKINDA EMANET VE GÜVEN İLKELERİ BAKIMINDAN DEĞERİ

Doç. Dr. Ayse Sıdika Oktay

Süleyman Demirel Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri bölümü
asoktay@gmail.com

Rivayete göre Hz. Peygamber malın kusurlu kısmını saklayıp iyi kısmını göstererek müşterisini aldatan tüccara “Aldatan bizden değildir” demiştir. Bu hadisiyle müşterilerini kandıran tüccarın İslam toplumunda yeri olmadığını bir anlamda bu hareketi yapan bir insanın Müslüman ve mü’min sayılamayacağını belirtmiştir. Emanet ve güvenin bir Müslümanın en önemli niteliklerinden birisi olması gerekir. Emanet, emin olma ve iman kelimeleri aynı kökten gelirler ve aralarından bundan dolayı yakın bir ilişki vardır. Ahlâk kitaplarında emanet ve güven tek başına bir ahlaki erdem olarak ele alınmamıştır. Ancak öyle görünüyor ki emin olunan, güvenilen insan olma ahlaki nitelikleri en üst düzeyde taşıyan insan-ı kamil olarak tanımlanan Müslüman modelini temsil etmektedir. Bu aynı zamanda kişinin imanı ile ahlaki arasında bir sağlam bir bağ olduğunun göstergesi olmakta, hatta bunu ifade eden en önemli ölçütlerden birisi haline gelmektedir. Bu bildiride Hz. Peygamber’in hadisi çerçevesinde aldatma ile güven, emanet ve emin olma ilkelerinin İslam iş ahlakı anlayışındaki önemi anlatılacak, emin olmanın Müslüman iş ahlakındaki ilkeler kapsamında değeri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed, Emanet, Güven, İman, Aldatma

THE MERİT OF HZ. PROPHET’S HADİTH “A DECEİTFUL PERSON İS NOT ONE OF US” İN İSLAMİC BUSINESS ETHİCS İN TERMS OF THE PRİNCİPLES OF ENTRUST AND CONFİDENCE

According to the legend, Hz. Prophet told the merchant, who deceived his customer by hiding the defective part of his merchandise and showing the good part of it, “a deceitful person is not one of us”. He purported with this hadith that a merchant who deceived his customers did not have a place in an Islamic society, and a person who behaved in this way could not be considered a Muslim and believer in a sense. Entrust and confidence should be among the most important characteristics of a Muslim. The words ‘entrust, trustworthy and faith’ have the same root and therefore there is a close relationship between them. The issues ‘entrust and confidence’ are not dealt with as moral merits on their own in ethics books. However, it seems like being a reliable and trustworthy person represents the Muslim model, which is defined as a perfect human being, possessing the moral characteristics at the highest level. This is at the same time an indication of the presence of a firm connection between the faith of a person and his/her morals and it even becomes one of the most important criteria expressing this. In this report, the significance of the principles ‘deception and confidence, entrust and being trustworthy’ in Islamic business ethics cognizance will be discussed in the framework of Hz. Prophet’s hadith, and the merit of being trustworthy will be revealed in the scope of the principles of Islamic business ethics.

Key Words: Hz. Muhammed, Entrust, Confider, Belief, Deceitful

İSLAM EKONOMİSİNDE GİRİŞİMCİLİK VE GİRİŞİMCİLİĞİN GELİŞEMEME NEDENLERİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Naci EFE
Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Yönetimi
mnaciefe@gmail.com

Günümüz ekonomi sistemlerinde ve ekonomi literatüründe girişimcilik, üzerinde en fazla durulan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yalnızca ekonomi literatürü değil aynı zamanda, tarih, psikoloji, sosyoloji ve sosyal psikoloji alanlarında da girişimciliğin araştırıldığı görülmektedir. Söz konusu bu disiplinler, girişimciliğin din, kültür, kişilik ve tutumlar gibi konularla olan ilişkilerini irdelemektedir. Bu bağlamda özellikle İslam ekonomisi disiplini içerisinde girişimciliğin yerini açıklayabilmek için öncelikle din ile ilişkisini ortaya koymak ve İslam kültüründe girişimciliğin nasıl ele alındığını görmek gerekmektedir. Bu nedenle, çalışmamızda öncelikle İslam ekonomisi anlayışı açıklanmaktadır. Bununla birlikte girişimciliğin tanımı yapılmış olup, önemi açıklanmakta ve din-girişimcilik ilişkisi ortaya konulmaktadır. Ayrıca, dünya ülkeleri arasında İslam ekonomisinin uygulayıcısı olarak ifade edilmekte olan coğrafyalarda, girişimciliğin gelişememe nedenleri tespit edilmektedir. Çalışmamızın amacı; girişimciliğin İslam ekonomisi içerisindeki yerini ortaya koymak ve ekonomilerin gelişmelerindeki en önemli faktör olan girişimcilik kavramının gelişmesine katkı sağlayacak önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, Girişimcilik

REASONS FOR DEVELOPMENT AND ENTREPRENEURSHIP IN ISLAMIC ECONOMY

Entrepreneurship in today's economic systems and economic literature is the most controversial issue. Not only economic literature, but also entrepreneurship in history, psychology, sociology and social psychology have been explored. In other words, these disciplines examine the relationship of entrepreneurship with subjects such as religion, culture, personality and attitudes. In this context, especially in order to explain the entrepreneurship within the discipline of Islamic economics, it is necessary to first reveal the relation with religion and to see how entrepreneurship is handled in Islamic culture. For this reason, our work firstly explains Islamic economic understanding. However, the definition of entrepreneurship has been made, the prospect has been explained and the relationship between religion and entrepreneurship has been revealed. Moreover, in the geographical regions of the world, where the Islamic economy is being practiced, the causes of entrepreneurship can not be improved. The purpose of our work; To put forward the place of entrepreneurship in Islamic economy and to make suggestions that contribute to the development of entrepreneurship concept which is the most important factor in the development of economies.

Key Word: Islamic Economy, Entrepreneurship

İSLAM EKONOMİSİNDE İŞLETME YÖNETİMİ VE AHLAK İLİŞKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Naci EFE
Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Yönetimi
mnaciefe@gmail.com

Uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğü elde etmek isteyen günümüz işletmelerinin aşırı kar elde etmek isteğinde olduğu bilinmektedir. Hem pazar paylarını korumak hem de var olan pazar paylarını arttırmak üzerine geliştirmiş oldukları stratejilerin, işletmelerin zaman zaman ahlak ve etik değerlerden uzaklaşmalarına neden olduğu görülmektedir. Bu nedenle İslam ekonomi kavramı içerisinde yönetim anlayışlarının, ahlaki değerlere sahip olmaları gerekmektedir. Çünkü İslam kültürünün yapı taşı ahlak kavramı oluşturmaktadır. İslam kültürü açısından işletmelerin, hem çalışanlarının hem de müşterilerinin haklarını korumaları gerekmektedir. Bu bağlamda çalışmamızda öncelikle İslam ekonomisinin özellikleri açıklanmaktadır. Hakim olan ekonomik düzenin yetersizlikleri belirtilmekte ve ahlak kavramının tanımı yapılarak açıklanmaktadır. Ayrıca işletme yönetimi ile ahlak kavramı ilişkisi ortaya konulmaktadır. Çalışmamızın amacı; İslam ekonomisinde ahlak kavramının önemini ortaya koyarak, işletmelere adil bir yönetim anlayışı için önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, İşletme Yönetimi, Ahlak

BUSINESS ADMINISTRATION IN ISLAMIC ECONOMY AND RELATIONSHIP ETHICS

It is known that today's businesses that want to gain competitive advantage in international markets want to make extreme profits. It seems that the strategies they have developed on both protecting their market share and increasing their existing market share have caused businesses to move away from moral and ethical values from time to time. For this reason, the concept of management within the concept of Islamic economy must have moral values. Because the building block of Islamic culture is the moral concept. In terms of Islamic culture, businesses need to protect the rights of both their employees and their clients. In this context, first of all, the characteristics of the Islamic economy are explained. The deficiencies of the dominant economic order are stated and the definition of morality is explained. In addition, the relationship between business management and moral concept is put forward. The purpose of our work; By putting the importance of the moral concept in the Islamic economy, it is suggested that the enterprises should have a fair sense of management.

Key Words: Islamic Economy, Business Administration, Ethics

TOPLUMSAL AÇIDAN DUYULAN İHTİYAÇ: ZEKAT OTORİTESİ

Yrd. Doç. Dr. İbrahim Murat Bozkurt

Marmara Üniversitesi, Orta Doğu Ekonomi Politikası

i.m.bozkurt@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Melih Turan

Marmara Üniversitesi, Orta Doğu Ekonomi Politikası

melihturan@hotmail.com.tr

İslam'ın üçüncü ilkesi ve ilk ekonomik esası olan zekat emri Medine'de bir sosyal hayatın kurulması ile birlikte işlemeye başlamıştır. İslam Peygamberi konu ile doğrudan alakadar olmuş ve zekat toplamak ve dağıtmak için memurları tayin etmiştir. Kur'an-ı Kerim'de ise peygambere toplama yetkisinin verildiği ve zekat memurlarının zekatta pay alabileceği açıkça belirtilerek zekat müessesesinin varlığına işaret edilmiştir. Ancak halifeler devrinin son zamanlarında ortaya çıkan karışıklıklar ile birlikte bu vazife bireylere mahsus kalmıştır. Sonradan gelen birkaç İslam devleti dışında zekat müessesesi faal olarak işlememiştir. Günümüz İslam aleminde ise bazı ülkeler zekat kurumlarını teşkil etmeye başlamıştır. Ancak Türkiye'de zekat konusunda tahsis bir kurum mevcut değildir. Bu konuda Türkiye'deki Müslümanlar tarafından sorulan birçok soru ve ihmal edilen birçok meselenin olduğu görülmektedir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar toplumsal açıdan Türkiye'de bir zekat otoritesine ihtiyacının olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam İktisadı, Zekat Otoritesi, Zekatın Kurumsallaşması.

THE SOCIAL NEED: ZAKAT AUTHORITY

The third principle of Islam and the first economic base, Zakat, has begun to work with the establishment of a social life in Medina. Prophet of Islam has assigned officers to collect and distribute the Zakat fund. In the Qur'an, the existence of the zakat institution has been pointed out, in which the authority to gather the zakat that is given to the prophets and the zakat officers have been clearly stated that they can receive payment from zakat fund. However, the disorder that emerged in the last times of the caliphs, with this task, zakat has remained for individuals. Later on, apart from a few Islamic states, the zakat organization was not actively practiced. In today's Islamic world, some countries have begun to form zakat institutions. But in Turkey does not exist a zakat authority. In this regard, it is seen that there are many questions asked by Muslims in Turkey and many neglected issues. The researches from the point of view of the subject shows that the need for a zakat authority in Turkey.

Key Words: Islamic Economics, Zakat Authority, Institutionalization of Zakat

KATILIM BANKALARINDA EĞİTİM VE GELİŞTİRME FONKSİYONU: BİR KATILIM BANKASI ÇALIŞANLARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Ali ACARAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Bankacılık ve Finans
aliacaray@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Saadet Ela PELENK

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Bankacılık ve Finans
saadetela.pelenk@erdogan.edu.tr

İşletmelerin günümüzün hızla gelişen ve değişen iş koşullarında rekabetçi güçlerini artırabilmelerinde ve devam ettirebilmelerinde en önemli kriter, çalışanların sergileyecekleri yüksek performanstır. Ancak çalışanların yüksek performans icra edebilmeleri için işletmelerin farklı insan kaynakları yönetimi (İKY) uygulamaları içerisinde olması gerekmektedir. Bu uygulamalardan biri de eğitim ve geliştirme faaliyetleridir. Eğitim ve geliştirme faaliyetlerinde temel amaç; bireylerin bilgi, yetenek, beceri, tutum ve davranışlarında olumlu değişiklikler yaratarak işletme genelinde arzu edilen değişimler meydana getirmektir. Başka bir ifade ile özellikle hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin dış müşterilerin istek ve beklentilerini karşılamaları için iç müşterilerini nitelikli bir kaynağa dönüştürmeleri gerekmektedir. Rekabet üstünlüğünün temel kaynağı olarak değerlendirilen çalışanların eğitimi ve gelişimi müşterilere sunulacak hizmetin kalitesini de etkileyecektir. Dolayısıyla beklentileri karşılanmış müşterilerin ortaya çıkması iç müşterilerin mutlu ve tatmin olmalarına ve böylece gösterecekleri yüksek performanslarına bağlı olacaktır. Eğitim ve geliştirme tüm sektörlerde önemli bir İKY uygulaması olmakla birlikte özellikle hizmet sektörlerinde ve bu bağlamda bankacılık sektöründe daha önemli olmaktadır. Bu sektör emek yoğun olmakla birlikte, değişim ve gelişimlerin çokça hızlı olduğu bir sektördür. Bu koşullarda da önemli bir konu, çalışanların eğitim ve geliştirme faaliyetlerinden ne kadar memnun olduklarını ve bankaların pratikte neler yaptıklarını ortaya koymaktır. Dolayısıyla araştırmanın sorunsalı şu şekilde belirlenmiştir: Bankalar pratikte hangi uygulamaları yapıyorlar ve çalışanlar bu uygulamalardan ne kadar memnundurlar? Bir katılım bankasının 90 çalışanından elde edilen verilerle, o bankada yönetici pozisyonunda çalışanlardan görüşme yöntemi ile elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; çalışanlar eğitim ve geliştirme faaliyetlerinden genel olarak memnun oldukları ve bankanın da eğitim ihtiyacı analizinden, eğitim konusunun, eğitimcilerin, katılımcıların, eğitim yöntemlerinin, eğitimin zamanının belirlenmesine kadar birçok konuyu farklı bir eğitim programı uygulaması içerisinde ele aldıkları ve uyguladıkları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankası, İnsan Kaynakları Yönetimi, Eğitim ve Geliştirme

TRAINING AND DEVELOPMENT FUNCTION IN PARTICIPATION BANKS: A RESEARCH ON A PARTICIPATION BANK EMPLOYEES

In today's globalized and hypercompetitive business environments, the high performance employees will perform is the most important criterion for organizations to increase and sustain their competitive strengths. But employees to be able to perform at high performance, organizations have to have different human resource management (HRM) practices. One of these applications is training and development. The main purpose of this function is to make positive changes at the employees' knowledge, skills, attitudes and behaviors and so to make the desired changes in the organizations. Employees being with

training and development who are considered a main source of competitive advantage, will also affect the quality of service to be offered to customers. Therefore, the emergence of expecting customers will depend on the degree of happiness and satisfaction of internal customers. The training and development function is becoming an important HRM application in all sectors, especially in service sector and in this context more important in banking sector. This sector is a labor-intensive sector in which the changes and developments are becoming fast. An important issue is that to what degree employees are satisfied with organization's training and development activities and which applications organizations have performed. Therefore, problem of this study is determined as follows: Which applications do banks make and how are employees satisfied with these practices? The data based on 90 employees and interviews with employees in an executive position in a participation bank were analyzed. The research results reveal that employees are generally satisfied with their bank' training and development activities and this bank is making training needs analysis and also has a different training program which includes training subject, trainers, participants, training methods and time.

Key Words: Participation Bank, Human Resource Management, Training and Development

PERFORMANS DEĞERLENDİRME FONKSİYONU: KATILIM BANKASI ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Saadet Ela PELENK

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Bankacılık ve Finans
saadetela.pelenk@erdogan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ali ACARAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Bankacılık ve Finans
aliacaray@hotmail.com

Küreselleşme ile birlikte bankalar, hızlı bir değişim süreci içine girmişlerdir. Artan rekabet ile birlikte tüm bankaların asıl hedefi, müşteri odaklı davranarak, problemlere optimal ve hızlı çözümler getirmektir. Bu bağlamda katılım bankaları, geleneksel bankacılık anlayışı ile kendi sistemlerini birleştirerek, makro ekonomiye ciddi katkılar sağlamaktadırlar. Bu katkıda katılım bankalarının işleyiş sistemleri kadar çalışanların performansları da yer almaktadır. Performans değerlendirmenin amacı, çalışanların iş tanımlarında belirtilen standartları ne ölçüde ve kalitede karşıladıklarını tespit etmektir. Bu noktada en uygun değerlendirmenin yapılabilmesi için değişen bankacılık anlayışı doğrultusunda performans ölçüm dinamikleri gerekmektedir. Performanslar objektif kriterler ile değerlendirildiğinde, çalışanların hem iş tatminleri hem de yaptıkları işin kalitesi artacaktır. Bankacılık sektöründe performans değerlendirme, verimlilik ve kâr hedefinin tutturulması açısından literatürde geniş yer tutmaktadır. Ancak bankaların, rakipleri karşısında uygulamada ne gibi farklı performans değerlendirme yöntemlerini kullandıkları incelenmemiş bir konudur. Ayrıca performans değerlendirme yöntemlerinin katılım bankalarındaki kullanım alanları, katkıları ve çalışanların bundan ne derece tatmin oldukları da önem taşımaktadır. Dolayısıyla katılım bankalarının pratikte ne gibi farklı performans değerlendirme yöntemleri kullandıkları ve bu durumun çalışanları ne düzeyde tatmin ettiği araştırmanın problemi oluşturmaktadır. Bir katılım bankasının 75 çalışanından elde edilen veriler ve üst düzey yönetici pozisyonunda çalışanlar ile yapılan mülakat sonucu elde edilen veriler analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, katılım bankalarının işleyiş sistemlerine uygun farklı performans değerlendirme yöntemleri kullandıkları ve çalışanların bu yöntemlerden genel olarak memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Performans Değerlendirme Yöntemleri, İş Tatmini.

PERFORMANCE APPRAISAL FUNCTION: A RESEARCH ON A PARTICIPATION BANK EMPLOYEES

In today`s globalized business environments, the banks have been in a rapid changing process. In increasing competition, all banks` main aim is to provide optimal and rapid solutions to the problems by acting customer oriented. In this context, participation banks provide important contributions to macro economy by putting together their system with traditional banking understanding. Both participation banks` working systems and employees` performances take place in this contribution. Performance appraisal`s goal is to determine to what extent and how quality employees meet the standards that are stated in their job definitions. At this point, in order to apply the best appraisal method, performance measurement criteria are required in accordance with changing banking mentality. When employee performance is evaluated with objective criteria, both employee`s work satisfaction

and their job quality will increase. To achieve organizational efficiency and profitability, performance appraisal in banking sector has been taking a wide range in literature. But, there is a gap about what kind of different performance appraisal methods the banks have in practice. Besides, the application areas of performance appraisal methods in participation banks, its contributions and to what extent the employees are satisfied are important issues. Therefore, problem of this study is determined as follows: What kind of performance appraisal methods have the participation banks in practice and to what extent do the employees satisfy with performance appraisal? The data based on 75 employees and interviews with employees in executive positions in a participation bank were analyzed. The research results reveal that the participation banks have different performance appraisal methods which are suitable for their working process and the bank employees are generally satisfied with these methods.

Key Word: Participation Banking, Performance Appraisal Methods, Job Satisfaction.

ALİŞ - VERİŞ VE FAİZ BAĞLAMINDA TİCARET VE SÖMÜRÜ SINIRI

Yrd. Doç. Dr. Hasan Özket

Kırklareli Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri

hozket@gmail.com

Giriş ve Amaç: İnsan gereksinimlerini diğer canlıların aksine tabiattan aldığı hammaddeyi mamul maddeye çevirerek karşılar. Ayrıca ihtiyaçlarının çok ve çeşitli, buna karşın üretim gücünün sınırlı olması nedeniyle hepsini kendisi üretememektedir. Hayatı boyunca diğerlerine büyük ölçüde bağımlı kalan insan, erken devirden beri varlığını devam ettirmek için birliktelikler oluşturmuş ve ihtiyaçlarını mübadele ile karşılamıştır. Bilmeye dayalı imkânlar genişleyip sonuçta teknik gelişmeler olunca "satış bedeli" olarak bazı kıymetli maddeler ön plana çıkarak paralı ekonomi devri başlamıştır. Mal ve hizmetlerin üretimi, değişimi ve tüketimi aşamalarında, kendilerine duyulan ihtiyacın şiddetine göre denge oluşmamıştır. Çünkü emek, sermaye, hammadde ve toprak gibi iktisadi girdiler kıt bulumakta ve belli bir bedeli vardır. **Materyal ve Bulgular:** Bedelin kaynağını tespit ve sınırını belirleme tarih boyunca insanları uğraştırmış, savaşlara vesile olmuş, devletlerin, hatta imparatorlukların sonunu getirmiştir. Girdilerin üretimdeki katkısını tespit ve değerlendirmedeki bakış açıları insanları gelir bakımından ayırtıran, haksızlıklara ve sömürüye yol açan temel sorundur. Tarih boyunca meydana gelen sosyal ve teknik gelişmeler, bazı insanların fırsatları kendi lehlerine çevirebilme becerileri zamanla diğer insanların aleyhine durumlar ortaya çıkarmıştır. Böylece "mübadele" ve "ticaret" yolunun üzerinde "sömürü" kanalları açılmış, günümüzdeki hayat bile bunun olumsuz etkilerinden kendisini kurtaramamıştır. **Sonuç:** Günümüz bilim dünyasının dolayısıyla yöneticilerin görmemezlik edemedikleri İslam Eknomisi ve Finansmanının ana delili Kur'an-ı Kerim ve hadisi şeriflerde geçen ifadeler gözden geçirildiğinde "karar merci" ve "merkezinin" değer yargularıyla birlikte barışa evrilen ve ahlakî duyarlılığı birlikte sömürüyü dışlayan ticareti önceleyen kodların "irade" ve "rıza" olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansman, Sömürü, İrade, Rıza, Karar.

TRADE AND SALES LIMIT IN THE CONTEXT OF SHOPPING AND INTEREST

Introduction and Purpose: Although human being satisfies the needs of living beings, other than himself, ingeniously and ripely from the nature, he meets his own needs by converting the raw material, which he obtains from the nature, into finished goods. Moreover, due to the variety of needs, but the limited power of production, he cannot produce all of them on his own. A person, who has been constantly dependent on others mostly throughout life, has formed a partnership to sustain his life since early times and met his needs through exchange over time. As the possibilities based on knowledge expands and results the technical developments, some precious items as "selling price" have come into prominence and thereby the monetary economic era has started to take over. No balance has able to be established in the course of the production, exchange and consumption of goods and services, according to the severity of the need for them; Because economic inputs such as labour, capital, raw materials and land are insufficient and have a certain price. **Materials:** Demarcation of the price and determining its source has troubled people throughout history, led to wars and brought states, even empires to end. The point of view in identifying and evaluating the contribution of the inputs to the production is the fundamental question that separates people

from the income perspective and leads to injustice and exploitation. The social and technical developments that have been taking place throughout history and abilities of some people to turn opportunities into their own favour have revealed the situations to the detriment of the other people, in the course of time. Thus, "exploitation" channels were dug on the paths of the "exchange" and "trade", and even today's life was not been able to recover itself from its negative effects.

Key Words: Finansman, Exchange, Will, Consent, Decision.

HİSSE SENEDİ ENDEKSLERİNİN ŞER'İ UYGUNLUK KRİTERLERİ: LİTERATÜR İNCELEMESİ

Prof. Dr. Arif Özsağır

Gaziantep Üniversitesi, İktisat

ozsagir@gantep.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet Fatih Buğan

Gaziantep Üniversitesi, İşletme

mfbugan@gantep.edu.tr

İslami hassasiyetleri olan kesimlerin yatırımlarını ekonomiye kazandırmak ve İslami prensipler çerçevesinde işleyen finansal piyasalar oluşturmak amacıyla şer'i uygunluğa sahip firmaların hisse senetlerinden hisse senedi endeksleri oluşturulmuştur. Firmaların şer'i uygunluğu, danışma kurulları tarafından belirlenen nitel ve nicel kriterlere göre belirlenmektedir. Söz konusu kriterler, endeks sağlayıcı kurum ve kuruluşlara göre farklılık göstermektedir. İslam ekonomisi ve finansı yazınında bu kriterleri irdeleyen az çalışmaya rastlanmıştır. Konunun önemine binaen bu çalışmada da öncelikle farklı nitel ve nicel kriterlerin incelenmesi ve bu alanda yapılmış akademik araştırmaların derlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda ilgili çalışmalardan elde edilen bulgular genel olarak özetlenmiş ve araştırmacılara ve politika yapıcılarına tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi Piyasaları, Hisse Senedi Endeksleri, Şer'i Uygunluk Kriterleri

A LITERATURE SURVEY of SHARIAH SCREENING CRITERIA for EQUITY INDICES

In order to attract investments from people who have Islamic concerns and to create financial markets that operate in line with the framework of Islamic principles; equity indices have been formed with the stocks of Shariah complaint companies. The compatibility of the companies is determined according to the qualitative and quantitative criteria determined by the advisory boards. These criteria differ according to institutions who own indices. There are few studies in Islamic economics and finance literature that examine these criteria. As to the importance of the subject, the aim of this study is to examine different qualitative and quantitative criteria and to compile academic researches made in this area. In this respect, the findings obtained from the studies are summarized in general and recommendations have been made to researchers and policy makers.

Key Words: Islamic Stock Markets, Islamic Equity Indices, Shariah Screening Criteria

RAMAZAN ORUCUNUN EKONOMİK MUCİZESİ: TÜRKİYE EKONOMİSİNDE 26 ALT-BÖLGE İTİBARIYLA BİR YATAY KESİT ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Haktan Sevinç

Iğdır Üniversitesi, İktisat

haktan.sevinc@igdir.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Merter Akıncı

Ordu Üniversitesi, İktisat

makinci86@gmail.com

Bu çalışma, İslam dininin en önemli ritüellerinden biri olan Ramazan ayı orucunun ekonomik etkilerini Türkiye ekonomisi 26 alt-bölge itibarıyla 2014 yılı için yatay kesit analizleri yardımıyla incelemektedir. Oruç zamanı ve ekonomik performans arasındaki ilişkileri inceleyebilmek için gerekli olan oruç saatleri, Ramazan ayı boyunca gün doğumu(imsak) ve gün batımı(iftar) saatleri dikkate alınarak hesaplanmıştır. Analiz sonuçları, Ramazan ayı oruç saatlerindeki bir artışın kişi başına hâsıla, işgücü verimliliği, istihdam seviyesi ve ücret düzeyi üzerinde pozitif yönlü bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca analiz bulguları, uzun oruç saatlerinin işsizlik düzeyini negatif yönlü etkilediğini de ortaya koymuştur. İlaveten, oruç saatlerindeki bir artışın mutluluk seviyesi üzerinde anlamlı bir etkisi olmamasına karşın ücretler ve istihdam ile ağırlıklandırılmış mutluluk seviyesini pozitif yönlü olarak etkilediği de gösterilmiştir. Ramazan ayı orucunun ekonomik etkilerinin aktarıldığı popüler literatürünün aksine, dini ibadetlerinin hem ekonomik performans ve hem mutluluk seviyesi üzerinde pozitif etkileri olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Din, Ramazan Orucu, Ekonomik Büyüme, Yatay Kesit Analizi

THE ECONOMIC MIRACLE OF RAMADAN FASTING: A CROSS-SECTIONAL ANALYSIS BY 26 SUB-REGIONS IN TURKISH ECONOMY

This study examines the economic impacts of Ramadan fasting that is one of the most important rituals of the religion of Islam by 26 sub-regions in Turkish economy using cross-sectional analysis in 2014. To investigate the linkages between the fasting hours and economic performance, the length of the fasting period is calculated by taking into account sunrise to sunset hours during the month of Ramadan. The results of the analysis indicate that an increase in Ramadan fasting hours has a positive effect on per-capita output, labor productivity, employment and wage level. Besides, the findings of the analysis reveal that longer fasting hours affect unemployment level negatively. In addition, it is also pointed out that although a rise in the fasting hours does not have any significant effect on happiness level, it affects wage-weighted and employment-weighted happiness levels positively. Contrary to popular literature of the economic effects of Ramadan fasting, it is possible to say that religious worships have positive impacts both on economic performance and happiness level.

Key Words: Religion, Ramadan Fasting, Economic Growth, Cross-Sectional Analysis

FİNANSMAN UYGULAMALARINA GELENEKSEL OLMAYAN BİR BAKIŞ: MİKRO KREDİLER VE SOSYO-EKONOMİK DETERMİNANTLARI

Yrd. Doç. Dr. Haktan Sevinç

Iğdır Üniversitesi, İktisat

haktan.sevinc@igdir.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Merter Akıncı

Ordu Üniversitesi, İktisat

makinci86@gmail.com

Kalkınma ekonomisinin en önemli odak noktalarından biri, kadın gücünün ekonomik sisteme entegre edilme sürecidir. Bu süreç bir taraftan ekonomik büyüme dinamiklerini tetikleyebilmekte ve diğer taraftan da toplumsal yapının gelişimini sağlayabilmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, Türkiye’de 65 il bazında mikro kredilerin sosyo-ekonomik belirleyicileri 2015 yılı için yatay kesit analizleri kullanılarak incelenmiştir. Analiz bulguları, Türkiye’de mikro kredilerin temel sosyo-ekonomik kökenlerinin çeşitli etkenlerden kaynaklandığını göstermiştir. Genel olarak; gelir, demokrasi, mutluluğun kaynağı olarak iş, işsizlik, enflasyon, yoksulluk, yerleşik istikrarsızlığı, eşitsizlik, tüketim düzeyi, kentleşme, nüfus, evlenme/boşanma, geniş aile yapısı ve girişim seviyesinin mikro kredi düzeyi üzerinde pozitif yönlü bir etkiye sahip olduğu gözlenmesine karşın; eğitim, istihdam, gelir ve mutluluğun kaynağı olarak paranın ise negatif yönlü bir etkiye sahip olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mikro Krediler, Sosyo-Ekonomik Belirleyiciler, Yatay Kesit Analizi, Türkiye Ekonomisi

A NON-CLASSICAL OVERVIEW TO FINANCIAL APPLICATIONS: MICROCREDITS AND ITS SOCIO-ECONOMIC DETERMINANTS

One of the most important focal points of development economics is the integration process of women power into economic system. This process, on the one hand, can trigger the dynamism of economic growth and on the other hand it can provide the improvement of the social structure. In this study, the socio-economic determinants of microcredits are examined using cross-sectional analysis in the context of 65 provinces in Turkey in the year of 2015. The findings of the analysis show that the socio-economic roots of microcredits are stem from several factors in Turkey. In general, it is observed that income level, democracy, job as a source of happiness, unemployment, inflation, poverty, residential instability, income inequality, level of consumption, level of urbanization, speed of marriage/divorcement, extended-family households and number of enterprises have a positive impact on microcredits while education, employment, income level and money as a source of happiness have a negative effect on microcredits.

Key Words: Microcredits, Socio-economic Determinants, Cross-Section Analysis, Turkish Economy

İSLAM İKTİSADI'NDA PARA VE MALİYE POLİTİKALARI

Doç. Dr. Hakan Sarıbaş
Bülent Ecevit Üniversitesi, İktisat
hakan.saribas@beun.edu.tr
Arş. Gör. İbrahim Tekiner
Bülent Ecevit Üniversitesi, İktisat
ibrahimtekiner@gmail.com

İktisat bilimindeki bilimsel araştırma programları yanyana bulunmaktadır. İktisat politikası amaçlarına ulaşabilmek için seçilen bilimsel araştırma programının topluma uygun sahici bir ampirik içerik taşıması gereklidir. Hangi bilimsel araştırma programına göre para ve maliye politikalarını formüle edeceğiz? Para ve maliye politikalarının temel özellikleri nelerdir? Bu makalemizde bu soruların cevapları verilmeye çalışılmaktadır. İslam iktisadı bilimsel araştırma programı diğer iktisat okullarının programlarından farklı olduğundan uygulanacak para ve maliye politikaları kendine has özellikler taşımaktadır. Programın katı çekirdeğini oluşturan önermelerden en önemlisi tevhid ilkesi olduğundan program İslam'ın asli kaynaklarını göz önünde bulundurur ve bu kaynaklara göre hayat tarzını oluşturmuş olan ekonomik aktörlerin iktisadi davranışlarını konu edinir. İslam'ın ekonomik amaçlarıyla (Maqasid al-Shariah) iktisat politikası amaçları aynı istikamette bulunmaktadır. İslam ekonomisindeki asıl gaye ümrandır. İslam alimleri insanların hayatlarındaki güçlüklerin giderilmesi ve refahlarının sağlanması hedefinde ittifak etmişlerdir. Bu istikametteki iktisat politikası amaçları üç tanedir: tam istihdam, servet ve gelirin adil bölüşümü, ve fiyat istikrarıdır. Para politikası stratejisi ve aktarım mekanizmasındaki para talebi, mübadele ve ihtiyat saiklerinden kaynaklanır. Faizin kaldırılması ve zekat müessesesi sebebiyle spekülasyon saiki önemsizdir. Merkez bankası İslam'ın sosyoekonomik amaçları ve fiyat istikrarı çerçevesinde tam istihdam para talebini tahmin etmelidir ve buna göre para arzını düzenlemelidir. Ekonominin reel para talebini karşılamak üzere para arzını düzenleyen bir para politikası dizaynı ve politikanın mekaniği beş araçtan oluşur: M1'de hedef büyüme, vadesiz mevduatlarda kamu payı, zorunlu mevduat karşılıkları, kredi tavanı ve kredilerin küçük ve orta boy işletmelere dağılımı. Maliye politikasında hükümet, bütçe açığını azaltmalı ve onu enflasyonist olmayan yöntemlerle finanse etmelidir. Refah bütçesi zekat temelli olduğu için konsolide bütçe kalemlerinden tamamen ayrı olabilir. Refah bütçesinin kurumsal alt yapısı hazırlanarak etkili teftiş ve yaptırım mekanizması oluşturulmalı ve böylece suistimaller önlenmelidir. Vakıf sektörü devletin finansman ihtiyacını ciddi biçimde düşürür, buradaki harcamalar dara kaybına yol açmaz. Devlet bir grubu vergileyip bunu diğer gruba bunu transfer etmemelidir. Sübvansiyonlar İslam ekonomisinde sorunludur. Vergi oranları düşük olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İslam iktisadı, bilimsel araştırma programı, para politikası, maliye politikası

MONETARY AND FISCAL POLICIES IN ISLAMIC ECONOMICS

Scientific research programs in economics coexist together. In order to attain economic policy objectives, a chosen research program must be suitable to the societal circumstances. To which research program should monetary and fiscal policies be designed? And after the choice is made, what should be the primary characteristics of monetary and fiscal policies? These were questions addressed in this article. For Islamic economics scientific research program is distinguished from other schools' programs, monetary and

fiscal policies have special features. Tawhid is the most important proposition in the hard core of Islamic economics, and the scientific research program takes into account essential sources of Islam and studies behaviors of economic agents. Objectives of Maqasid al-Shariah and economic policy goals are similar. The prime objective in Islamic economics is Umrān (welfare of society). Islamic jurists unanimously reached a consensus on ensuring the society's welfare. There are three economic policy objectives: full employment, socioeconomic justice, and price stability. Money demand in monetary policy strategy and transmission mechanism originates from transaction and precautionary motives, speculation does not play an important role. Central Bank should forecast full employment money demand and adjust money supply accordingly. There are five instruments to meet the real money demand: target growth in M1, public share of demand deposits, statutory reserve requirements, credit ceilings and allocation of credits to small and medium sized enterprises. Government should maintain budget balance. Budget deficit can only be allowed in extraordinary circumstances like war. A Zekah-oriented welfare expenses should be separated from consolidated budget. Institutional infrastructure of a Zekah-oriented welfare budget must be prepared, and effectively enforced in order to eliminate exploitation and misuse. It is argued that these expenses do not cause welfare loss. Government subsidies taxing one group and distributing to others are questionable. Taxes rates should be low.

Key Words: Scientific research program, Islamic economics, monetary policy, fiscal policy

HELAL GIDA SERTİFİKASINA YÖNELİK ALGILARIN DİNİ TUTUM VE GIDA GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRAKYA BÖLGESİNDE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. SEDA YILDIRIM

Namık Kemal Üniversitesi, İşletme
sedayildirim@nku.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. ELİF KIRAN

Namık Kemal Üniversitesi, Sosyoloji
ekiran@nku.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. NÜKET KIRCI ÇEVİK

Namık Kemal Üniversitesi, Maliye
nkcevik@nku.edu.tr

Gıda sağlığı ve güvenliği açısından yaşanan problemlerin bütün dünya ülkelerinde çözülmeyi bekleyen önemli konular arasında olduğu görülmektedir. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre gıda güvenliği problemlerinin içeriklerinde farklılıklar yaşanmakla birlikte, halkın tükettiği gıda ürünlerinde çeşitli sertifika, etiket ya da ambalaj uygulamaları ile gıda güvencesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Gıda güvenliğini gösteren sertifikalar arasında helal gıda sertifikasının yeri farklıdır. Çünkü helal gıda sertifikası dünyada Müslüman ülkelerde uygulanan ve Müslüman toplulukların yaşadığı yerlerde dini hassasiyet açısından tüketilen gıda ürünlerinin dinen uygunluğunu gösteren bir sertifikadır. Diğer yandan gıda güvenliği arayışı içerisinde bulunan ama dini hassasiyet taşımayan tüketicilerin de helal gıda sertifikalı ürünleri kullandıkları görülmektedir. Bu bağlamda, helal gıda sertifikası ile ilgili çalışmalarda gıda güvenliği unsuruna da dikkat edilmesi faydalı olacaktır. Bu çalışma ile helal gıda sertifikası algısı, dini tutum ve gıda güvenliği açısından incelenecektir. Dolayısıyla, çalışma sonucunda helal gıda sertifikalı ürünlerin kullanımında etkili olduğu düşünülen en önemli iki faktörün etki güçleri karşılaştırılacaktır. Çalışmanın amacına uygun olarak, gerekli veriler anket yöntemi ile toplanacaktır. Anket içerisinde 3 temel ölçek kullanılacaktır. Gıda güvenliği, dini tutum ve helal gıda sertifikası faktörlerine yönelik algıların belirlenmesi açısından ayrı ayrı ölçekler kullanılmıştır. Dini tutum ölçeği için Ok-Dini Tutum ölçeği tercih edilmiştir. Gıda güvenliği ve helal gıda sertifika algılarının belirlenebilmesi için, odak grup görüşmesi yapılarak ilgili değişkenler belirlenmiştir. Ayrıca anket formu içerisinde tüketicilerin demografik bilgileri ve gıda tüketimi ile ilgili bazı sorular da yer almaktadır. Çalışmanın odaklandığı unsurlar itibarıyla, orijinal bilgiler sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Helal gıda, helal gıda sertifikası, gıda güvenliği, sağlıklı gıda

INVESTIGATING PERCEPTIONS TOWARDS HALAL CERTIFICATE IN TERMS OF RELIGIOUS ATTITUDES AND FOOD SAFETY: A CASE OF THRACE REGION

Issues related to healthy food and food safety are among the prevailing problems waiting to be solved in all countries. There exist differences in the contents of food safety problems depending on the level of development of countries. However, food safety is tried to be guaranteed by certain certificates, labels or packages. Halal certificate occupies a distinct place among these certificates for the reason that it is a certificate that implies the food products are appropriate for Islamic rules in Muslim countries and in countries with Muslim citizens. On the other hand, it is observed that consumers that are sensitive in terms of food safety but don't name themselves as religious also tend to use the halal certificated foods. In

this context, it should be useful to note the food safety factor in studies on halal food certificate. This study investigates halal certificate perception in terms of religious attitude and food safety. Thus, the strength of the factors that are accepted as the most affective ones in halal certificated food use is compared as the study result. In line with the aim of the study, a questionnaire is used for data collection. There are three main scales in the questionnaire aiming to measure perceptions towards food safety, religious attitude and halal certificate. Ok-Religious Attitude Scale is used to determine religious attitude. Focus group meetings were conducted to determine the variables related to food safety and halal certificate. In addition to that, the questionnaire has questions related to the demographic data and general food consuming habits of the consumers. The study aims to be an original one as for the issues it analysis deeply.

Key Words: Halal food, halal certificate, food safety, healthy food

İSLAMİ FİNANS ALANINDA YARI-KURUMSAL YATIRIMCI MODELİ: YATIRIM KULÜPLERİ

Öğr. Gör. Dr. Onur OĞUZ
Gedik Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık
onur.oguz@gedik.edu.tr

Ülkemizde bireysel tasarrufların finans sektörü içinde değerlendirilmesinde mevduat büyük pay almaktadır. Finansal piyasalardaki yatırım araçlarının tercih edilmesinin önündeki en büyük engel olarak bilgisizlik ve güvensizlik gösterilebilir. Ayrıca faize karşı duyarlı kesimin yatırım kararlarında çok fazla seçeneğinin olmaması da ülkedeki tasarrufların genel olarak değerlendirilmesinde bir handikap olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra 2015 yıl sonu itibarıyla pay piyasalarında 1 milyonun üzerinde yerli bireysel yatırımcı hesabı vardır. Bu sayının %77'si hesabında 10.000TL ve daha az bakiye bulunan yatırımcılara aittir. Ancak bu grubun sahip olduğu portföyün değeri, pay senedi piyasası piyasasının yalnızca %2'sini oluşturabilmektedir. Bu noktada küçük yatırımcıların yatırım fonları, bireysel emeklilik fonları ya da yatırım ortaklıkları gibi daha profesyonel yönetilen varlıklara sahip olmaları, piyasa riskini dağıtabilmeleri açısından önem teşkil etmektedir. Bu tarz kurumsal yatırım araçlarına ek olarak yurtdışında birçok örneği görülen “Yatırım Kulüpleri”nin de, birer yarı-kurumsal yatırımcı rolünde ülkemiz piyasalarında yer alması faydalı olacaktır. Yatırım Kulüpleri, küçük tasarrufları değerlendirmek, daha az zaman harcayarak daha fazla yatırım aracı hakkında bilgi sahibi olmak ve uzun vadede düzenli kar payı ve sermaye getirisi sağlamak gibi amaçlarla kurulur. Benzer yatırım profiline sahip bir grup yatırımcının riskleri, maliyetleri ve bilgi birikimini paylaşması gibi avantajları vardır. Diğer taraftan halka açık şirketlerin kazançlarını ortaklarıyla daha çok paylaşmaları ve yönetimlerin şeffaflaşarak küçük yatırımcının haklarını daha çok gözetmelerini sağlamak gibi yönlerden de şirketler üzerinde bir baskı ve kontrol unsuru olmalarını sağlayabilirler. Pay senetleri piyasasındaki vergisel avantajlar, bireysel emeklilik fonlarındaki gibi çeşitli yönetsel kesintilere tabi olunmaması, yatırımcıların kazançlarına da olumlu etkiler sağlamaktadır. Çalışmanın temel amacı küçük yatırımcıların, spekülasyon işlemler yerine, uzun vadeli ve kâr payı bazlı yatırım stratejisini kullanarak kazanç elde edebilmeleri imkanını artıran, ülkemizde pek yaygın olmayan “Yatırım Kulüpleri” fikrinin, İslami borsa endeksi şirketleri ile nasıl uygulanabileceğinin gösterilmesidir. Çalışma yatırım kulüplerinin tanıtılması, Borsa İstanbul bünyesindeki yatırımcı profilinin tanımlanması ve Katılım Endeksi kapsamındaki şirketlerle nasıl bir uygulama yapılabileceğine dair önerilerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yatırım Kulübü, Katılım Endeksi, Yatırım Stratejisi

A SEMI-INSTITUTIONAL INVESTOR MODEL AT ISLAMIC FINANS: INVESTMENT CLUBS

Bank deposits has the biggest share of personal savings in Turkish financial sector. Ignorance and distrust are important barriers in the presence of choosing investment instruments at financial sector. Also there are only few alternatives for investors who do not prefer interest gain and this is an important handicap for valuation of savings. At the end of 2015, there are over one million domestic individual accounts in equity market. 77% of these accounts' investors have less than 10.000TL in their accounts, but these accounts are only 2% of total market value of equity markets. At this point institutional investment organizations like investment funds, pension funds or investment trusts are taking important roles for the risk dispersion of unprofessional investors. Addition to these kind of investment organizations,

the investment clubs could play an important role as semi-institutional investment organization in Turkish capital markets. Purposes of establishment of investment clubs are evaluating the small savings, having more information of investment instruments in less time and having regular dividend and capital gains in long term. Also there are some advantages like sharing risks, costs and knowledge between investors who have similar risk profile. Additionally they are acting as a pressure factor on companies for more payment of dividend to shareholders and transparency. Also tax advantages and independency of management cuts unlike pension funds give extra profit potential to their investors. The main aim of the study is giving information to small saving investors about using the strategy of long term and dividend basis investment, instead of speculative trades and associate the idea of investment clubs and Islamic based equities. The study is organized as a presentation of investment clubs, characterization of investor profile at Borsa Istanbul and trying to compose the model for participation index of BIST.

Key Words: Investment Clubs, Participation Index, Investment Strategy

İSLAM ÜLKELERİNDE DOĞUŞTA BEKLENEN YAŞAM SÜRESİ VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Metin Gürler

İstinye Üniversitesi, Ekonomi

mgurler@istinye.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Özlem Özsoy

Ekol Hospital

ozlem.ozsoy@gmail.com

Yüksek kişi başına düşen milli gelir, kamu veya özel sektör tarafından sağlanan sağlık hizmetlerine daha iyi bir erişim anlamına gelmektedir. Ölüm oranlarını düşüren iyi sağlık hizmeti, bir ülkenin daha uzun bir doğumda beklenen yaşam süresi ve sağlıklı iş gücüne ulaşarak daha uzun yaşayan bir nüfusa ulaşmasını sağlamaktadır. Geleneksel ekonomik büyüme teorisinde, üretim fonksiyonunun girdilerinden biri olan iş gücü, ekonominin büyümesinde önemli bir etkiye sahiptir. Panel veri ile elde edilmiş rassal etki modeli ve kesit veri analizine dayanan sonuçlara göre, çalışmada doğuştan beklenen yaşam süresi, İslam Ülkelerinde ekonomik büyümenin belirleyicisi olarak bulunmuştur. Doğuşta beklenen yaşam süresi verileri Dünya Bankası'ndan, kişi başına düşen milli gelir verileri ise 55 İslam Ülkeleri ve Türkiye için 1990-2015 yılları arasını kapsayan 26 yıl için Dünya Bankası, IMF ve Sesric (İslam Ülkeleri İçin İslam İşbirliği Teşkilatı, İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi)'den elde edilmiştir. Sonuçlar, doğuşta beklenen yaşam süresinin bir ülkenin kişi başına düşen milli gelir dolayısı ile ekonomik büyüme üzerinde önemli bir pozitif etki yaptığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğuşta Beklenen Yaşam Süresi, Ekonomik Büyüme

THE RELATIONSHIP BETWEEN LIFE EXPECTANCY AT BIRTH AND ECONOMIC GROWTH IN ISLAMIC COUNTRIES

Higher income per capita means better access to health services those provided by public or private sectors. Good health service which lowers mortality rates promote a country to reach a long living population with a higher life expectancy at birth and healthy labour force. In traditional economic growth theory, labour force which is one of the inputs in production function has an important effect on the growth of economy. According to the analysis of the results based on random effect estimation with panel and cross-section data in the study, life expectancy at birth is found as a determinant of the economic growth in Islamic Countries. Data for life expectancy at birth was obtained from the World Bank whereas for income per capita from the World Bank, IMF and Sesric (Organization of Islamic Cooperation, Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries) for the 26 years in 1990-2015 for 55 Islamic Countries and Turkey. The results reveal that life expectancy has significantly positive effect on income per capita of a country hence economic growth.

Key Words: Life Expectancy at Birth, Economic Growth

KONUT YERLEŞEMELERİNDEKİ KOMŞULUK GRUBU YADA ÜNİTESİNİN MİMARİ TASARIMI: ÖRNEK PROJE

Prof. Dr. Nevnihal Erdoğan
Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık
nevnihal.erdogan@kocaeli.edu.tr
Öğr. Gör. Dalia Kharboutli
Gaziantep Üniversitesi, Mimarlık
arch.dalia.kh@gmail.com

Modern Türkiye'nin hızlı kentleşme 1980'lerden günümüze küresel boyutta ekonomik, kültürel hareketler, sosyal yapıda da etkilerini göstermiş, komşuluğun ve mahallenin anlamı daha çok yerel yönetim bağlamıyla sınırlandırılmıştır. Yaşanan hızlı değişim sürecinde, 2000'lerde sonra kentsel dönüşüme evrilmiştir. Konut alanlarında sosyal bütünleşmeyle beraber fiziksel bütünleşme problemleri yaşaya gelmiştir. Bunun sonucu komşuluk grubu yada ünitesinin mimari düzenlemeleri sosyal etkileşimi zayıflatmıştır. Çalışmanın amacı değişen fiziksel ve sosyal komşuluğun toplumsal ve insani boyutlara bağlı olarak komşuluğu yeni mimari tasarım yaklaşımları tartışmaktadır. Farklı kentlerdeki konut yerleşmelerinden seçilen iki komşuluk alanında; saha çalışmasında arazi analizleri yapılmış, bölge halkıyla yapılan görüşmelerde tasarım için veriler toplanmış, konuyla alakalı literatür taranmış, harita ve görsel belgeler elde edilmiştir. Bu çalışmanın sonunda kentsel ve mimari bağlamda tasarlan ve üretilen komşulukla projeleri bildiride sunulmuştur. Bu kapsamda konut alanlarındaki komşuluk grupları yada ünitelerinin sosyal, ekonomik, fiziksel ve kültürel ihtiyaçlarının neler olduğunu tespit edilmiştir. Özellikle farklı sosyo-ekonomik ve kültürel gruplara komşuluk proje önerileri geliştirilmiştir. Bu bildiride, Kocaeli Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Yüksek Lisans programında yürüttüğüm Mimari Tasarım Atölyesi dersinde üretilen ve seçilen mimari proje örnekleri açıklanarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Komşuluk Grubu, Komşuluk ünitesi, Mimari Tasarım

THE ARCHITECTURAL DESIGN OF NEIGHBORHOOD GROUP OR UNIT IN THE RESIDENTIAL SETTLEMENTS: SAMPLE PROJECTS

Modern Turkey's rapid urbanization since 1980s has showed the effects of the global dimension of economic, cultural movements and also in social structure, the neighborhood and the settlement is limited by means of more local government context. The period of rapid urbanization change occurred after the 2000s evolved into urban transformation. In the residential areas together with the physical integration problems has become the social integration. As a result of the architectural modifications of the neighborhood groups or units the social interaction has weakened. The aim of the study is discussing the new approaches to architectural design of the neighborhoods depending on the physical and social changes as much as human's proportions. In these two cases of study both in different cities; terrain analysis of the field of study has been made, a data from the interviews with the people for the design has been collected, related literature and topics has been researched and maps and photographic documentation has been obtained. At the end of this research, designed and manufactured urban and architectural context of neighborhood projects were presented. In this context has been determined the social, economic, physical and cultural needs in the neighborhood groups in residential areas or units. Particularly, project proposals of different socio-economic and cultural neighborhood groups has been developed. In this paper, samples of produced and selected architectural projects from the course Architectural Design

Workshop that I have lectured at Kocaeli University Faculty of Architecture and Design Master's program will be evaluated.

Key Words: Neighborhood Group, Neighborhood Unit, Architectural Design.

İSLAM AHLAKI PERSPEKTİFİNDEN HİZMETKAR LİDERLİK

Arş. Gör. Mehmet Seyhan
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
mseyhan@gantep.edu.tr
Doktora Öğrencisi Ali Özaslan
Sosyoloji
aliozaslan@hotmail.com.tr

Sanayi devrimiyle kabul gören rasyonel insan anlayışı 21. yüzyılın ortalarından itibaren yerini duygusal insan anlayışına bırakmaya başlamıştır. Her zaman kendini düşünen rasyonel homo economicusun yerini başkalarını da en az kendisi kadar düşünen diğergam ve inancı insanlar almaktadır. Bu durum hizmetkar liderlik kavramıyla işletme yazınında kendisine yer bulmuştur. Hizmetkar liderlik (servant leadership) Hz. İsa (A.S.) referans alınarak ortaya atılan bir kavramdır. İslam peygamberi Hz. Muhammed (S.A.V.)'in liderlik tarzı da bu kavramın içini ziyadesiyle doldurmaktadır. Ne var ki konu ilgili literatür kavramın sosyolojik etkilerinden ziyade daha dar bir çerçeve olarak işletme çevresi üzerine olan etkilerini ele almıştır. Bu çalışmada şimdiye kadar işletmecilik ve işletme performansı açısından incelenen hizmetkar liderlik kavramı ile ilgili literatür İslam ve toplum ahlakı açısından irdelenerek, kavramın sosyo-ekonomik dinamiklere olan etkisi tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Hizmetkar Liderlik, İslam Ahlakı

SERVANT LEADERSHIP FROM ISLAMIC MORAL PERSPECTIVE

The understand of rational human, accepted with the industrial revolution, left his place to understand of emotional human from the middle of the 21th century. Altruist and faithful persons who think others as much as themselves, takes the place of the rational homo economicus who thinks only himself. Servant Leadership is a concept inspired by Hz. İsa (A.S.). The leadership style of Hz. Muhammed (S.A.V.) also fulfills the concept. However, as a narrower framework, the relevant literature examined only the business effects of the concept rather than the sociological ones. In this study, the literature about the concept of servant leadership, which has been examined from the aspect of management and business performance up to now, as examined in terms of Islam and social ethics, and the effect of the concept on socio-economic dynamics was discussed.

Key Words: Leadership, Servant Leadership, Islamic Moral

BÜYÜK VERİ ETİĞİ: DÖRT TEMEL PRENSİP BAĞLAMLI

Arş. Gör. Şemsettin Çiğdem
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
scigdem@gantep.edu.tr
Arş. Gör. Mehmet Seyhan
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
mseyhan@gantep.edu.tr

Yeni bilgi toplama ve analiz türlerinin, özellikle de toplum hakkındaki farkındalığımızın artırılarak büyük şeyler vaat ettiği bir dönemde yaşıyoruz. Büyük veri çağı olarak da adlandırılan bu dönemde elde edilen verilerin kullanım şekli ve faydalarının yanı sıra göz önünde bulundurulması gereken en önemli hususların başında verilerin elde edilme yöntemleri ile ilgili olarak sınırlamaların nerede başlayıp nerede biteceği sorunsalıdır. Bu çalışmada “mahremiyet, güvenilirlik, şeffaflık ve aidiyet” boyutları açısından büyük veri etiğine ilişkin kavramsal bir çerçeve oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda ilgili boyutların gerekliliği ve sınırlarına ilişkin gerekli değerlendirmeler yapılarak konuya ilişkin literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Büyük Veri, Etik

BIG DATA ETHICS: THE CONTEXT OF FOUR BASIC PRINCIPLES

We live in time period that new types of information gathering and analytics have become promising, especially by increasing our awareness of the society. Also called as ‘big data age’, one of the problematic of this period to consider is the question of where and how the limitations should start regarding the methods of data collection alongside with the use and benefits of the data. In this study, it is aimed to establish a conceptual framework of big data ethics in terms of four basic dimensions namely; "privacy, confidentiality, transparency and identity". In this context, the aim is to contribute to the literature on the subject through the assessment of the necessity and limits of mentioned dimensions.

Key Words: Big Data, Ethics

İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI YAZINININ SOSYAL AĞ ANALİZİ: WEB OF SCIENCE ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Emrah İsmail Çevik
Namık Kemal Üniversitesi, İktisat
eicevik@nku.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet Fatih Buğan
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
mfbugan@gantep.edu.tr

Arş. Gör. Şemsettin Çiğdem
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
scigdem@gantep.edu.tr

Bu çalışmanın amacı İslam ekonomisi ve finansı alanındaki literatürün gelişimi ve oluşan literatür içerisindeki iş birliği ağlarını ortaya koymaktır. Bu amaçla Web of Science veri tabanında yayınlamış alanla ilgili yayınlar taranmıştır. Söz konusu yayınlara ait üst veri sosyal ağ analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Üç farklı boyutta yapılan analizde oluşturulan birinci boyut ülkeler arası akademik iş birliğini, ikinci boyut alanda yayın yapan araştırmacılar arasındaki iş birliğini ve son olarak üçüncü boyut alanda ön plana çıkan alt başlıkların tarihsel gelişimlerini haritalandırarak ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, daha yeni yeni gelişmekte olan İslam ekonomisi ve finans yazınının gelişim süreci, yazın içerisinde rol oynayan aktörler ve paradigmadaki eğilim açısından ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi ve Finansı Yazını, Sosyal Ağ Analizi, Web of Science Veri Tabanı

SOCIAL NETWORK ANALYSIS OF ISLAMIC ECONOMICS AND FINANCE LITERATURE: AN INVESTIGATION ON WEB OF SCIENCE

The aim of this study is to develop the literature on the Islamic economics and finance and to assert the networks of collaboration within this literature. For that purpose, publications related to the subject in the Web of Science database were scanned. The summary data of the mentioned publications were analyzed using social network analysis method. The analysis is based on three dimensions; the first dimension shows the academic collaboration between countries, the second dimension shows cooperation between the researchers who has publications in the field and finally the third dimension shows the historical development and mapping of major subheadings of the subject. In this context, it has been tried to put forward the developmental process of the newly emerged Islamic economy and finance in terms of the tendency in the paradigm and the actors in the literature.

Key Words: Islamic Economics and Finance Literature, Social Network Analysis, Web of Science Database

HELAL KONSEPTLİ PAZARLAMA STRATEJİLERİNİN, MÜSLÜMAN TÜKETİCİLERİN DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Şimal Çelikkol
celikkolsimal@gmail.com

İşletmeler pazarlama stratejilerini, yer almak istedikleri pazarların özelliklerine göre belirlemek durumunda olduklarından, yalnızca rakiplerini değil tüketici tutum ve davranışlarını da araştırmaktadırlar. Özellikle son yıllarda müşteri odaklı pazarlama stratejileri rağbet görmektedir. Çünkü rakiplere göre fark ve tüketiciler için farkındalık yaratabilmenin, hedef pazarda tutunmanın ve pazar payını büyütebilmenin ancak tüketicilerin tutum ve davranışlarına bağlı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda özellikle son yıllarda İslam ekonomi sistemi içerisinde yer almakta olan Müslüman ülkelerin tüketicilerinin dini hassasiyetleri uluslar arası birçok işletmenin ilgisini çekmektedir. Hem nitelik hem de nicelik bakımından büyük olan İslam coğrafyasında gıda, kozmetik, turizm gibi birçok sektörde 'helal' ürün ya da hizmetlerin pazarlanması önem kazanmaktadır. İslami esaslara göre yaşayan tüketicilerin olduğu pazarlarda ürün içeriklerinin helal ürün sertifikaları ile pazarlandığı, yine turizm sektöründe inançlarına uygun tatil programları yapabilmeleri için izlenen politikalara kadar birçok konu işletmelerin gündemine oturmuş bulunmaktadır. Dünya üzerinde yaklaşık iki milyonu bulan Müslüman inancına sahip tüketicilerin kültürel yapılarını etkileyen mihenk taşlarından biri din olduğundan, bu denli büyük bir pazarda tutunmak isteyen işletmelerin pazarlama stratejilerini İslamiyet'in 'helal' anlayışına uygun bir şekilde belirlemeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, helal konseptli pazarlama stratejilerinin, tüketici davranışları üzerindeki etkisini incelemenin önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışmanın amacı, stratejik pazarlama yönetiminde gerek ürün, gerekse hizmet pazarlamasında 'helal konsepti' uygulamalarının, Müslüman ülke pazarlarındaki tüketici davranışları üzerindeki etkilerini açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama Stratejisi, Helal Konsepti, İslam Ekonomisi, Tüketici Davranışları

THE EFFECT OF HALAL CONCEPT MARKETING STRATEGIES ON MUSLIM CONSUMER BEHAVIORS

Since businesses have to determine their marketing strategies according to the characteristics of the markets they are interested in, they aren't only looking for their competitors but also their attitudes and behaviors. Especially in recent years, customer-focused marketing strategies are in demand. Because it's seen that it depends on the attitudes and behaviors of the consumers, that the difference according to the rivalries and the ability to create awareness for the consumers, to keep the target market and to increase the market share. In this context, the religious sensitivities of the consumers of the Muslim countries, which have been taking place in the Islamic economy system especially in recent years, have attracted many international users. The marketing of 'halal' products or services in many sectors such as food, cosmetics and tourism gained importance in the Islamic geography, which is large in both quality and quantity. There are a lot of topics on the agenda of the businesses as well as the politics that the products are sold with the halal product certificates in the markets where the consumers who live according to the Islamic principles are followed and the policy which is followed so that they can make vacation programs suitable for their beliefs in the tourism sector. Consumers who have Muslim beliefs of around two million in

the world have to relate their marketing strategies to the 'halal' understanding of Islam, as one of the main stones that affects the cultural structures of the world is religion. In this context, it is thought that it's important to examine the impact of halal concept marketing strategies on consumer behavior. The aim of the study is to explain the effects of 'halal concept' applications on marketing of products and services in strategic marketing management and consumer behaviors in Muslim country markets.

Key Words: Marketing Strategy, Halal Concept, Islamic Economy, Consumer Behavior

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE KATILIM BANKACILIĞI

Yrd. Doç. Dr. Fatma TEMELLİ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İşletme
ftemelli@agri.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ömer ÇINAR

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İşletme
ocinar@agri.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Füsün ÇELEBİ BOZ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisat
fcelebi@bayburt.edu.tr

İslamî finans, son yıllarda pek çok kişinin ilgi alanına giren bir kavram olmuştur. İslamî finans, her türlü finansal faaliyet ve işlemlerin İslamî kurallar çerçevesinde uygulandığı sistem olup, modern finans anlayışına alternatif olarak kabul edilmiştir. İslamî finans sadece İslam ülkelerinde değil, dünya çapında da var olan ve büyüme potansiyeli olan bir sektördür. İslamî finans sektörünün en önemli kurumlarından biri katılım bankalarıdır. “İslamî Bankacılık” ya da “Faizsiz Bankacılık” olarak adlandırılan katılım bankacılığı, özellikle son yıllarda finans sektörünün ve bankacılık sisteminin hızla büyüyen ve gelişen bir parçası olmuştur. Katılım bankaları, İslam dinine göre yasak olan faiz uygulamasının olmadığı, faizsiz esasa göre bankacılık faaliyeti yapan kuruluşlardır. Bu çalışmanın amacı; katılım bankacılığı kavramını, katılım bankacılığının ortaya çıkış nedenlerini, bu sistemdeki fon toplama ve fon kullandırma yöntemlerini de ele alarak, Dünyada ve Türkiye’de katılım bankacılığının gelişim sürecini ve önemini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Bankacılık Sektörü, İslamî Finans, Sermaye Yeterlilik Oran

PARTICIPATION BANKING IN WORLD AND TURKEY

Islamic finance has become a concept that has attracted the attention of many people in recent years. Islamic finance is a system in which all kinds of financial activities and transactions are applied in the frame work of Islamic rules and accepted as an alternative to modern financial understanding. Islamic finance is a sector that exists not only in Islamic countries, but also in the world and with potential for growth. One of the most important institutions of the Islamic finance sector is the participation banks. Participation banking, which is called "Islamic Banking" or "Interest-FreeBanking", has been a fast-growing and developing part of the financial sector and the banking system in recent years. Participation banks are institutions that perform banking activities according to Islamic religion, in which there is no interest application prohibited according to Islamic religion. The purpose of this study is; To discuss the concept of participation banking, the causes of participation banking and the methods of collecting and funding the system in this system and to show the development process and importance of participation banking in Turkey and in the world.

Key Words: Participation Banking, Banking Sector, Islamic Finance, Capital Adequacy Ratio

AHİLİK KURUMUNUN OSMANLI DEVLETİNDE SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Yrd. Doç. Dr. BÜŞRA KARATAŞER

Namık Kemal Üniversitesi, İktisat

bkarataser@nku.edu.tr

Ahilik 13. Yüzyılda Anadolu'da görölmeye başlayan ve bir süre sonra Osmanlı devletinin kurulmasında önemli bir rol oynayan bir kurumdur. Ahiliğin tasavvufta da önemli bir yeri vardır. İslamiyet'in yayılmasıyla birlikte ahilik teşkilatı da İran, Irak, Türkistan, Semerkant bölgelerinde esnaf ve sanatkarlar arasında yayıldığını görmekteyiz. Anadolu'da ahiliğin kurulup gelişmesinde Ahi Evran'ın büyük etkisi olmuştur. Özellikle devlet otoritesinin zayıfladığı dönemlerde ahilik teşkilatı sayesinde siyasi, iktisadi ve ekonomik yönden önemli faaliyetler üstlenmiştir. Ahilik teşkilatı aynı zamanda toplumsal yardım fonksiyonu olarak şehir ve kasabalarda emniyet ve asayişin sağlanmasında büyük rol oynamışlardır. Ahilik teşkilatında mal ve kalite kontrolü, fiyat tespiti sayesinde piyasa denetimi de sağlanmış oluyordu. Bu çalışmada ahilik kurumunun Osmanlı Anadolu'sunda sosyo-ekonomik gelişimi ve zaman içerisinde ahilik teşkilatının işleyişi ve uygulamalarda meydana gelen değişiklikler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: ahilik, anadolu, osmanlı

AN EVALUATION ON THE SOCIO-ECONOMIC EFFECTS OF AHI COMMUNITY AS AN INSTITUTION IN THE OTTOMAN STATE

Ahi-order was an institution which started to develop in Anatolia and played an important role in the establishment of the Ottoman State. Ahi-order has an important role in Sufism. With the spread of Islam, we see that ahi-order also expanded among craft and related trades workers in Iran, Iraq, Turkistan, and Samarkand regions. Ahi Evran had a great influence on the establishment and development of ahi-order in Anatolia. Especially during the periods when the state authority was weak, ahi community undertook important activities in politics, economics, and finance. At the same time, ahi community played a significant role in ensuring safety and security in towns and cities as a social assistance function. In ahi community, commodity and quality control and market control were provided through price fixing. In this study, socio-economic development of ahi-order institution in the Ottoman Anatolia, its process in time, and changes taken place in its implementation will be examined.

Key Words: akhi organisation, Anatolia, Ottoman

OSMANLI DEVLETİNDE GIDA GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İKTİSADİ DÜZENLEMELER: İSTANBUL ŞEHREMANETİ(1912-1920) ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Büşra Karataşer

Namık Kemal Üniversitesi, iktisat bölümü

bkarataser@nku.edu.tr

Doç. Dr. Seda Yıldırım

Namık Kemal Üniversitesi, işletme bölümü

sedayildirim@nku.edu.tr

Osmanlı devleti, ortaya koyduğu iktisadi ve sosyal uygulamalar ile diğer devletlere örnek teşkil eden önemli düzenlemelere imza atmıştır. Osmanlı devleti döneminde ticari hayata yönelik düzenlemeler, günümüz şartları için de rehberlik görevi üstlenebilmektedir. Bu noktada, en önemli düzenlemelerden birinin gıda sağlığı ve güvenliği ile ilgili olduğu söylenebilir. Osmanlı döneminde gıda tüketiminin halk için daha sağlıklı, güvenli ve helal olabilmesi için çeşitli iktisadi önlemler alındığı görülmektedir. Özellikle 1912-1920 yılları arasında İstanbul Şehremaneti'nin ortaya koyduğu düzenlemeler, gıda sağlığı açısından çok önemli ve değerlidir. İlgili yıllar içerisinde gıda ürünlerine ilişkin sağlık ve temizlik kontrollerinin yetersiz olduğu ve halkın güvenli gıda temininde zorluklar çektiği kayıtlara geçmiştir. Örneğin; fırınlar sağlıklı üretim yapmaya uygun değildi ve gıda ürünlerinin sergilendiği tezgah gibi yerler de sağlıklı ya da güvenli değildi. Bu sorunların giderilmesi adına, İstanbul Şehremaneti'nin birçok düzenleme yapmıştır. Daha sağlıklı ve güvenli gıda temini ve halkın daha iyi gıda ürünlerine sahip olabilmesi için üreticiler ve satıcılar yeni düzenlemelere göre değişiklikler yapmışlardır. Bu bağlamda çalışmanın amacı İstanbul Şehremaneti'nin 1912-1920 yılları arasında gıda sağlığına yönelik yaptığı uygulamaları incelemek ve sonuçlarını ortaya çıkarmaktır. Başbakanlık arşivleri, yazılı kayıt, rapor ve diğer kaynakların yardımıyla İstanbul Şehremaneti'nin gıda sağlığına yönelik düzenlemeleri hakkında bilgilerin toplanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı devleti, Gıda sağlığı, İstanbul Şehremaneti, İktisat tarihi

ECONOMICAL REGULATIONS FOR FOOD SAFETY IN THE OTTOMAN EMPIRE: A CASE OF ISTANBUL MUNICIPALITY (1912-1920)

The Ottoman empire carried out important regulations that were exemplary cases for other states along with suggested economical and social practices. The regulations for merchant life of the Ottoman empire can take on a role of guide present conditions. At this point, it can be said that one of the most important regulations is about food safety and health food. It has seen that there were various economical precaution to provide more healthy, safe and halal food for the folk in the Ottoman empire. Especially, the regulations of Istanbul municipality is so important and valuable for food safety in the period of 1912-1920. It was recorded in the related years that the supervision of health and cleaning for food was insufficient and there were troubles to provide safe food to the folk. For example, bakery shops were not clean enough to produce health food and presenting places of food such as bancus were not safe or healthy. To overcome these problems, Istanbul municipality made many regulations. Producers and merchants adapted their practices to new changes to get more healthy and safe food delivery for the folk. In this context, this study aims to investigate and conclude Istanbul municipality's regulations of food safety in the period of 1912-1920.

With help of state's archives, records, reports and other resources, information about İstanbul municipality's regulations for food safety will be collected.

Key Word: The Ottoman Empire, Food Safety, İstanbul Municipality, Economic History

KADIN İŞSİZLİĞİNİ AZALTMADA AKTİF İSTİHDAM POLİTİKALARININ ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Elif Özlem AŞKIN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
elifozlem.ozcatal@gop.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Umur AŞKIN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
umur.askin@gop.edu.tr

Kadınlar, dünya genelinde en önemli sosyo-ekonomik sorunlardan birisi olan işsizlikten, diğer gruplarla karşılaştırıldığında daha çok etkilenmektedir. Bu durum, kadınların işgücü piyasasındaki istihdam olanaklarına erişimde daha dezavantajlı olduklarının göstergesidir. Kadınlar, işgücü katılım, istihdam ve işsizlik oranları bakımından dezavantajlı grupta yer almaktadır. 2016 yılında kadın işsizlik oranı erkek işsizlik oranının üzerindedir. Kadınlar, erkeklerle karşılaştırıldığında istihdama daha düşük oranda katılmaktadır. Toplumsal cinsiyet temelli işbölümünden kaynaklanan eşitsizlikler, kadın işsizliğinin temel nedenidir. Neo-liberal iktisat politika uygulamaları sonucu tarım sektörünün daraltılması, ihracata dayalı sanayileşme, kamu sektörünün küçültülmesi, piyasaların serbestleştirilmesi, özelleştirme uygulamaları da erkeklerle karşılaştırıldığında kadın istihdamını azaltıp işsizliğini artırmaktadır. Son yıllarda işsizliği, özelde kadın işsizliğini azaltmaya yönelik aktif istihdam politikaları (AİP) önem kazanmıştır. AİP'in temel amacı işsizliği azaltmak, istihdamı korumak ve arttırmaktır. AİP, bu amaç doğrultusunda geliştirilmiş programlardan oluşmaktadır. Programlar, iş ve meslek danışmanlığı sunumunu, iş analizleri ve meslek sınıflandırmasını, istihdamla ilişkilendirilmiş çeşitli meslek eğitimlerini, iş arama stratejilerinin geliştirilmesini kapsamaktadır. Gençler, kadınlar, göçmenler ve engelliler bu programların hedef kitlesidir. Bu çalışmada AİP'in kadın işsizliğini azaltmadaki etkinliğini irdelenmektedir. Ülkemizde son yıllarda uygulanma alanı yaygınlaşan AİP, teori ve uygulama açılarından incelenerek kadın işsizliğini azaltmada etkisi tartışılmaktadır. Kadın işsizliğini azaltmayı hedefleyen AİP'in, bu hedefe ulaşip ulaşmadığının incelenmesi, bu politikaların etkinliğinin anlaşılması bakımından önemlidir. Çalışmada ilk önce Türkiye'de kadın işsizliğinin boyutları ve nedenlerine yönelik açıklanmakta, sonra AİP'in temel işleyişi, araçları, çeşitli ülkelerdeki uygulamaları hakkında bilgi verilmektedir. Çalışmada Türkiye'deki AİP uygulamalarının incelenmesi ve uygulanmakta olan bu politikaların Türkiye'de kadın işsizliğini azaltmadaki etkisi de değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İşsizliği, Toplumsal Cinsiyet, Aktif İstihdam Politikaları

THE IMPACT OF ACTIVE EMPLOYMENT POLICIES IN REDUCING WOMEN'S UNEMPLOYMENT

Women are affected by unemployment, one of the most important socio-economic problems in the world, compared to other groups. Women are disadvantaged accessing employment opportunities. Women are in disadvantaged group in terms of labor force participation, employment and unemployment rates. Female unemployment rate is above the male unemployment rate in 2016. Compared to men, employment rate is lower than men. Inequalities stemming from gender-based division of labor are the main cause of female unemployment. Collapsing agricultural sector as a result of neo-liberal economic policy, export-based industrialization, downsizing public sector, liberalization, privatization are reduced women's employment and increased unemployment compared to men. Active

employment policies (AEP) have gained importance in recent years to reduce unemployment, particularly women's unemployment. Aim of the AEP is to reduce unemployment, protect and increase employment. AEP consists of programs designed for this purpose. Programs include job and vocational counseling, job analysis and occupational classification, various vocational training associated with employment, and the development of job search strategies. Youth, women, immigrants and disabled constitute the target groups of these programs. This study analyzes the effectiveness of AEP in reducing female unemployment. AEP, which has become widespread in our country in recent years, is examined from the point of view of theory and practice, and its effect on reducing women's unemployment is discussed. Examination of whether AEP aimed at reducing women's unemployment has achieved this goal is important for the understanding of the effectiveness of these policies. In the study, firstly dimensions and reasons of women unemployment are explained in Turkey, then information about the basic functioning of AEP, its tools and its practices in various countries are given. The study also examines the applications of AEP and interprets the impact of these policies in reducing women's unemployment in Turkey.

Key Words: Women's unemployment, gender, active employment policies

ZEKATIN SOSYAL REFAHA KATKISI

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Politika
erdalkaragol@hotmail.com

Arş. Gör. Ülkü İstiklal Ortakaya

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Politika
istiklalortakaya@hotmail.com

Ekonomi kuramlarının birçoğu gelir dağılımının nasıl olacağı sorusunu açıklamak üzere ortaya çıkmıştır. İslam ekonomisinde ise dağıtım sorununa çözüm olarak “zekât” uygulaması getirilmiştir. Buna göre ekonomide adil bir gelir dağılımı, insanların refah ve huzur seviyelerinin artması zekât ile doğrudan ilişkilidir. İslam öğretisine göre vatandaşların temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde bir güvenceye sahip olmaları gerekmektedir. Zekât ise İslami sosyal güvenlik sisteminin köşe taşıdır ve Kur’an’da belirtilen amaçlar dışında başka bir amaç için kullanılamazlar. Fakat toplanan zekât yeterli olmazsa, gerekli olduğu miktarda, genel bütçeden bu kaynaklara transfer yapılabilir. Temel olarak yoksulluğun azaltılması ve sosyal refahın sağlanması yönünde, yatırımların ve eğitimlerin iş gücü piyasası ihtiyaçları ile doğru orantılı olması, etkin bir sosyal güvenlik sisteminin varlığı ve adil gelir ve servet dağılımının sağlanması gerekmektedir. Sosyal refah artışı için insanın yalnızca gelir seviyesi ve alım gücünün artması imkanlara erişmesi değil, aynı zamanda insanın içsel refahının da artması beklenmektedir. Diğer yandan yine önemli bir farklılık olarak yalnızca bireyin değil, bireyin topluma yaptığı katkı ölçüsünde de refahının artışından bahsetmek mümkün olmaktadır. Bu çalışmada, zekatin sosyal refaha katkısı ve ülke örnekleri incelendi.

Anahtar Kelimeler: İslami Kalkınma, Zekat, Sosyal Refah, İslam Ekonomisi, Kalkınma

THE CONTRIBUTION OF ZAKAT TO SOCIAL WELFARE

Many theories in economics have tried to explain the distribution. The principles of Islamic economics claims that the problem of distribution should be solved by Islamic rule which called “zakat”. Zakat provides the fair income distribution, the increasing of social and economical welfare. According to the perception of Islam people have assurance which includes basic needs of people. Zakat is the main component of Islamic social security system, so which can not be used for any purpose other than those stated in the Qur'an. On condition that the collected zakat is not enough, it can be transferred to zakat In order to reduce poverty and ensure social welfare, it can be required that investments and training are directly proportional to the labor market needs, an effective social security system and distribution of fair income and wealth. It is expected that not only the income level and the purchasing power of the person will reach the opportunities for increasing of social welfare but also the inner well-being of the person will increase. On the other hand, individual contribute the society so this will cause the increasing of social welfare. In this study, the social contribution of zakat and the country examples were examined.

Key Words: Islamic Development, Zakat, Social Welfare, Islamic Economy, Development

ULUSLARARASI EKONOMİK VE MALİ YAPTIRIMLARIN İRAN BANKACILIK SİSTEMİNE ETKİLERİ

Yrd. Doç. Dr. Serkan Kekevi

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

serkan.kekevi@gop.edu.tr

Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İran'a İslam İnkılabından bu yana kategorileri genişleyen ölçülerde ekonomik önlemler uygulamaktadır. Söz konusu önlemleri genel olarak; nükleer ve konvansiyonel silahlar, askeri kullanımlı teknolojilere yönelik, ticaret ve yatırım ile ilgili, mali yaptırımlar, İran'ın yurt dışı varlıklarına ilişkin ve rafine akaryakıtlara ilişkin yaptırımlar şeklinde özetlemek mümkündür. İran'a uygulanacak ekonomik önlemlerin temelini 1996 yılında yürürlüğe sokulan “İran ve Libya Yaptırımları Yasası” oluşturmuştur. Bu yasadan sonra George W. Bush Jr. ve Barack Obama dönemlerinde yatırım çeşitleri yenilenmiş ve yatırım listeleri genişlemiştir. İran'a benzer tipte önlemler Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği tarafından da uygulanmaktadır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin aldığı çeşitli kararlar çerçevesinde bazı ticari malların İran'a sevkiyatı, nükleer teknoloji ile ilgili her türlü donanım ticareti ve bu sektörler yatırım yapılması üye ülkelere yasaklanmıştır. Söz konusu yaptırımlar dolayısıyla İran bankacılık sisteminin yoğun bir şekilde etkilendiğini söylemek mümkündür. Özellikle ABD hazinesinin 2011 yılında aldığı yatırım kararı ile İran Merkez Bankası uluslararası bankacılık sisteminden dışlanmıştır. Bu çalışmanın amacı İran'a yönelik yaptırımlar çerçevesinde İran bankacılık sisteminin durumunu incelemektir. Çalışmada öncelikle İran bankacılık sisteminin yapısı ele alınacaktır. İran'a yönelik ekonomik ve mali yaptırımlar ve etkileri değerlendirilecektir. Son olarak P5+1 ile İran Arasında “İran'ın Nükleer Programına İlişkin Kapsamlı Ortak Eylem Planı Üzerinde Sağlanan Anlaşma” sonrasında yaptırımların durumu ve uygulanması üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Mali Önlemler, İran Bankacılık Sistemi, ABD Ekonomik Yaptırımları, BM Yaptırımları

THE EFFECTS OF INTERNATIONAL ECONOMIC AND FINANCIAL SANCTIONS ON THE IRAN BANKING SYSTEM

Since the Islamic Revolution, the United States has enforced economic sanctions with extending classifications against Iran. These sanctions can be summarized in general as nuclear and conventional weapons, military oriented technologies, trade and investment related matters, financial sanctions, Iranian foreign assets and sanctions for refined fuel. The basis of economic sanctions against Iran is “The Iran and Libya Sanctions Act” which was put into force in 1996. After this act, sanctions were renewed and sanctions list expanded in George W. Bush Jr. and Barack Obama's era. The United Kingdom and the European Union have implemented similar types of sanctions to Iran. In addition, according to various decisions taken by the United Nations Security Council, some commercial goods are shipped to Iran, all types of equipment related to nuclear technology, and investment in these sectors are prohibited to member countries. It is possible to say that the Iranian banking system is heavily influenced by the sanctions. In particular, the Central Bank of the Islamic Republic of Iran has been excluded from the international banking system with the sanctions decision of the US Treasury in 2011. The aim of this study is to examine the situation of the Iranian banking system in the framework of sanctions against Iran. The study will primarily focus on the structure of the Iranian banking system. We will consider Economic and financial

sanctions and their effects on Iran. Finally, we will discuss the status and implementation of sanctions after Iran Nuclear Deal (Joint Comprehensive Plan of Action) was signed by P5+1 and Iran.

Key Words: Economic and Financial Sanctions, Iran Banking System, US Economic Sanctions, UN Sanctions

IBN RÜŞD'ÜN BATI DÜŞÜNÇESİ VE RÖNESANS'A ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ozan Şahin

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
ozan.sahin@gop.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Sevil Şahin

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
sevil.sahin@gop.edu.tr

VII. yüzyıldan XII. yüzyıl sonuna kadar gelişen İslam düşüncesi, kendisinden önceki dönemlere ait olan kültür ve düşünce miraslarına kendi orijinal değer ve özelliklerini de katıp, sonraki düşünce sistemlerini önemli derecede etkilemiştir İslam filozoflarının bu dönemde ki çalışmaları sonucu eski medeniyetlerin bilimsel çalışmaları kaybolmaktan kurtulmuş, sonraki dönemlere İslam filozofları tarafından aktarılmıştır. İslam âlimlerinin en önemlilerinden birisi olan İbn Rüşd, Doğu İslam dünyasından daha çok Batı dünyasında adından söz ettiren ve etkisi uzun yıllar devam eden bir âlim olmuştur. XV. yüzyılda İbn Rüşd ve onun doğurduğu akımlar Batı dünyasında etkin bir hale gelerek, Rönesans ve Reform hareketlerinin alt yapısını hazırlamıştır. İbn Rüşd' ün eserleri sadece Müslüman bir filozofun bireysel ve kendi medeniyeti açısından bir çalışması olarak değil, Batı medeniyetinin oluşumuna katkıları açısından çok önemli bir görevi de yerine getirmiştir. Bu çalışmada Batı dünyası için çok önemli olan İbn Rüşd ve felsefesinin Latin dünyasına ve özellikle Rönesans'a etkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İbn Rüşd, Batı Düşüncesi, Rönesans

IBN RUSHD'S EFFECTS ON WESTERN THOUGHT AND RENAISSANCE

Islamic thought that developed between 7th and 12th centuries, added its own original values and characteristics to the cultural heritage and thought which belonged to the previous periods and influenced the subsequent systems of thought to a great extent. Efforts of the Islamic philosophers in this period has been rescued the scientific studies of ancient civilizations from the disappearance and also these studies were transferred to the following periods by the Islamic philosophers. Ibn Rushd, as one of the most important Islamic scholars, has been a scholar who has spoken more in the Western world than the East Islamic world and has been influential for many years. Ibn Rushd and his movements have become active in the Western world and have prepared the infrastructure of the Renaissance and Reform. Studies of Ibn Rushd can not accepted only as a Muslim philosopher's individual works in terms of their own civilization, but also fulfilled a very important task in terms of their contributions to the formation of Western civilization. In this work, the influence of Ibn Rushd and his philosophy on the Latin world, especially the Renaissance, which is very important for the Western world, will be examined.

Key Words: Ibn Rushd, Western Thought, Renaissance

İSLAM DÜŞÜNCE EKSENİNDE FAİZ GERÇEĞİ: FAİZSİZ BİR İKTİSADİ FAALİYET MÜMKÜN MÜ?

Doç. Dr. İlhan Eroğlu
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisat
ilhan.eroglu@gop.edu.tr

Öğr. Gör. Nalan Kangal
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Mülkiyat Koruma ve Güvenlik
nalan.kangal@gop.edu.tr

Faiz öteden beri hem iktisadi hem de ilahi dinlerin, felsefi düşüncelerin, siyaset ve hukuk bilimlerinin ilgilendiği önemli bir makroekonomik değişkendir. Modern ekonomide tüketim, yatırım, tasarruf gibi önemli iktisadi kararların verilmesinde etken bir faktör olarak kabul edilen faiz sermayenin üretim faaliyetinde kullanılması sonucu fonksiyonel gelir dağılımında sermayenin karşılığı olarak izah edilmektedir. Faizin iktisadi faaliyet içindeki karşılığının tam manasıyla izahı faiz üzerinden yürütülen tartışmaların sağlam bir zemine oturtulmasına yardımcı olacaktır. Zira faizin sadece iktisadi bir konu olmaktan çıkıp siyasi düşüncelerin ve ilahi dinlerin üzerinde hüküm verdiği bir olgu olması nedeniyle, hangi iktisadi faaliyetin faiz içerdiği hangi iktisadi faaliyetin faiz içermediği hususunda tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmanın amacı İslam iktisadi yapısı içinde faiz olgusunun konumlandırılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu bağlamda, çalışmada iktisadi hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru olan vadeli iktisadi faaliyetlerin (işlemlerin) hangi boyutuyla faiz içerdiği teorik ve uygulamalı olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Böylece İslam ekonomisinde faiz gerçeğinin doğru bir zeminde tartışması hedeflenmektedir. Çalışmada, bir iktisadi değer belli bir vade süresince kullanım hakkının belli bir bedel karşılığında ödünç olarak kiralanmasını içeren her türlü işlemin İslami düşünce sisteminde faiz olgusuna karşılık geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Faiz, Sermaye, İslam Ekonomisi

THE TRUTH OF INTEREST FOR THE ISLAMIC THOUGHT: IS AN ECONOMIC ACTIVITY POSSIBLE WITHOUT INTEREST?

Interest has long been a macroeconomic variable and point of interest for economic sciences, religions, political sciences and law. In modern economy interest is accepted as an important factor for giving significant decisions such as consumption, investment and savings, and it is expressed as capital's equivalent in terms of functional distribution of income as a result of its usage at capital's productive activity. The exact definition of equivalence of interest in the economic activity will help to put the discussions about interest on a solid ground. Since interest became a subject, on which political thoughts and divine religions sit in judgement, rather than being only an economic subject, it brought along the discussions about which economic activities involve interest and which does not. The aim of this study is to make contribution to locate the interest in the Islam's economic structure. In this context, we try in this study to suggest theoretically and practically how much timed economic activities, which are essential elements of our economic lives, involve interest. Thus, we seek to discuss the truth of interest in Islamic economy accurately. In the study it has been come through that any activity which contains leasing of economic assets as loan against remuneration is equivalent to interest in Islamic thought system.

Key Words: Interest, Capital, Islamic Economy

BİR GELİR BÖLÜŞÜM ÖRNEĞİ OLARAK HZ. ÖMER'İN DİVAN TEŞKİLATI

Yrd. Doç. Dr. EYÜP KURT

Afyon Kocatepe Üniversitesi, İslam Tarihi Ve Sanatları
dortyollueyup@gmail.com

Bir ülkede elde edilen gelirlerin paylaşımı, tarih boyunca hep sorun olmuştur. Tarihi süreç içinde adil paylaşımın sağlanması mücadelesi olmuşsa da, toplumun bütün katmanlarını memnun edecek bir sisteme henüz ulaşamamıştır. II. halife Hz. Ömer'in divan teşkilatı uygulaması, mezkûr problemin çözümüne ışık tutacağı düşüncesiyle tebliğimizde ele alınacaktır. İslam tarihinde Hz. Ömer dönemine kadar ganimetlerin taksimi Enfal suresinin 41. ve Haşr suresinin 7. ayeti doğrultusunda yapılmıştır. Buna göre ganimet, düşman ile savaşarak ele geçirilmişse, 1/5'i devlet bütçesine, geriye kalanlar ise savaşa katılanlara eşit olarak paylaşılır. Ancak düşman ile sulh yapılmışsa, ele geçirilenlerin tamamı devlet bütçesine aktarılır. Peygamberimiz ve I. halife Hz. Ebu Bekir döneminde uygulama buna göre yapılmıştır. Hz. Ömer döneminde fetih hareketlerinin genişlemesiyle münbit hilal denilen verimli Mezopotamya, Suriye ve Mısır toprakları Müslümanların eline geçer. Halife bu toprakların gazilere dağıtılmasını; askerlerin cihad meydanlarından uzaklaştırılması, işin erbabı olmamaları nedeniyle devletin ekonomik kayıp yaşaması gibi nedenlerle uygun bulmaz. Toprakların mülkiyeti devletin olmakla beraber, önceki sahiplerince/kâhyalar eliyle işletilmesine ve onlardan belli miktarda vergi alınmasına karar verilir. Elde edilen gelirler, devletin ordu donatması gibi işlerinin finanse edilmesi, bu toprakların fethini sağlayan mücahitlere ve müslüman toplumun diğer unsurlarına aylık erzak ve yıllık atıyye olarak taksim edilir. Tebliğimizde yukarıdaki satırlarda ana hatlarıyla ortaya koyduğumuz Hz. Ömer'in uygulamaya soktuğu gelir paylaşım sisteminin ayrıntıları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adalet, gelir, paylaşım, Hz. Ömer, divan teşkilatı

AS A INCOME SHARING MODEL CALİPH UMER'S DIVAN ORGANISATION

Income of sharing in a country has always been problem throughout history. Although there have been struggles throughout history, a system that will satisfy all layers of society have not been reacted yet. Our notification is about the application of the organization of Divan of the second caliph of the prophet because it can be solution of this problem. In the history of Islam, until era of the second caliph of the prophet, sharing of the pillages was according to the surah Anfal and Haşr. According to this, if the pillages was obtained due to battle, 1/5 to state budget and the other to muslim hally warriors. However, made peace with the enemy, the pillages was divided to state budget. Mesopotomia, Syria and Egypt called fertile crescent were captured in the era of the second caliph Umar. This regions were not suitable for the sharing of mucahids according to the second caliph Umar, because they were not used fertility and far away battlefields. The regions were determined that this regions would lefted to the former winners and obtained a certain amount of tax. The taxes was used for army and citizens. Our notification is about detail of the sharing of income called organisation of Divan in the era of the second caliph Umar.

Key Words: Justice, income, sharing, caliph Umar, organisation of Divan

TÜRKİYE VARLIK FONU A.Ş. UYGULAMASINDA İSLAMİ FİNANS TEKNİKLERİ ÖNEMLİ ROL OYNABİLİRMİ? : İSLAMİ FİNANS TEKNİKLERİNİN UYGULANDIĞI ÜLKELERDEKİ VARLIK FONU UYGULAMALARI ÇERÇEVESİNDE BİR ANALİZ

Arş. Gör. Mehmet KUZU

Gazi Üniversitesi, İşletme

mehmetkuzu86@gmail.com

Arş. Gör. Fatih KOCAOĞLU

Gazi Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

kocaoglusubutay@gmail.com

Doktora Öğrencisi Ümit ÖZEN

Gazi Üniversitesi, Gazetecilik Anabilimdalı

umitozen@hotmail.com

Ülkeler özelinde varlık fonu uygulamaları bir finansman tekniği olarak öz-kaynak ve borçlanma, finansman kaynağı olarak kamu ve özelleştirme uygulamaları arasındaki bir finansman tekniği ve çeşidini ifade etmektedir. Dünya’da varlık fonu uygulamaları arasında İslami Finans tekniklerinin ilk olarak geliştirildiği ve yoğun bir şekilde uygulandığı ülkelerde gerçekleştirilen kamu ve özel sektör bazında varlık fonu uygulamaları toplam aktif büyüklüğü ölçeğinde öne çıkmaktadır. En çok kullanılan islami finansman teknikleri; mudârebe, müşâreke, murâbaha, kiralama (icâre, leasing), selem ve istisna, teverruk, sukuk olarak sıralanabilir. Bu doğrultuda, bu çalışmanın amacı Türkiye Varlık Fonu A.Ş uygulaması kapsamında İslami finans tekniklerinin uygulanabilirliği ve Varlık Fonu A.Ş.’nin sağlayacağı olası getiriye olası katkılarının İslami Finans tekniklerinin geliştirildiği ve uygulandığı varlık fonu ülke uygulamaları çerçevesinde analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Varlık Fonu, İslami Finans Teknikleri

CAN ISLAMIC FINANCE TECHNIQUES HAS A IMPORTANT ROLE ON TURKEY SOVEREIGN WEALTH FUND Inc. : AN ANALYSIS OF FRAMEWORK WHICH SOVEREIGN WEALTH FUNDS PRACTICES WHICH COUNTRIES ISLAMIC FINANCE TECHNIQUES HAS BEEN APPLIED

Specifically for countries, Sovereign wealt funds means that a point as a financing technique between equitiy and debt, a financing sounrce between expropriation and privatization. Among Soverign wealth funds in the world come forward Countries which islamic finance techniques has been firstly develeoped and intensivly applied on base both public and private sectors as a scale asset size. Islamic finance techniques mostly applying: mudarabah, musarekeh, murâbahah, leasing, bai salam and istisna, tawarruq, sukuk. In this respect, The aim of this study is to analyze within the scope of Turkey sovereign wealth fund inc. practicable of İslamic finance techniques and possible contributions to the possible return of wealth fund inc on framework sovereign wealth fund samples.

Key Words: Sovereign Wealth Fund, İslamic Finance Techniques

ORTA DOĞU VE KUZEY AFRİKA ÜLKELERİNDE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR VE YOKSULLUK

Yrd. Doç. Dr. Simla Güzel
Namık Kemal Üniversitesi, Maliye
simlaguzel@nku.edu.tr

Arş. Gör. Işın Çetin
Uludağ Üniversitesi, Maliye
isin@uludag.edu.tr

Doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) ile yerleşik bir işletmenin veya sermayenin bir ekonomiden diğerine transfer edilmesi gerçekleşerek, hem yatırım yapan hem de yatırım yapılan ülkeye çeşitli faydalar sağlanmaktadır. Dış ticaretin canlandırılması, verimliliği artırarak, üretimde uzmanlaşmaya neden olmakta, teknolojik kapasiteyi ve işletme becerilerini geliştirerek ekonomik gelişmeye katkı sağlamaktadır. Bu yatırımlarla büyümede kalite gerçekleşerek yoksulluk gibi önemli bir sorunla da mücadele edilebilmektedir. Yoksulluğu azaltmada ekonomik büyüme en önemli etken olarak görülürken doğrudan yabancı yatırımlar da bu amacın gerçekleştirilmesinde en merkezi noktada bulunmaktadır. Doğrudan yabancı yatırımların özellikle gelişmekte olan ülkeler için önemi büyüktür. Genellikle bu ülkelerin iç tasarrufları yatırım ihtiyaçları için yeterli olmamaktadır. Bu doğrultuda DYY gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkelerle entegrasyonunu sağlamada da önemli bir yere sahiptir. Bu yatırımlar ülkelere, sermaye sağlayıcı özellikleri yanında bilgi ve yönetim teknik bilgisi de getirmektedir. Bu çalışmada, Orta Doğu ve Kuzey Afrika Ülkelerinde (MENA Countries) DYY ve yoksulluk arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Bunun yanında ekonomik büyüme ve istihdam oranları da analize bağımsız değişkenler olarak ilave edilmiştir. Bu ilişkinin ölçülmesine yönelik birçok analiz tekniği bulunmakla birlikte bu çalışmada mekansal istatistik ve mekansal panel ekonometrik teknikleri kullanılmıştır. Analizde kullanılan veriler 1990-2016 yıllarını kapsamaktadır. LISA ve BILISA haritaları kullanılarak MENA ülkelerinde DYY ve yoksulluk ilişkisi belirlenmiştir. LISA haritalarında mekansal ilişki açık renklerle vurgulanmıştır. Çok yakın ilişkiler kırmızı ile gösterilmiştir. Bu komşuluk ilişkisinin çok güçlü olduğu anlamına gelmektedir. İlişkinin daha zayıf olduğu alanlar mavi ile vurgulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre; doğrudan yabancı yatırımların yoksulluğu azaltma üzerindeki etkisi önemlidir. Yine DYY ekonomik büyümeye ve istihdama da olumlu etkide bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Yoksulluk, Mekansal Ekonometrik Analiz

FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND POVERTY IN MENA COUNTRIES

Foreign Direct Capital Investments (FDI), defined as the transfer of a settled enterprise or capital in an economy to another economy in order to provide permanent benefits, brings a number of effects both on the economic conditions of the country it exits and also on the one it enters. FDI is the long-term capital package making contribution to economic development by improving technological capacity, management skills, productivity. FDI can improve the quality of growth and aid to achieving the goal of poverty reduction. As growth is the single and most important factor affecting poverty reduction, FDI is central to achieving that goal. FDI is very important specially for developing countries. In this study, we analyze the FDI and poverty relation in Middle East and North Africa (MENA) countries. In addition we use

economic growth and employment rate as independent variables. There are lots of analysis techniques to determine the degree of relationship between them. We use spatial statistical and spatial panel econometric techniques. In this study, we use LISA and BILISA map to determine spatial dependence in MENA countries about FDI and poverty relation. In LISA, spatial clusters are highlighted by bright colors. High-high regions are colored red. This means, positive associations arises from the own and neighboring high values. Low-low regions are colored blue. As a result, using spatial econometric techniques, we can classify the MENA countries in terms of relation between FDI and poverty. This study argues that FDI affect poverty, unemployment and economic growth positively in MENA countries.

Key Words: Foreign Direct Investment, Poverty, Spatial Econometric Analysis

RETHINKING AN ECONOMIC INSTRUMENT OF ISLAMIC PUBLIC MANAGEMENT: ORIGIN, FUNCTIONS AND CONTEMPORARY IMPLICATIONS OF THE INSTITUTION OF HİSBAH

Prof. Dr. Hamza ATEŞ

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

ates.hamza@gmail.com

The word hisbah literally means “sum” or “reward.” Technically, it connotes the state institution to promote the proper conducts and to avoid all types of misdeeds or offences. The institution of hisbah has been acknowledged as one of the main components of Islamic judicial institutions which has a link with various institutions, inter alia, qada’, mazalim and also shurtah. The function of the hisbah, therefore, consists of maintaining public law and order and supervising the behavior of buyers and sellers in the market with a view to ensure the right conduct. The hisbah is basically a control mechanism established by Islam to maintain the order of social life, so as everyone will enjoy security and fulfillment of his or her basic needs. It is also meant as an instrument to safeguard society from deviance, to protect the faith and ensure the welfare of the society in both religious and worldly matters. As a voluntary accountability and auditing system, hisbah has its roots in the early days of Islam when the Muslim states established a separate office to supervise markets, to provide municipal services and to settle petty disputes. Throughout history, this institution has existed in one form or another, and major functions of this institution has been performed nowadays by various public sector agencies and by local government units. This paper has two objectives: the first is to identify the position of Hisbah in Islamic public management, while the second being to adduce the philosophy and ethics behind the implementation of Hisbah. Therefore, the paper examines the basic principles of the institution of hisbah, by primarily focusing on the structural ramification, operational barriers and complications in the mechanisms of institution of hisbah, as well as such issues as functions of hisbah in commercial sector and in consumer protection and the survival of hisbah in modern economic system . It particularly highlights the ‘vague jurisdictional limitations’, ‘dynamics of the post of Muhtasib’ and ‘gaps between theory and practice’ as leading effects that were experienced in continuous series throughout the history of this institution.

Key Words: Islamic public management, Islamic economics, Hisbah institution, Muhtesib, Justice, accountability, consumer protection.

BİR ERKEN KAMU BÜTÇESİ DENEYİ OLARAK ‘BEYT’ÜL MÂL’: İSLÂM EKONOMİSİ BAĞLAMINDA MEDİNE DEVLETİ’NDE BÜTÇE UYGULAMASI

Doç. Dr. Muzaffer Koç

Marmara Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
muzaffer.koc@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Seyfettin Aslan

Dicle Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
seyfettinaslan68@gmail.com

Arş. Gör. Ahmet Vedat KOÇAL

Dicle Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
ahmetvedatk@gmail.com

İslâm inancının ortaya çıkış döneminde, İslâm Peygamberi önderliğinde kurulan Medine şehir devleti, literatürde ‘Medine Vesikası’ ya da ‘Sözleşmesi’ denilen kurucu ilkeleri ve hukuku ile, sadece kurulduğu coğrafi ve toplumsal ortama değil, o çağın evrensel koşullarıyla karşılaştırıldığında bile oldukça ileri sayılabilecek bir çoğulcu anlayış geliştirmiştir. Medine şehir devleti, bu çoğulcu ve yenilikçi anlayış temelinde, içinden çıktığı koşullardan ayrışan birçok kamusal kurumsallaşma örneğini de beraberinde getirmiştir. Ortaçağ öncesi Arap çöl topluluğunda kurulan Medine şehir devletinin, ortaya koyduğu yeniliklerden biri de, malî alandaki uygulamalarıdır. Modern bir ekonomik kavram olarak kamusal bütçenin erken bir habercisi sayılabilecek olan Medine şehir devletindeki ‘Beyt’ül Mal’ uygulaması, bu kapsamda değerlendirilebilecek örneklerden biridir. Beyt’ül Mal, en özet biçimiyle, Medine şehir devletinde ve daha sonra Arap-İslâm İmparatorluğu’nda, kamu fonlarının toplandığı ve kullanıldığı kurum olarak tanımlanabilir. İslâm inancına ve tarihine ait bir kavram ve deneyim olarak ‘Beyt’ül Mal’ uygulamasının modern çağa özgü Bütçe kavramından ilk temel farkı, ilkesel planda dinî bir inanç bütünüünün parçası olması itibarıyla, fayda, verimlilik, kârlılık gibi dünyevî-beşerî amaçlardan önce, adalet, eşitlik, inanç ilkelerine hizmet gibi soyut-manevî değerlere dayanmasıdır. İkinci fark ise, uygulamada iradî ve değişken nitelikli olmayışı, otorite ve meşruiyet kaynağını ilâhî-dinî kaynaktan alıyor oluşu itibarıyla cebri ve kalıcı-sürekli icraya dayandırılmış olmasıdır. Bu çalışma, Medine şehir devletindeki ‘Beyt’ül Mal’ kurumsallaşmasını, teorisi ve uygulanışı ışığında, modern bütçe kavramı ve modern hukuk ile karşılaştırarak ele almak amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Ekonomisi, Beyt’ül Mal, Bütçe

'BAYT AL-MAL' AS AN EARLY EXPERIMENT OF PUBLIC BUDGET: BUDGET IMPLEMENTATION IN THE MEDINA STATE IN THE CONTEXT OF ISLAMIC ECONOMY

The city-state of Medina, which was established under the leadership of the Prophet of Islam in the emergence of Islamic belief, has developed a pluralistic understanding that can be considered quite advanced not only according to the geographical and social atmosphere that it has established, but also even when compared with the universal conditions of its age, by its foundational principles and law called 'Medina Document' or 'Medina Contract' in the literature. On the basis of this pluralistic and innovative understanding, the Medina city-state brought many instances of public institutionalization that differed from the conditions in

which it emerged together. One of the innovations introduced by the Medina city government, which was established in the pre-medieval Arab desert community, was the practices in the arena of public finances. Bayt al-Mal, in its most abstract form, can be defined as the institution in which the public funds are being collected and then used in the city-state of Medina and later in the Arab-Islamic Empire. The first major difference of the application of 'Bayt Al-Mal', as a concept and experience of Islamic belief and history, with the modern concept of budget is that—as being a part of religious belief system on the principal scale—the prior is based primarily on the spiritual values such as justice, equality and serving the principles of faith, before earthly-humanitic goals such as utility, efficiency, profitability. The second major difference is that the prior—as a result of getting the legitimacy from the divine-religious source—is not volatile and variable in practice, but rather based on compulsive and permanent executioning. By considering to its theory and practice, this research is investigating into the institutionalization of 'Bayt Al-Mal' practice in the city-state of Medina by comparing it with the modern concepts of budget and law.

Key Words: Islamic Economy, Bayt al-Mal, Budget

GELİR VE SERVETİN YENİDEN DAĞILIMINDA ZEKÂTIN ROLÜ

Prof. Dr. Mustafa AYKAÇ

Marmara Üniversitesi,
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
maykac@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Muzaffer KOÇ

Marmara Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
muzaffer.koc@marmara.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ

Kırklareli Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
iskender.gumus@klu.edu.tr

Bu bildiri, “Zekat”ın gelir ve servetin dağılımında adaletin nasıl sağlandığını ve yoksulluğa karşı mücadeleyi nasıl desteklediğini incelemektedir. Adil gelir ve servet dağılımını sağlamak ve yoksullukla mücadele etmek, hükümetlerin temel görevleri arasında sayılmaktadır. Bu yüzden ülkeler, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak ve yoksulluğu önlemek amacıyla çeşitli ekonomik ve finansal politikalar uygulayarak bu sorunlara çözüm aramaktadır. Aynı sorunlara çözüm olarak İslam'daki zekât uygulamalarını ileri süren görüşler de bulunmaktadır. Zekât, İslam toplumunda karşılıklı yardım / dayanışma için bir sosyal güvenlik politikası rolü üstlenmesinin yanında, gelir ve servetin yeniden dağılımı açısından da öne çıkan bir kurumdur. Bir tarım toplumu olarak ortaya çıkan İslam toplumunun o dönemki şartları düşünüldüğünde zekâtın gerçek değeri kolay bir şekilde fark edilmektedir. Zekatın İslam toplumunun iktisadi nizamının tesisinde kalıcı bir yeniden dağıtım süreci sağlamak ve eşitsizliği gidermek amacıyla gelirin ve servetin yanlış dağılmasını önleyici bir tedbir olarak karakterize edildiği söylenebilir. Hükümetler asgari yaşam standartlarına ulaşmalarını sağlamak için gelirleri yoksullara aktarabilirler. Böylece, zekât uygulaması ile yoksulluk düzeyinin azaltıldığı ve aynı zamanda gelir ve servetin yeniden dağılımında adaletin sağlandığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Zekat, gelirin yeniden dağılımı, servetin yeniden dağılımı, İslam ekonomisi

ZAKAT'S ROLE IN REDISTRIBUTION OF INCOME AND WEALTH

This paper studies how “zakat” provides justice in distribution of income and wealth, and how it supports the struggle against poverty. It is one of the main duties of governments to ensure fair income and wealth distribution and to fight against poverty. For this purpose, countries seek solution to these problem by applying various economic and financial policies aiming provision of sustainable development and prevention of poverty. It is argued that Zakat, as an Islamic practice, offers solution to the same problems. Zakat is an institution, that has significant importance in redistribution of income and wealth, in addition to its function as a social security policy for mutual aid/solidarity in Islamic societies. Considering the conditions of Islamic society of the time—as emerged as an agricultural society—, one can easily comprehend the real value of zakat. It can be said that zakat is characterized as a precautionary measure against mal-distribution of income and wealth, and for providing a permanent redistribution institution within the aim of establishment of economic order and for eliminating the inequality. Governments may transfer income to the poor people in order to

help them reach minimum life standards. It can be said that this allows zakat practice to decrease the poverty level and to ensure justice in redistribution of income and wealth.

Key Words: Zakat, income redistribution, wealth redistribution, Islamic economy

İSLAMİ BİR İKTİSAT MODELİ OLARAK ADİL EKONOMİK DÜZEN

Arş. Gör. Musa ÖZTÜRK
Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisat
benim@hotmail.com

Adil Ekonomik Düzen teorisi İslami kural ve kaideler çerçevesinde Prof. Dr. Necmettin Erbakan ve arkadaşları tarafından doksanlı yıllarda ortaya atılmış bir teoridir. Alelade seçim vaatlerinin ötesinde bir sosyoekonomik sistem önermesi olan Adil Ekonomik Düzen teorisi; temel esasları, kurumları, işleyişi ve öngörülen politikaları ile İslam iktisadına teorik ve pratik bakımdan önemli bir perspektif sunmaktadır. Kendine özgü tarih anlayışına sahip olan teori; iktisadın tanımından başlayarak, iktisadi kurumların neler olduğunu, üretim, tüketim ve paylaşım ilişkilerinin nasıl şekillenmesi gerektiğini özgün bir şekilde tanımlamaktadır. Teoriye göre güncel iktisadi sorunların ve sosyalist ve kapitalist sistemin dayandığı kuvveti üstün tutan dünya görüşünden kaynaklanmaktadır. Bunun karşısında da Hakkı üstün tutan dünya görüşünün yani Silm Nizami'nin iktisadi sahaya yansıması olan Adil Ekonomik Düzen'in benimsenmesi gerekmektedir. Adil Ekonomik Düzen teorisine göre kuvveti üstün tutan dünya görüşünün yansıması olan sistemlere eklenme çabaları sadece palyatif etki gösterecek ve sorunları maskeleyecektir. Kalıcı ve etkili çözüm ancak İslam'ın kural ve kaideleri çerçevesinde oluşturulan teorik çözümlerle mümkündür. Bu doğrultuda çalışmanın ilk kısmında Adil Ekonomik Düzen teorisinin dayandığı dünya görüşü ve hak anlayışına değinilecek, devamında da Adil Ekonomik Düzen teorisinin temel aksiyomları ve işleyişine yer verilecektir. İkinci kısımda ise gündelik iktisadi sorunlardan öne çıkan kredi sorunlarına yönelik Adil Ekonomik Düzen teorisinde tanımlanmış olan kredi şekillerine değinilecek ve bunların uygulamada nasıl işleyeceğine dair örnekler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam İktisadı, Adil Ekonomik Düzen, İktisat ve Adalet

THE JUST ECONOMIC ORDER AS AN ISLAMIC ECONOMIC MODEL

The theory of the Just Economic Order was proposed in the framework of Islamic rules and bases by Prof. Dr. Necmettin Erbakan -former Turkish Prime Minister & founder of Milli Gorus Movement- and his colleagues. The Just Economic Order is not only a political party program but also a systematic approach to Islamic Economics' theoretical and practical point of view with its fundamentals, institutions, functioning and policies. The theory, which has its own unique understanding of history, starts with the term of economics, definition of its own institutions and then introduces the mechanism of production, consumption and distribution. According to the theory of the Just Economic Order, recent economic disorders are natural results of the systematic problems, which are on force-based mentality and incorrect right understanding. Against this, Islamic Order (Silm Order) is on right-based mentality and correct right understanding. Theory says that without not changing the mentality and understanding, Islamic practices may only have provisional affects and mask the problems. Permanent and effective solutions to economic problems are possible only theoretical and practical solutions which is created within the framework of the rules and bases of Islam. In this context, The Just Economic Order theory and its mental background will be addressed in the first part of the work, then, the basic axioms and the functioning of the theory of the Just Economic Order will be given. In the second part of the study, the credit

issue, which is the most common problem, will be evaluated and then the credit perspective of the Just Economic Order will be examined with examples.

Key Words: Islamic Economics, The Just Economic Order, Economics and Justice

OSMANLI YÖNETİMİ VE YOKSULLUK İDARESİ

Yrd. Doç. Dr. Halide Aslan
Ankara Üniversitesi, İslam Tarihi
haslan@ankara.edu.tr

Osmanlı yönetimi, büyük bir coğrafyada, çok milletli bir yapıya uzun süre hükmeden bir devlet olarak tarihe geçmiştir. Siyasi arenadaki başarısının sosyal hayata karşı takınmış olduğu tavırdan geldiği muhakkaktır. Adalet çemberinde de bu durum oldukça sarıh bir şekilde dile getirilmiştir. Herşey insan ve adalet çerçevesinde şekillenmektedir. Ve idarenin ayakta uzun süre sağlam bir şekilde kalmasında bu insan merkezli adalet dairesi çok mühim bir olgudur. Sosyal hayat, çok parametresi olan bir yapıdır, ekonomi, coğrafya, halk, eğitim, kültür ve adet ve gelenekler, bu parametrelerden sadece birkaçıdır. Osmanlı da siyasi otoritesini bu dairede gerçekleştirmeye çalışmıştır. İnsan, yetişkin erkek-kadın-çocuk, Müslim-gayrimüslim, zengin-fakir, köylü-şehirli, yerli-yabancı, göçmen-mülteci vb daha pek çok açıdan değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bunlardan birisi olan yoksulluk durumu insanoğlu var olduğundan beri var olan bir durumdur. Burada yoksulluktan kasıt sadece parasızlık olmayıp, pek çok şeyden yoksunluğu da içeren bir durumdur. Bu çalışmada, Osmanlı'nın, yoksulluk idaresi ile ilgili örnekler üzerinden değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Yoksulluğu sebebi ile evlenemeyen, İslam'ı seçip yoksul olması dolayısı ile mağdur olan, işsiz güçsüz dolaşan, yoksul olduğu için cizye veremeyen, başka bir memlekete gidip, yoksulluktan geri dönemeyen Ahmet, Ayşe, Dimitri, Mehmet gibi örnekler üzerinden Osmanlı yönetiminin nasıl bir tavır takındığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Son derece hassas olan bu konu Osmanlı dönemi resmi ve birinci el kaynak grubunun başında yer alan arşiv belgelerine dayanarak hazırlanacaktır. Farklı parametreler ve farklı kaynak grupları ile değerlendirilmeye muhtaç olan bu konu örnek ve öncül olması beklenerek bu çalışmaya esas teşkil emiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Yönetim, yoksul, yoksulluk, adalet dairesi.

OTTOMAN MANAGEMENT AND POVERTY ADMINISTRATION

The Ottoman government, as a state that dominates a large geographical, multi-national structure for a long time, It is certain that the success in the political arena has come from the attitude of social maladaptation. In the circle of justice, this situation has been expressed quite clearly. Everything is shaped in the frame of people and justice. Standing that remain intact for a long time and the administration of human-centered the Department of Justice has a very important phenomenon. Social life is a structure with many parameters, Economics, geography, people, culture, and traditions and customs are only a few of these parameters. The Ottoman political authority to perform this Office has worked. People, adult men-women-children, Muslim-non-Muslim, rich-poor, peasant-urban, domestic and foreign, migrant-and refugee etc than have been assessed in many ways. One of them is a condition that exists in the poverty situation since the beginning of mankind. The intent here is not only lack of money is not poverty, but lack a lot of things. In this study, the Ottoman Empire, the administration of poverty through examples of evaluations to be made. What kind of attitude does the Ottoman government take over the examples of Ahmet, Ayşe, Dimitri, Mehmet who can not marry because of poverty, who is the victim of Islam because of being poor, who is wandering without power, who can not give a reason for being poor and who does not return to poverty? . This highly sensitive issue will be based on the archival documents at the head

of the official and first hand resource group of the Ottoman period. It is expected that this issue, which needs to be evaluated with different parameters and different resource groups, is expected to be an example and a prerequisite, and it is essential for this work.

Key Words: Ottoman Management, poor, poverty, justice circle.

ORTADOĞUDA SOSYAL POLİTİKA VE SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI: CEZAYİR ÖRNEĞİ

Arş. Gör. İSLAM ALTUN
Mardin Artuklu Üniversitesi, İşletme

Doktora Öğrencisi EMİR
Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Ekonomi Politikası

Cezayir nüfusu, toprak büyüklüğü ve yer altı kaynakları itibariyle Kuzey Afrika'nın en önemli ülkelerinden biridir. Bu özellikleri taşıyan bir ülke olması sebebiyle çok geniş bir coğrafyada, önemli bir nüfusa sosyal güvenlik hizmetleri sunma zorunluluğu olan bir ülke konumundadır. Ülkenin ana geliri olan yer altı kaynaklarından beslenen bütçesi, sosyal güvenlik şemsiyesini güçlendirme adına kullanılmakla birlikte, modern dünyada kabul gören finansman yöntemleri sosyal güvenlik hizmetlerini desteklemekte daha önemli yer tutmaktadır. Cezayir devlet yönetimi bu finansman kalemlerine dayanarak, kendi ülkesinin özel şartlarını da göz ardı etmeyen, kapsamlı bir sosyal politika ve sosyal güvenlik hizmet ağını vatandaşlarına sunma amacındadır. Bu çalışmamızda Cezayir'de özellikle sosyal güvenlik alanında uygulanan sosyal politikaların neler olduğu tartışılacaktır. Öncelikle, ilk bölümde Ortadoğulun özelde ise Cezayir'in ekonomik, sosyal hayat ve iş hayatı hakkında temel bilgiler verilecektir. Daha sonraki bölümde ise, sosyal politika kavramı anlatıldıktan sonra ne tür sosyal politika uygulamalarının olduğu açıklanacaktır. En son bölümde ise, Cezayir'de uygulanan sosyal güvenlik sistemi hakkında bilgi verildikten sonra uygulana sosyal güvenlik uygulamalarına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Orta Doğu, Cezayir, Sosyal Politikalar, Sosyal Güvenlik.

SOCIAL POLICY AND SOCIAL SECURITY PRACTICES IN MIDDLE EAST: CASE OF ALGERIA

Algeria is one of the most important countries of North Africa in terms of population, land size and underground resources. Due to the fact that country carrying these characteristics, country which has the necessity to provide social security services to all population in a very wide geographical area. The main income of the country, which is fed from underground resources, is used to strengthen the social security umbrella, while financing methods recognized in the modern world are more important in supporting social security services. The Algerian government is aiming to present a comprehensive network of social policy and social security services to its citizens based on these financing items, which does not ignore the special conditions of their own country. In this reserach, we are going to discuss what social policies are applied in Algeria especially in the field of social security. First of all, basic information about economy, social life and business life on Middle East particularly Algeria will be given in the first section . In the following section, it will be explained what kind of social policy applications are applied after the concept of social policy is explained. In the last part, the application of social security system applied in Algeria will be mentioned after the information about social security system applied in Algeria.

Key Words: Middle East, Algeria, Social Policy, Social Security.

KUR'AN'DA AHİRET HAYATI İLE İRTİBATLANDIRILAN BAZI İKTİSADİ KAVRAMLAR

Yrd. Doç. Dr. ENVER BAYRAM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İlahiyat fakültesi, DKAB

enbayram@mynet.com

Kur'an, insanların dünya ve ahiret mutluluğu için gönderilmiş ilahi kitaptır. O, içerisinde birçok konuyu barındırmaktadır. Bunlardan bir tanesi de iktisadî konulardır. Kur'an'da yer alan ölçü, tartı, ticaret, alışveriş, borç, faiz, mal gibi iktisadî kavramlar hem dünya hayatındaki ekonomik ilişkilerden bahseden ayetler tarafından zikredilmekte hem de ahiret hayatında insanların başına gelecek olan olaylar anlatılırken zikredilmektedir. Bu anlatım bazen kavramların gerçek anlamıyla, bazen de mecaz anlamıyla ifade edilmektedir. Böylece iktisadî kavramlarla ahiret halleri arasında bir irtibat kurulmaktadır. Bu irtibat Kur'an'ın daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamakta, aynı zamanda da ahiretin hallerini gözümüz önünde müşahhas hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, İktisat, Ahiret, Âyet, İrtibat.

RELATING SOME ECONOMIC CONCEPTS IN THE QURAN TO THE AFTERLIFE

The Qurân is a divine book sent to people for their happiness in the world and afterlife. It covers several subjects. One of these are economic issues. Economic concepts in the Quran such as measurement, scale, trade, exchange, debt, interest and goods are not only mentioned by verses that cover economic relationships in worldly life, but they are also invoked when the Quran mentions events people will experience in the afterlife. This narrative is sometimes expressed in literal meanings of concepts, while it is sometimes metaphorically stated. Thus, a connection is being made with economic concepts and afterlife statuses. This contributes to a better understanding of the Quran, and expresses afterlife statuses in a more tangible way in our eyes.

Key Words: Qur'an, economy, Afterlife, Verse, Relating.

MEVDUDİ’NİN MÜTEŞÂBİH ÂYETLERE YAKLAŞIMI (TEFHİMU’L-KUR’AN ADLI TEFSİRİ BAĞLAMINDA)

Yrd. Doç. Dr. ENVER BAYRAM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, DKAB

enbayram@mynet.com

Kur’an, bazı ayetlerde kendini muhkem olarak tanıtırken, bazı ayetlerde de kendini müteşabih olarak tanıtmaktadır. Buna mukabil Al-i İmran Suresi’nin yedinci ayetinde ise kendi ayetlerinin bir kısmının muhkem olduğunu, bir kısmının da müteşabih olduğunu ifade etmektedir. Mevdudi, tefsirinde muhkem ve müteşabihin lügat ve ıstılahi manalarını açıklayarak çelişki gibi gözükten bu durumu ortadan kaldırmaktadır. Ona göre muhkemat hiçbir belirsizliğe mahal bırakmadan anlamı açık ve kesin olan ayetlerdir. Buna karşılık müteşabihat, anlamca birden fazla anlama sahip olabilen ayetlerdir. Muhkem ayetler dikkatlice incelendiğinde bu durum onları bu kitabın gerçekten Allah katından geldiği düşüncesine götürecektir ve müteşabih ayetler artık muhatabın zihninde şüphe uyandırmayacaktır. Diğer taraftan fitne peşinde koşanlar zamanlarının çoğunu bu müteşabih ayetleri yorumlamaya harcarlar. Bunun yanında o, Allah’ın zâtı ve sıfatları için kullanılan müteşabih ayetleri tevil etmektedir. Mesela o, “Rahmân, Arş'a istivâ etmiştir.” (Taha-5) ayetinin tefsirinde Allah’ın istiva etmesini, Allah’ın evreni yarattıktan sonra onu yönetmesi ve düzenlemesi olarak yorumlamaktadır. “Rabbin geldiği ve melekler saf saf dizildiği zaman.” (Fecr-22) ayetinin tefsirinde de Allah’ın gelmesini Allah’ın iktidarı, saltanatı ve kahrariyeti olarak yorumlamaktadır. Yine o, söz konusu ayetlerin Kur’an’da yer almasının sebebini ve faydasını açıklamaktadır. Ona göre bu grup ayetler hem evrenin başlangıcı ve sonu hakkında hem de insanın evrendeki rolü hakkında bilgi vermektedir. Bunun yanında o, müteşabihattan olduğu kabul edilen huruf-u mukataanın da anlamının Kur’an’ın indiği dönemde bilindiğini, ancak daha sonraki dönemde bunların anlamını tespit etmede bazı güçlükler yaşandığını ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mevdudi, Tefhimu’l-Kur’ân, Muhkem, Müteşabih, Tevil.

ATTITUDE OF MEVDUDİ TOWARDS UNSPECIFIC VERSES (İN CONTEXT OF İNTERPRETATION NAMED TAFHİM-UL-QURAN)

Quran introduced itself in some verses as precise, and in some verses as unspecific. That being said, Quran states in seventh verse of Surah Ali ‘Imran that some verses are precise, and some other verses are unspecific. Mevdudi explains dictionary and term meanings of precise and unspecific, thereby eliminating this situation seeming like conflict. According to him, precise verse is clear and certain verse leaving no uncertainty. On the contrary, unspecific verse is a verse which can have more than one meaning. On examination of precise verses, it will lead them to the idea that this Book is genuinely sent by Allah, and unspecific verses will cause no doubt in minds of collocutors. On the other hand, those seeking dissension spend most of their times on interpretation of these verses. Also he interprets unspecific verses used for entity and capacities of Allah. For example he interprets “being above Throne established” in the verse of “The Most Merciful [who is] above the Throne established” (Taha-5) as management and arrangement of the universe after creation of the same by Allah in his interpretation. In interpretation of the verse “And your Lord has come and the angels, rank upon rank” (Al-Fajr-22), he interprets “coming of Lord” as potency, reign and subduing of Allah. Again, he explains the reason and benefit of inclusion of said verses in Quran. According to him, these verses provide information about the

beginning and end of universe and role of human in this universe. Moreover, he states that “Huruf-u mukattaa” letters accepted as unspecific was known in the period when Quran was sent, however there was some difficulties in determining meanings of these in later periods.

Key Words: Mevdudi, Tafhim-ul-Quran, Precise, Unspecific, Interpretation.

KUR'AN'A GÖRE HARAM OLAN KAZANÇ YOLLARI

Yrd. Doç. Dr. ENVER BAYRAM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, DKAB
enbayram@mynet.com

Kur'an, Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara bildiren ilahi kitaptır. Bu emir ve yasakların amacı insanları doğru yola iletmektir. Bu nedenle o, helal olan şeyleri emretmekte, haram olan şeyleri ise yasaklamaktadır. Faiz, kumar, hırsızlık, rüşvet ve gasp Kur'an'ın yasaklamış olduğu haram olan kazanç yollarındandır. Kur'an, faiz yiyenlerin Allah'a ve elçisine karşı savaş açtıklarını bildirmekte ve bu kimselerin kıyamet gününde kabirlerinden ancak şeytanın çarpmış olduğu kimseler gibi kalkacaklarını bildirmektedir. Kumarı şeytan işi bir pislik olarak ifade etmekte ve ondan elde edilen kazancı haram kılmaktadır. Haksız yere başkasının malını alan kimsenin de ceza olarak elinin kesileceğini haber vermektedir. Bunun yanında Kur'an, rüşvet alıp verenleri ve başkasının malını zorla alan kimseleri de şiddetli bir şekilde uyarmaktadır. Böylece Kur'an, alın terini, el emeğini ve göz nurunu esas almakta ve insanların başkasının malını haksız yollarla elde edip yemesine karşı çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Helal, Haram, Kazanç, Faiz.

ILL-GOTTEN WAYS OF GAIN ACCORDING TO QURAN

Quran is a divine book indicating orders and prohibitions of Allah. These orders and prohibitions aim to lead people to a right path. Thus, He commands what is halal and prohibits what is ill-gotten. Interest, gambling, robbery, bribery and seizure are ill-gotten ways of gains prohibited by Quran. Quran states that those consuming interest declare war against Allah and His messenger, and states that those who consume interest cannot stand [on the Day of Resurrection] except as one stands who is being beaten by Satan into insanity. Gambling is designed as a satanic defilement, and renders gain from gambling ill-gotten. It states that unjust gain of some else's property will be punished with hand-amputation. Moreover, Quran stringently warns those who receive/give bribe and seize someone else's property by force. Thusly, Quran values honest penny, elbow grease and handicraft, and objects to unjust gain of property from other people.

Key Words: Quran, Halal, Ill-gotten, Gain, Interest.

KUR'AN'DA ŞİRKE MUHALEFET

Yrd. Doç. Dr. ENVER BAYRAM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, DKAB

enbayram@mynet.com

İnsanların dünya ve ahiret hayatında mutlu olmaları Kur'an'ın gönderiliş amaçlarından bir tanesidir. Bu doğrultuda Kur'an, Allah'tan başka ilah olmadığını defaatle vurgulamış ve insanları, inancın en temel yapı taşı olan tevhit inancına davet etmiştir. Bunun karşılığında şirki yermiş ve Allah'a kızlar isnat eden müşrikleri, tevhit inancına dönmeleri hususunda uyarmıştır. Yine "Uzeyr, Allah'ın oğludur" diyen Yahudiler ve "İsa Allah'ın oğludur" diyen Hristiyanlar, Kur'an'da tevhit inancından sapmaları nedeniyle şiddetli bir eleştiriye maruz kalmışlardır. Münafıklar ise dillerinin söylediklerine kalpleriyle muhalefet ettiklerinden dolayı tevhitten uzaklaşmışlardır. Kur'an, bu kimselere çeşitli tevhit delillerini göstermesinin yanında Hz. İbrahim'in hanif bir Müslüman olmasını hatırlatmıştır. Bunun yanında İhlas suresinin, "De ki: O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur" ayetleriyle muhataplarına esaslı bir cevap vermiştir. Böylece Kur'an onların savunmuş oldukları şirki çürütmüş, onun yerine tevhidi ikame etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tevhit, Şirk, Yahudi, Hristiyan.

OPPOSITION TO POLYTHEISM IN QURAN

People's happiness in life and hereafter is one of the reasons why Quran is sent. In this sense, Quran emphasizes that there is no deity but Allah and invites all people to monotheism belief, being the basic cornerstone of belief. In return, it vilifies polytheism and warns polytheists who attribute to Allah daughters about returning to monotheism belief. Also, Jews saying "Uzeyr is the son of Allah" and Christians saying "Jesus is the son of Allah" are highly criticized due to their deviation from monotheism belief in Quran. Hypocrites are distanced from monotheism as what they say conflicts with what they feel. Quran exhibits these people various evidences of monotheism, and also remind them of Prophet Abraham, being a monotheist Muslim. Moreover, it provided an essential lesson to collocutors with verses of Surah Al-Ikhlâs: "Say, 'He is Allah, [who is] One, Allah, the Eternal Refuge. He neither begets nor is born, Nor is there to Him any equivalent'". Thusly, Quran refutes what they defend, and substituted it with monotheism.

Key Words: Quran, Monotheism, Polytheism, Jew, Christian.

BİR OSMANLI AYDINI OLARAK AHMED ŞUAYB'IN PARA'YA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Atila Doğan

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetim Bölümü
atiladogan@ktu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Bal

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetim Bölümü
huseyinbal@ktu.edu.tr

Doç. Dr. Muzaffer Koç

Marmara Üniversitesi, Kamu Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
muzaffer.koc@karmara.edu.tr

Osmanlı'nın ilk sosyal bilim dergisi olan *Ulum-u İktisadiye ve İctimaiye Mecmuası*'nın üç kurucusundan biri olan Ahmed Şuayb dergide en çok makale kaleme alan yazarlardan birisidir. *Avamil-i İctimaiye* başlığı altında kaleme aldığı üç makalede sırasıyla "İrk Nazariyesi", "Tesirat-ı Muhiye" ve "Para" konularını ele almıştır. Ahmed Şuayb, içinde bulunduğu dönemde paranın konumunu şu cümlelerle ifade eder: Para şimdi öyle bir hakiki hükümdar ki ne dağlar, ne denizler saltanatını tahdid edebiliyor. Avrupa'da para ölen ilahların, giden krallıkların yerine geçmiştir. Paranın her şeyi belirlediğini ifade eden Ahmed Şuayb konuyu dört bölümde ele alır. Birinci bölümde, herkesin zengin olma peşinde koştuğunu ifade eder. İkinci bölümde, "zenginlik peşinde koşma" hastalığının yeni olmadığını belirten Ahmed Şuayb, söz konusu hastalığı mağlup edememesine rağmen dinin hastalığı engellemeye çalıştığını ileri sürer. Ahmed Şuayb üçüncü bölümde, paranın nüfuzunun aşırı derecede artmasının nedeninin demokrasi olduğunu belirtir. Ahmed Şuayb dördüncü ve son bölümde ise "zenginlik peşinde koşma" hastalığının dışarıdan gelmediğini, aksine toplumun ruhunda bulunan bir özellik olduğunu ifade eder. Ahmed Şuayb'a göre, asıl hastalık her türlü saadetin zenginliğe bağlı olduğu anlayışıdır. "... esasında servet ne iyi, ne fena; ne güzel ve ne de çirkindir. Bütün bunlar şahsa ve kullanıma göre değişir." Bu bildiride, Ahmed Şuayb'ın parayla ilgili düşünceleri tartışılmaktadır. Yazar, son dönem Osmanlı entelektüellerinden biridir ve konu, o dönemde tartışılan ekonominin en önemli unsurlarından biridir.

Anahtar Kelimeler: para, demokrasi, din, toplumsal hastalıklar.

OPINIONS OF AHMED ŞUAYB ON MONEY AS AN OTTOMAN INTELLECTUAL

One of the three founders of the Ottoman's first social science journal, *Ulum-u İktisadiye ve İctimaiye Mecmuası*, Ahmad Şuayb is one of the writers in the magazine who holds the most articles. In the three articles he received under the heading of "*Avamil-i İctimiye*", he dealt with "Race Theory," "Achievement of Muhiye" and "Money". In the time of his being in the present, he expresses the position of money in the following terms: Money is now such a righteous ruler that neither the mountains nor the seas can reign. In Europe, dead gods and outgoing kingdoms has been replaced by money. Ahmed Şuayb, who expresses that everything is determined by money, is discussed the topic in four sections. In the first chapter, he expresses that everyone is trying to be rich. In the second part, Ahmed Şuayb pointed out that the "pursuit of wealth" disease is not new, and he insists that religion tries to prevent the disease even though he cannot defeat the disease. In the third chapter, Ahmad Şuayb states that the reason for the extreme increase of money's influence is democracy. In the fourth and last chapter, Ahmed Şuayb expresses that the "pursuit of wealth" does not

come from the outside, but on the contrary, it is a feature found in the spirit of society. According to Ahmed Şuayb, the real illness is the understanding that all kinds of happiness depend on richness. "... In fact, wealth is neither good nor bad nor bad; it is neither pretty nor nasty. All of this depends on the person and use." In this report, Ahmet Şuayb's ideas about "money" are discussed. The writer is one of the Ottoman last period intellectuals and the topic is one of the most important elements of economics, discussed at that era.

Key words: money, democracy, religion, social diseases.

SAİD NURSI'DE İSLAM, İNSAN VE İKTİSAT

Doç. Dr. Atila Doğan

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü
atiladoğan@ktu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Bal

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü
huseyinbal@ktu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. İ. Murat Bozkurt

Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Ekonomi Politikası
imuratbozkurt@marmara.edu.tr

Toplumsal sorunların çözümü, varlığa vahiy odaklı bir bakış açısıyla mümkündür. Çünkü bütün alemleri kuşatan bir varlık algısına sahip olmadan, toplumsal sorunların çözümü mümkün gözükmemektedir. Bundan dolayıdır ki, Allah vahiy ilk insan Hz. Adem'le birlikte başlatmıştır. Allah, toplumsal sorunların en üst seviyeye çıktığı dönemlerde, suhuf ve kitaplara sahip peygamberler göndermiştir. Vahiy bakış açısıyla, Allah kainatı insan için ve insanı da Yaraticısını bilmesi ve tanıması için yaratmıştır. Yani Allah, insanın kedisini tanıması için en kompleks ve aciz ayrıca en muhtaç ve fakir bir şekilde yaratmıştır. İnsanın bu derece kompleks ve muhtaç yaratılmasının sebebi, Allah'ı bilmesi ve ona muhtaç olduğunu anlamasıdır. Nursi bu durumu şu şekilde ifade etmektedir: İnsan sınırsız acizlik ve fakirliğinden dolayı nokta-i istinad (dayanak noktası) ve nokta-i istimdada (yardım noktası) muhtaçtır. İnsan sınırsız acizlik için Allah'a ve sınırsız fakirlik için de ahirete muhtaç bir varlık olarak yaratılmıştır. Dolayısıyla, iktisadın tarifi olan "ihtiyaçların sınırsız, kaynakların sınırlı olduğu" ve insanların da tamamen dünyevileştirildiği bir dünyada, iktisadi sorunların çözümü mümkün gözükmemektedir. İslam'a göre, insanların sınırsız ihtiyaçlarının karşılanacağı yer dünya değil ahirettir. Kaldı ki, ahiretin kazanılmasını insani tekemmüle bağlayan İslam, doğal olarak insanı bu dünyada ahlaklı bir varlık olmaya yönlendirecektir. Ayrıca, sonsuz ihtiyaçlarının mutlak anlamda ahirette giderileceğine inanan bir insan, evrenle ve insanlıkla uyum içinde bir hayat sürmeye çalışacaktır. Bu çalışmada, Nursi'nin insan tanımından yola çıkarak, Allah ve Ahiret inancının iktisadi sorunları asgariye indirmede nasıl bir perspektif getirdiğini irdeleneceğiz.

Anahtar Kelimeler: Nursi, İslam, İnsan, İktisat

ISLAM, MAN AND ECONOMICS IN SAİD NURSI

The solution of social problems is possible from a revelation-oriented point of view. It is not possible to solve social problems without having a sense of being that surrounds the whole world. Because of this, Allah has initiated revelation with the first human Hz. Adam. Allah has sent Prophets with suhuf and books at times when social problems are at the highest level. From the perspective of revelation, Allah created the universe for man and for man to know his/her Creator. In other words, God created man as the most complex and incapacitated, most necessary and poorly creation. It is because of this complex and necessary creation of man that he must know Allah and know that he is in need. Nursi states this situation as follows: Because of unlimited helplessness and poverty, man is in need of the base point and the help point. Man has been created as a being in need of Allah for unlimited helpless and in the Hereafter for unlimited poverty. Therefore, in a world where the definition of economics is "unlimited needs and limited resources" and people are entirely secularized, the solution of economic problems does not seem possible. According to Islam, the place where the unlimited needs of the people can be met is not the world but the Hereafter.

Moreover, Islam, which links the acquisition of the afterlife to humanity's perfection, will naturally lead man to become a moral entity in this world. Likewise, a man who believes that his eternal needs will be fulfilled in the absolute sense in the Hereafter will work to live a life in harmony with the universe and humanity. In this study, we will examine how Nursi's perspective on the belief in God and the Hereafter brought about minimizing economic problems.

Key words: Nursi, Islam, Human, Economics

İSLAM EKONOMİSİ ve DİĞER İKTİSADİ DÜŞÜNCELERDE GİRİŞİMCİLİĞİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. HASAN BÜLENT KANTARCI

Kocaeli Üniversitesi, İKTİSAT

hbkantar@kocaeli.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi ONUR KARAMAN

Kocaeli Üniversitesi, İİBF, İKTİSAT

onrkaraman@hotmail.com

İslam ekonomisi, diğer İktisadi sistemlerin savunduğu kaynakların kıt olduğu ve ihtiyaçların sınırsız olduğuna dair görüşüne katılmaz ve kaynakları kıtlık açısından değil ihtiyaçlar ve yeterlilik açısından değerlendirir. Girişimcilerde bu kaynakları kullananlardır. İslam ekonomisinde sermaye ile kazanılan sabit gelir faiz sayılmaktadır. Girişimcilik faaliyeti neticesinde gelirin veya getirinin sabit olması ve getiriye garanti olması hususu İslam'ın kabul etmediği bir durumdur. İslam ekonomisinde sermayedarlar garanti getiri getiren likit fon, tahvil, repo gibi faizli enstrümanlara yönelmeyecektir. İslâm ekonomisi kaynaklar yeteri kadar bol olmadığından, toplam kaynakları farklı alanlardaki yatırım projelerine, kârlılık derecesine göre, tahsis ederek girişimciliği teşvik etmektedir. Bu yüzden mevcut kaynaklardan azamî ölçüde ve en faydalı bir şekilde istifade edilecektir. Bunun neticesinde de istihdam ve üretim de artış olacaktır. Sosyalist sistemde girişimci sadece devlet olmaktadır. Özel sektörün girişimciliği söz konusu değildir. Kapitalist sistemde ise girişimcilik konusunda sınır yoktur ve her konuda, her faaliyet yapılabilir. İslam ekonomisinde girişimciler, işin sosyal, kültürel ve ahlaki neticelerini göz önüne almak zorundadırlar. Bunların neler olduğu ve iktisadi sistemler içerisinde İslam ekonomisinin diğer ekonomik sistemlerle karşılaştırılması ve diğer ekonomik sistemlere göre üstünlüğünün neler olduğu bu çalışmada ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, İktisadi Sistemler, Kapitalist Sistem, Sosyalist Sistem, Girişimcilik,

COMPARISON of ENTREPRENEURSHIP in ISLAMIC ECONOMY and OTHER ECONOMIC THOUGHT

The Islamic economy disagrees with the view that the resources that other economic systems defend are scarce and that the needs are limitless, and they evaluate resources in terms of needs and competence, not in terms of scarcity. Entrepreneurs are those who use these resources. In the Islamic economy, fixed income earned with capital is regarded as interest. As a result of the entrepreneurial activity, it is a condition that Islam does not accept that the income or the return is fixed and the return is guaranteed. In the Islamic economy, investors will not be directed to interest-bearing instruments such as liquid funds, bonds, repo that provide guaranteed returns. Since the Islamic economy is not as abundant as resources, it encourages entrepreneurship by allocating total resources to investment projects in different areas, according to the profitability. Therefore, it will be benefited in the most efficient way from the existing sources. As a result, employment and production will increase. In the socialist system, the entrepreneur is only the state. Private sector entrepreneurship is not the issue. There is no limit to the entrepreneurship in the capitalist system. Entrepreneurs can do any activity. Unlike other economic systems, the Islamic economy considers not only the economic, social, cultural and moral consequences of investment, production, distribution and

consumption. It is in this study what they are and how the Islamic economy is compared to other economic systems and how is superior to other economic systems.

Key Words: Islamic economy, Economic Systems, Entrepreneurship,

İSLAM EKONOMİSİNDE GİRİŞİMCİLİK

Doç. Dr. HASAN BÜLENT KANTARCI

Kocaeli Üniversitesi, İKTİSAT

hbkantar@kocaeli.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi ONUR KARAMAN

Kocaeli Üniversitesi, İİBF, İKTİSAT

onrkaraman@hotmail.com

Girişimcilik faaliyeti yapılırken alınan risk, sorumluluk üstlenmeyi beraberinde getirecektir. Girişimcilik faaliyetinde risk ve sorumluluk esastır. İslam ekonomisi de risk ve sorumluluk unsurunu ihtiva etmektedir. Girişimci faaliyetler üretimin en önemli aşaması olarak görülmektedir. İslami ekonomik sistemde sabit ve risksiz getir sağlayan enstrümanlar olmadığı için girişimcilik teşvik edilmekte ve desteklenmektedir. İslam ekonomisindeki girişim faaliyetleri, toplumsal ve sosyal boyut dikkate alınarak yapıldığı için bir tarafı zengin bir tarafı fakir yapmayacaktır. İslam'da sosyal adalet esas olduğundan girişim faaliyetleri neticesinde sağlanacak fayda tüm toplumun yararına kullanılacaktır. Girişimciliği her ne şekilde olursa olsun para kazanmak olarak düşünmemek gereklidir. Bir girişim sonucu kazanılan paranın nasıl ve hangi yollardan kazanıldığı önemlidir. Tek başına girişimin başarı göstergesi olarak değerlendirilmemelidir. Başarılı bir girişimci devlete veya diğer ekonomik birimlere katkı sağlayan girişimcidir. İslami ekonomik sistemde ise girişimci bir birey söz konusu niteliklere ilave olarak dürüst, adaletli, ahlaklı, çalışkan, tutarlı olan, bencil olmayan ve belirsizlik altında yaşayabilen niteliklere sahip olmalıdır. Bu farklılığın esasında diğer ekonomik sistemlerde girişimciliğin esas gayesi kar maksimizasyonu olması, toplum ve sosyal adaletin ikinci planda tutulmasıdır. İslam ekonomisi, diğer iktisat sistemlerinin aksine, yatırım, üretim, bölüşüm ve tüketim aşamalarını sadece ekonomik olarak değil sosyal, kültürel ve ahlaki neticelerini de incelemektedir. İslam ekonomisinde girişimciliğin nasıl çalıştığı bu çalışmada ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam ekonomisi, Ekonomik Sistemler, Girişimcilik,

ENTREPRENEURSHIP in ISLAMIC ECONOMY

The risk involved when undertaking an entrepreneurial activity will bring with it responsibility. The risk and responsibility in entrepreneurial activity is essential. The Islamic economy also includes an element of risk and responsibility. Entrepreneurial activities are seen as the most important stage of production. Entrepreneurship is encouraged and supported because there are no instruments that bring stability and risk to the Islamic economic system. Since the initiative activities in the Islamic economy are based on the social and social dimension, one side will not make a rich side poor. Since Islam is based on social justice, the benefit to be provided in the light of enterprise activities will be used for the benefit of the whole society. It is necessary not to think of entrepreneurship as any way to make money. An endeavor is important in how and from which way the money earned is earned. The initiative alone should not be considered a success indicator. A successful entrepreneur is an entrepreneur who contributes to the state or other economic units. In the Islamic economic system, an entrepreneurial person must possess qualities that are honest, just, ethical, hardworking, consistent, unselfish and uncertain in addition to qualifications in question. On the basis of this difference, entrepreneurship in other economic systems is the main goal of profit maximization, community and social justice in the second plan. The Islamic economy, unlike other economic systems, examines not only economic but also social, cultural and

moral consequences of investment, production, distribution and consumption. How your entrepreneurship works in the Islamic economy is explained in this study.

Key Words: Islamic economy, Economic systems, Entrepreneurship

TÜRKİYE'DE KATILIM BANKALARINA İLİŞKİN FARKINDALIK DÜZEYİ TESPİTİ : GAZİANTEP ÖRNEĞİ

Doktora Öğrencisi Ahmet Taşdemir

Galatasaray Üniversitesi, İşletme

varlik_004@hotmail.com

Son yıllarda, faizsiz bankacılık faaliyetleri hız kazanmakta ve dünya genelinde bir çok ülke bankacılık sistemleri içerisinde faizsiz bankacılık uygulamalarına yer vermektedir. İslami bankacılık olarak da anılan faizsiz bankacılık, faize yer vermemesi ile de klasik bankacılıktan ayrılan bir kavram olmuştur. Ülkemizde faaliyetlerine 1980'li yıllarda başlamış ve en belirgin özelliklerinin İslam dinin temel prensiplerine göre faaliyet göstermek olan bu bankacılık sistemi ülkemizde Katılım bankacılığı olarak bilinmektedir. Katılım Bankalarının faaliyetlerine başladığı günden bu yana geçen otuz yıllık süre zarfında Türkiye gibi nüfusunun %99,2'sini Müslümanların oluşturduğu bir ülkede pazar payları hala % 5 civarlarında seyretmektedir. Bu durum katılım bankalarının ülkemiz de bankacılık piyasasından aldığı payın oldukça düşük olduğunu göstermektedir. Katılım bankalarının Türkiye bankacılık piyasasından aldığı payın neden bu derece düşük olduğu sorusuna cevap bulabilmek amacıyla bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında, Gaziantep ilinde yerleşik 350 bireysel banka müşterisi üzerinde bir anket çalışması gerçekleştirilerek bu kişilerin Katılım bankaları hakkındaki farkındalık düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde Katılımcıların çok büyük bir kısmının Katılım bankaları hakkındaki farkındalık düzeylerinin düşük olduğu bu durumun cinsiyete, ve yaşa göre farklılık gösterirken, eğitim düzeyi, ve gelir düzeyine göre herhangi bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ayrıca, katılımcıların çok büyük bir kısmının kitlesel iletişim araçlarında katılım bankalarına ilişkin reklamlara rastlama düzeyinin oldukça düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Faizsiz bankacılık, İslami Bankacılık, Katılım Bankacılığı, Farkındalık

DETERMINATION OF AWARENESS LEVEL REGARDING TO PARTICIPATION BANKS IN TURKEY: GAZİANTEP EXAMPLE

In recent years, interest-free banking activities have gained momentum and many countries around the world have included interest-free banking in their banking systems. Interest-free banking, which is also referred to as Islamic banking, has become a concept separated from classical banking by excluding interest in its system. This banking system, which started its activities in Turkey in the 1980s and whose most prominent features operate according to the basic principles of Islamic religion, is known as Participation Banking in our country. Within a period of thirty years since the start of the Participation Banking activities, their market shares in a country like Turkey where 99.2% of the population is formed by Muslims is still around 5%. This shows that the share of participation banks in the banking market in our country is very low. We have carried out a study to find out why the share of participation banks in the Turkish banking market is so low. Within the scope of the study, a survey was conducted on 350 individual bank customers residing in the province of Gaziantep to try to determine the level of awareness of these people about the Participation Banks. As a result of the findings, it was determined that a large part of the participants had low level of awareness about Participating Banks and that this did not show any difference according to education level and income level while it differed according to gender and age. Additionally,

it has been found that the vast majority of participants have a very low level of exposure to advertisements of Participation Banks in the mass media.

Key Words: Interest-Free Banking, Islamic Banking, Participation Banking, Awareness

SEKÜLER İKTİSADİ ZİHNİYETTE “KADIN” ANLAYIŞININ “HAKİKÎ İSEVÎ VE İSLAMÎ İKTİSADİ DOKTRİN” İLE DEĞERLENDİRMESİ

Öğr. Üyesi İpek MADİ

Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Enstitüsü

ipek.madi@marmara.edu.tr

Materyalist doktrine dayanan Anarşist, Komünist, Sosyalist ve Marksist felsefelerin bir derece destek verdiği Feminist düşüncenin “Seküler” İktisatta uygulamaları olup, bu düşünce egaliteryen sosyal, politik ve kültürel hareketleri içermektedir. Egaliteryanizm içinde çok sayıda akım oluşmuş; ekonomik egaliteryanizm, bir başka deyişle, materyalist egaliteryanizmde; Sosyalizmin temel prensibi olan, ekonomik kaynakların tümüne her bireyin eşit biçimde erişim hakkı olması görüşü savunulmuştur. Çok sayıda farklı kolları olan Feminizmin bir kolu da Radikal feminizmdir. Bu akıma göre kadınların maruz kaldığı zulmün ortadan kalkması için toplumun “yeniden düzenlenmesi” gerekmektedir. Kökeni Aydınlanma Dönemine dayanan Feminist hareket içerisinde, kadın ile kadının cinsel ilişkisi savunulabildiği gibi, erkeğin “tamamlanmamış kadın” olduğunu iddia eden daha radikal kollar da bulunmaktadır. Neoklasik iktisatta ise, şayet “kadın” için iktisadi eşitsizlik var ise bunun sebebi “kadının rasyonel tercihinin neticesi” olduğu iddia edilmekte; böylelikle “eşitsizlik” zorunlu olarak kabul edilmektedir. Homo economicus varsayımına göre “rasyonel (kendine faydalı olanı tercih eden), bencil (yalnızca kendine faydalı olanı tercih eden), açgözlü (tatminsiz), çıkarıcı” olarak nitelendirilen “kadın” da “iktisadi insan” olduğunda göre, kadın için de aynı aksiyomlar geçerli olup, “seküler” iktisatta inkârcı ve materyalist özelliklerinin kabul edildiği anlaşılabilir. Bununla birlikte, “yaşam bir doğal seleksiyondur ve güçlü olan zayıfı ezer” prensibine dayanan “seküler” iktisadi zihniyette “kadın”ın zulüm görmeme ihtimali yoktur. Zulüm kavramının tersi “eşitlik” midir, bir başka deyişle “adalet” kavramı “eşitlik” kavramı ile aynı anlama mı gelir; bununla birlikte “eşit hak tanımak, hak sahibine hakkını vermek midir” ya da “özgürlük müdür” soruları, mutlak hayır getirmesi beklenen bir iktisadi düzende açıkça belirlenmelidir. Bir başka deyişle, “İslami Materyalizm” diye bir kavram olamayacağı için, “İslami Feminizm, İsevî Feminizm” gibi kavramların da kullanılması doğru olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eşitlik, Adalet, Doğal Kanun Felsefesi.

SEKÜLER FİRMA DAVRANIŞ İLKELERİ”NİN ORTADOĞU-İSLAM EKONOMİK ENTEGRASYONU ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRMESİ

Yrd. Doç. Dr. İbrahim Murat Bozkurt
Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Enstitüsü

Öğr. Üyesi Levent Erkekoğlu
Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Enstitüsü
yeniekonomist@yahoo.com

18. yüzyıl Aydınlanması ile zirveye ulaşan düşünceler arasında, “bilgisizlerin başvurduğu” kudsî kaynaklar yerine “natura naturans (yaratan doğa)” a inanan “özgür” bireyin, sadece akla güvenip bencilliğini geliştirerek, hayatın nihai amacı varsayılan “mutluluğa” ulaşması gerekir. Merhameti ve vicdanı harekete geçirdiği için “dini önyargıların yok edilmesi” ve maddi hazların esas tutulması gerekliliği vurgulanmıştır. Doğal Kanun Felsefesine dayanan “seküler” iktisadi zihniyete göre iktisadi hayatta, iktisadi aktörlerin ekonomik güç elde edebilmesi için öncelikle “insan doğasının bencilliği”ni ve “piyasa gücünün tabiatını” kabul etmesi gerekir. Bu kabul neticesinde, iktisadi aktörlerin tutumlarının -bu çalışmada özellikle firma tutumlarının-, ilişkilerinde, ekonomik gücü etkileme biçimi “güçlü olan hayatta kalır” prensibine dayanmaktadır. Firmanın tutumu, (güçsüz olanlar endüstriyi terk edene kadar) toplam kârdan en büyük payı elde edebilmek için sürekli ve şiddetli olarak acımasız rekabet savaşına girmektir. “En zayıf halka”nın, merhametsiz “seküler” iktisadi ortamı terk etmeye mecbur olması, Ortadoğu-İslam ülkeleri arasında kurulacak entegrasyonda, birliğin esaslarına bağlı olması gereken firma ilişkilerine aykırıdır. Zira ekonomik motivasyonun acımasızlıktan, bencillikten, çıkarıcılıktan, açgözlülükten ve benzeri “şeytani olmadığı ispat edilemeyecek niteliklerden” doğması Tevhid inancını benimsemiş “hakikî İsevî ve İslami iktisadi doktrine” aykırıdır. İncil’de, “Sonuç olarak hepiniz aynı düşüncede birleşin. Başkalarının duygularını paylaşın. Birbirinizi kardeşçe sevin. Şefkatli, alçakgönüllü olun.” buyrulmuş; birlik, beraberlik, kardeşlik vurgulanmıştır. Kur’an-ı Kerim’de, “De ki: "Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir söze gelin: Yalnız Allah'a ibadet edelim. Ona hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilah edinmesin." buyrulmuştur. Ayrıca, başarı ve tatmin elde etme amacıyla “en zayıf halkanın elenmesinin” aksine, İslam Peygamberi (ASM) “En zayıflarınızın yürüyüşüne göre hareket ediniz” buyurmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Entegrasyon, Doğal Kanun Felsefesi, İktisat, İsevîlik, İslam.

KUR'AN'DAKİ EKONOMİ İLE DAİR AYETLER: EMİR KİPİ ÜZERİNE BİR DİL İNCELEMESİ

Öğr. Gör. Gulhan Al-Turk

Ankara Üniversitesi, ilahiyat fakültesi, Arap dili ve belageti

siyahzanbak@gmail.com

Ekonomi işleri, para ve hayat tarzı gibi konular insan hayatı, toplumun istikrarı ve gelişmesi için önemlidir. Dolayısıyla, bu konular İslam fikrinde ve kültüründe büyük bir önem kazanmıştır. Kur'an-ı Kerim'de birçok ayette insanların ekonomi ilişkilerini düzenlemekten bahsedilmiştir. Bu çalışmada Kur'an'daki ekonomiye dair ayetlerin emir kipi incelemesi yapılacaktır. Ayetlerde kullanılan emir kipinin, anlamlarının ve her anlamın hangi bağlamda kullanıldığı gösterilecektir. Bildiğimiz gibi Arapça'da emir kipi iki gruba ayrılır; gerçek emir ve mecazi emir. Gerçek emir, yüksekten gelen talep ve gerçekleşmesi zorunlu kılan bir kiptir. Kur'an'da gerçek emir kipi farklı amaçlarda kullanılmıştır: 1. Bilinen emir kipinin yapısı: (لِيُنْفِقُ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَمَن قَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ) 2. Emir lâm-ı ile gelen şimdiki zaman: (وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا) 3. Emir fiilin ismi: (رَوَيْكَ، دُونَكَ، عَلَيْكَ) gibi kalıplar. Mecazi emir ise yüksekten gelen bir emir anlama göre değil, iki kişinin arasındaki diyaloga göre anlam verilir. Bu mecazi emir anlamlarında: 1. Ruhsat vermek: {وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا} (maide, 2) 2. Tehdit: {وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ} (İsra', 64) 3. Eşitlik: {قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يَتَّخِذَ مِنْكُمْ مِّنْكُمْ} (Tövbe: 53) 4. Dua: {فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا} (Yusuf, 88). Sonuç olarak: ekonomi ayetlerinde kullanılan fiillerin çoğu emir kipi olarak kullanılmıştır. Emir kipi geçmiş zaman ve şimdiki zaman fiillerinin yapısına nazaran daha güçlü olması sebebiyle Kur'an, insanların arasındaki ekonomi ilişkileri düzeltme, insanlara hak ve hukukunun çizgisini aşmamalarını öğütlemeye hususunda bu kipi sıkça kullanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, ekonomi, emir kipi

THE ECONOMY VERSES IN THE QUR'AN: A LANGUAGE ANALYSIS ON THE ORDER MODEL

Economic affairs, money and lifestyle are important for human life, and it is important in the stability and development of the society too. Therefore, these issues have gained a great importance in the idea and culture of Islam. Qur'an have talked about organizing economic relations between people. In this study the order model examination of the verses of the economy in the Qur'an will be analysed from The meaning of the situation of the verses and the context.

Key Words: kuran, economy, order model

İSLAM EKONOMİLERİNDE BÜYÜME-DIŞ TİCARET-SERMAYE HAREKETLERİ SARMALI VE ORTAK HAREKET ETME KÜLTÜRÜ

Yrd. Doç. Dr. Ali O. BALKANLI

İstanbul Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü, İktisat A.B.D.

aobalkan@yahoo.com

Sunumumuz üç bölümden oluşuyor. Birinci bölümde, İslam'ın ekonomik boyutunun kuramsal temelleri ve İslam ekonomileri/toplumları kavramları irdelenmiştir. Belirtmek gerekir ki, İslam ekonomisi esasen normatif bir değerler kümesidir; İslami inanış ve yaşayış ise bireyin dünyasında varlık bulan hayatın içindeki olgudur. “İnsanların dünya malını sevdiği ve dünya malından kopmadığı ve bunun da aslında bir sınav olduğu bir dünyada”, onların sözlerine bakarak, insanların tam olarak normun içinde olacağı, ve buna göre davranacağı, mükemmel olarak normlara uygun yaşayacağı söylemek “apriorik” olarak mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla, bireyler ve toplumlararası ilişkilerde, normlara dayanarak, bireylere ve toplumlara normları yükleyerek, ilişkileri geliştirmeyi beklemek gerçekçi olmayacaktır. Bunun yerine, reelden yola çıkıp, inanış ve inanış-kültür ortaklaşmalarının yarattığı ortak bilince dayanarak, toplumlar arası ekonomik ilişkileri geliştirmeye çalışmak daha bir gerçekçi ve olabilir görünmektedir. Böylesi bir çaba, bu toplumlar için toplumsal refah artışı anlamına gelecektir. Sunumuzun ikinci bölümünde, bu bakış açısına örnek olması bağlamında, Türkiye'nin İslam ekonomileri ile ilişkisinin arttığı dönemde, bu ülkelere gerçekleştirdiği dış ticareti ve dış ticaretin seyri incelenmiştir. Yapılan araştırma göstermektedir ki, ortak inanç-kültürü paydasında, Türkiye tarafından İslam ekonomileri ile zaman içinde geliştirilen ilişkiler, etkisini hızla dış ticaretten, üretime, yatırımlara ve istihdama bir biçimde yansıtmıştır. İslam ekonomilerinin bir kısmı petrol ihracatçısıdır ve yüksek fonlara sahiptirler, diğer bir kısmı ise petrol ihraç etmeyen, sanayileşme yolundaki ülkeler konumundadırlar. İslam ekonomilerini bu ikili ayrıma kattığımız durumda, sunumuzun üçüncü bölümünde, ülke örnekleri bağlamında, nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan Endonezya, Türkiye ve Malezya örneklerinden ve yaşadıkları krizlerden (1997 ve 2001 Krizleri) yola çıkılarak, bu ülkelerin ortak sorunsalları ortaya konulmuş ve ardından fon fazlası olan ve karlılığını artırma çabasında olan İslam ekonomileri ile bu ülkeler arasında, hem fon sahiplerinin karlılığını artırma, hem de diğer ülkelerin ekonomik sorunlarına çözüm bulma yolunda neler yapılabilir sorusu ve olası yanıtları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, Dış Ticaret, Finansal Hareketleri, Ekonomik İşbirliği

THE SPIRAL OF GROWTH-FOREIGN TRADE-CAPITAL MOVEMENTS IN ISLAMIC ECONOMIES AND CULTURE OF JOINT-MOVEMENT

Our presentation is made up of three parts. In the first part, we focused on the theoretical basics of the economic dimensions of Islam and the concepts of Islamic economies / societies are examined. It should be noted that Islamic economy is essentially a set of normative values; but Islamic belief and life is the existence in the practise of life that finds existence in the world of the individual. Therefore, it would be unrealistic to expect to develop relationships by imposing norms on individuals and societies. Rather, it seems more realistic to try to develop economic relations between societies, based on the shared Islamic beliefs and belief-culture partnerships. Such an effort will mean an increase in social prosperity for these societies and develop future-connections of societies and states. In the second part of the presentation, we headed for research to find to connection between the

foreign trade and politic relations of Turkey with Islamic countries. The research shows that in the common religious belief-culture, the relations developed by Turkey with the Islamic economies reflect the influence rapidly from foreign trade to production of the country. Some of the Islamic economies are oil exporters and have high funds, while others are on the path of industrialization, out of oil exporter. In fact, some of them (Malaysia and relatively Turkey) are not only industrialising, but also live in remarkable developments in finance. In the third part of our presentation, in the context of country examples, we examined the problems of Indonesia, Turkey and Malaysia and the crises, they experienced (1997 and 2001 Crisis). The main question in this process is to find common ways and possible answers for countries demanding funds and supplying funds of Islamic economies, within mutual benefits.

Key Words: Islamic Economy, Foreign Trade, Financial Movements, Economic Cooperation

FAİZ/RİBA YASAĞININ KUR'ANİ TEMELLERİ

Prof. Dr. Ekrem Erdem

Erciyes Üniversitesi, İktisat

ekrem_erdem1@hotmail.com

Bu çalışmada Kur'an'da faiz (riba) yasağının süreci, gerekçeleri, kullanılan dil ve üslubun kendine özgü oluşu ve sonuçları analiz edilmektedir. Kur'an-ı Kerim'de faiz yasaklanması, diğer bazı hususlarda olduğu gibi aşamalı olarak gerçekleşmiştir. Nitekim Kur'an'da faiz konusunda toplam 13 ayet bulunmaktadır. Bunlardan 3'ü kesin olarak ribayı yasaklamak yerine onu kötileyen, onun yerine zekâtı öneren ve bu yüzden Yahudilerin başına gelen sıkıntılar anlatılarak, mü'minlerin aynı duruma düşmemelerini öğütleyen ayetlerdir. Diğer 10 ayet ise, belli yerlerde ard arda anlam bütünlüğü korunarak verilmiş, ribayı kesin olarak yasaklayan ve zaman olarak da daha sonra nazil olan ayetlerdir. Hatta Bakara Suresi'ndeki ayetlerin vahyin son günlerine tekabül ettiği hâkim bir rivayettir (Bakara: 275-281). Faizi yasaklayan ayetlerin de bazıları doğrudan faiz yasağını ifade ederken (Ali İmran 130, Bakara 175-176, 178-179), diğerleri emre uymamanın müeyyidesi ile uymanın mükafatı ile ilgilidir (Ali İmran 131, 132, Bakara 177, 180-181). Faizi yasaklayan ayetlerde dikkat çeken önemli hususiyetleri olarak; söz konusu ayetlerin zaman dilimi olarak kademeli bir seyir takip etmesi ve köklü bir alışkanlığı yasaklamanın zamana yayılması, yasaklayıcı ayetlerin vahyin sonuna doğru inmiş olması, kullanılan dilin diğer ameli yasaklara göre çok sert olması ve yasağa uymayanlar için vazedilen müeyyidenin iki dünyayı içine alacak bireysel ve kurumsal (devleti ilgilendiren) bir nitelikte olmasıdır. Zira mesele Allah'a ve Peygamber'e itaatle irtibatlandırılarak diğer yasak (haram) türlerinden önemli ölçüde farklılaştırılmış ve sadece ameli bir günah olarak telakki edilmek yerine, aynı zamanda itikada taalluk eden bir eylem olarak ele alınmıştır. Bunun temel nedeni "onların 'alım-satım tıpkı faiz gibidir' demeleri"ne bağlanır. Oysa "Allah alım-satımı helâl, faizi haram kılmıştır" denir. Bunun anlamı, faiz Allah'ın insanlara korumaları yönünde emir ve tavsiyelerde bulunduğu tabii ve ilahi düzenin, huzurun ve refahın bozulmasına yol açacağı için, faizle uğraşanlar Allah'ın ve Resulünün savaş açacağı düşman kategorisine tabi tutuluyorlar.

Anahtar Kelimeler: Kur'an'da riba/faiz, İslami faiz.

QUR'ANIC FUNDAMENTALS OF RIBA/INTEREST PROHIBITION

In this study, the process of interest (riba) prohibition in the Holy Qur'an, reasons, the specific language and wording, and outcomes are discussed. Prohibition of interest in Qur'an has become gradually true as happened in some other issues. In fact, there exist 13 verses in total regarding the issue of interest in Qur'an. Three of them are the verses which recommend Muslims not to end up like others instead of prohibiting interest strictly by decrying using interest, rather advising zakah, and expressing the disasters that Jews had experienced since they violated this rule in the past. On the other hand, the other ten verses prohibit interest strictly and revealed later towards the end of revelation. Moreover, it is a widely known narration that the verses in Surah al-Baqara had revealed in the last days of revelation. Some of the verses prohibiting interest directly declare interest prohibition while others are related to awards and sanctions as remuneration for following or not following the commands. Some of the important characteristics of the verses prohibiting interest are as follows: They follow a gradual case in time period, and the prohibition of an old practice is spreaded out, revelation of the prohibited verses occurred towards the end of revelation, the language used is very harsh compare to other practical prohibitions, and the sanctions for violators are valid for both this world and hereafter. The reason is that the use of interest has been significantly differentiated

from other prohibitions by plugging the issue into the obedience to Allah and his Prophet as well as considering the subject as a matter of truly faith of Islam. The Holy Qur'an states this reasoning as "... that is because they say: 'Trade is like usuary' But Allah hath permitted trade and forbidden usuary..." in Surah al-Baqara (275).

Key Words: Riba/interest/usuary and Qur'an, finance

İSLAM PİYASA GELENEĞİNDE REKABETİN ŞARTLARI VE PİYASA ETKİNLİĞİ

Prof. Dr. Ekrem Erdem
Erciyes Üniversitesi, İktisat
ekrem_erdem1@hotmail.com

Çalışmanın amacı, İslami esaslar temelinde iyi işleyen bir piyasada rekabetin şartlarının ve piyasa etkinliğinin nasıl işlediğini üzerine teorik bir araştırma yapmaktır. İslam'ın ekonomik alanla ilgili esas amacı, sağlıklı, dinamik ve büyüme-yönelimli bir ekonomik model sayesinde müreffeh bir toplum oluşturmaktır. Buna göre işin teorik yapısı esas olarak özel mülkiyetin kutsallığı, rekabet-esaslı çalışan bir piyasanın varlığı ile piyasa fiyatının en uygun fiyat olduğu ilkelerinden hareket eder. Zira ekonomik karar birimleri ölçülü davrandıkları, helalinden kazandıkları ve harcadıkları, cimrilikten ve israftan kaçındıkları müddetçe, serbest mübadele hem bireyleri hem de toplumu daha müreffeh hâle getirecektir. Nitekim kuraklık dolayısıyla yükselen fiyatlar karşısında müdahalede bulunması (narh koyması) istenen Hz. Peygamber'in bunu reddetmesi, piyasada oluşan fiyatı tabii ve ilahi bir düzenin sonucu olarak görmesi bunun önemli bir kanıtıdır. Buna ilave olarak, piyasanın etkin olarak çalışabilmesi, bunun için de alıcı ve satıcı tarafların hak ettikleri değeri (üretici ve tüketici fazlasını) eksiksiz alabilmesi ve ahlak-temelli bir rekabet sisteminin oluşması için pek çok kural vazetmiş, ardından gelen Halifeler ve diğer devlet adamları da bu kuralları kurumsal olarak sürdürmek istemişlerdir. Rekabetin temel kaideleri olarak; piyasada alıcı ve satıcı sayısının mümkün olduğunca fazla olması istenmiş (celep meselesi ve arzın belli ellerde temerküzü), piyasaya giriş ve çıkışlar Müslüman ya da değil, yerli ya da yabancı herkese açık tutulmuş, malların mutlaka belli standartları haiz olması (mesela, buğday ve hurma ile ilgili kurallar) ve nihayet tarafların mübadeleye dair bildiklerini karşı tarafla paylaşmaları (simetrik bilgi) şart koşulmuştur. Bunlara piyasa güvenliğinin sağlanması ile dinin ve türelerin özüne taalluk eden inanç ve ahlak ilkelerine riayet edilmesi de eklenmelidir. Dolayısıyla, iyi işleyen bir İslami piyasa yapısı, ahlak-temelli tam rekabetçi bir özelliğe sahiptir.

Anahtar Kelimeler: İslam, piyasa, rekabet ve etkinlik.

CONDITIONS FOR COMPETITION AND MARKET EFFICIENCY IN ISLAMIC MARKET TRADITION

The purpose of this study is to search how competition conditions and market efficiency operate in a well-functioning market based on Islamic principles. The main target of Islam regarding economic area is to build a welfare society by means of an economic model which is fair, healthy, dynamic and growth-oriented. Accordingly, motivation of theoretical part of the model starts from the principles of sanctity of private property, validity of a competition-based market and accepting the market price as the fair price. This is because as long as economic decision makers behave moderate, make and spend money legitimately, and abstain from stinginess and extravagance, free exchange make both individuals and society prosperous. In fact, it is an important proof that the Prophet rejected interfering market when prices rised sharply because of drought, and stated that market price is a result of natural and divine order. In addition, the Prophet had preached so many rules for market to operate efficiently, buyers and sellers get their rights they acquire (consumer and producer surpluses) thoroughly, and forming a moral-based competitive system, then the following caliphes and other statemen wanted to continue these rules institutionally. As principal rules of

competition; having considerable number of buyers and sellers in the market (like jalab issue and accumulation of supply in hand of some people), the absence of barriers of entry and exit for the market for both Muslims and non-Muslims as well as for both locals and foreigners, quality and standardized goods (like the rules for wheats and dates), and finally validity of symmetric information between the exchanging parties are all required. Maintaining market security and obeying the basic rules stemming from the core of religion and traditions must be added to these required conditions. Therefore, a well-functioning Islamic market structure has a moral-based highly competitive characteristics.

Key Words: Islam, market, competition and efficiency.

THE POTENTIAL OF ISLAMIC BANKING IN TURKEY: A COMPARATIVE STUDY BETWEEN THE ISLAMIC AND CONVENTIONAL BANKING SYSTEMS

Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Economics
seyfettin.erdogan@medeniyet.edu.tr

Doç. Dr. Ayfer GEDİKLİ

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Economics
ayfergedikli@yahoo.com

Yrd. Doç. Dr. Feyza BALAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Economics
feyzarica@gmail.com

The stability of the banking system has a crucial role in the economic development of a country. However, due to some problems in the conventional banking system, banking crises have occurred more frequently in recent years. Especially, most of countries sought alternatives to conventional banking system due to factors such as financial liberalization, inflow of petrodollars to the Middle East in the aftermath of the 2008 financial crisis. In this sense, Islamic banking that mainly is based on the creation of equity through profit-loss sharing financial transactions has emerged as an alternative to conventional banking that is interest-based and deposit and financing based on load contract. The purpose of this paper is to analyze the effects of credit-deposit ratio and the share of profit (or loss) in equity capital on capital adequacy ratio (CAR) that is a measure of the amount of a banks' capital expressed as a percentage of its risk weighted credit exposures of the selected conventional and Islamic banks in Turkish economy for the period spanning 2005M12 to 2017M02. The relationship among the variables is examined with the ARDL approach. The findings showed that the CAR that can serve to protect depositors and promote the stability and efficiency of the financial system in equity capital was positively affected by share of profit (or loss) in equity capital; however, it was negatively affected by credit-deposit ratio in Islamic banks. On the other hand, the findings from Panel Least Squares method for big four conventional banks (Akbank, Garanti Bank, İş Bank, Yapı Kredi Bank) showed that credit-deposit ratio has statistically positive effect on CAR, but the share of profit (or loss) in equity capital has any statistically significant effect. So, we can say that Islamic banks are all worth considering as alternatives to conventional commercial banks.

Key Words: Islamic (Participation) Banking, Conventional Banks, panel data, Autoregressive distributed lag model

İSLAMİ HİSSE SENEDİ PİYASASI İLE ALMANYA, FRANSA VE İNGİLTERE HİSSE SENEDİ PİYASALARI ARASINDA ASİMETRİK NEDENSELLİK İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Emrah İsmail Çevik
Namık Kemal Üniversitesi, İktisat
eicevik@nku.edu.tr

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İktisat
seyfettin.erdogan@medeniyet.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet Fatih Buğan
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
mfbugan@gantep.edu.tr

Küreselleşme, ticaret anlaşmaları ortak birliklerin kurulması gibi birçok faktörden dolayı finansal piyasalar arasındaki entegrasyon günden güne artmış ve uluslararası yatırımcılar açısından portföy çeşitlendirme imkanı giderek sınırlı hale gelmeye başlamıştır. Bu nedenle yatırımcılar portföy riskini minimize edecek alternatif yatırım araçları aramaya başlamışlardır. Bu noktada İslami hisse senedi piyasalarına alternatif yatırım aracı olarak akademisyenlerin ve yatırımcıların ilgisi gün geçtikçe artmaktadır. İslami hisse senedi piyasalarının farklı özelliklerini inceleyen (konvansiyonel piyasalarla karşılaştırmalı performans analizleri, kriz dönemlerinde güvenli bir liman olup olmadığı, portföy çeşitlendirme imkanı sunup sunmadığı, konvansiyonel piyasalar ile entegrasyonu, etkinliği, karakteristik özellikleri, teorik alt yapısı ve normları gibi) ve oldukça hızlı büyüyen bir literatür oluşmaktadır. İslami hisse senedi piyasaları için literatürde en fazla tartışılan konulardan biri İslami hisse senedi piyasalarının konvansiyonel piyasalardan ayrıştığı hipotezidir (decoupling hypothesis) ve ampirik sonuçlar araştırmalarda kullanılan veri seti ve yöntemlerin farklılaşmasına bağlı olarak değişmektedir. Bu çalışmada da Dow Jones Global İslami Hisse Senedi Endeksi ile Almanya, Fransa ve İngiltere hisse senedi endeksleri arasındaki nedensellik ilişkisi Hatemi-J (2012) tarafından geliştirilen asimetrik nedensellik testi ile araştırılmıştır. Hatemi-J (2012) tarafından geliştirilen asimetrik nedensellik testi pozitif ve negatif şoklara göre değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisini incelememize olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda 2002 Temmuz ile 2017 Ocak dönemi arasında aylık hisse senedi kapanış fiyatları dikkate alınmıştır. İlk olarak serilerin bütünleşme derecesi araştırılmış ve birim kök testi sonuçları serilerin fark durağan olduğunu göstermiştir. Bu nedenle değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisi Toda-Yamamoto (1996) prensibine dayalı olarak gecikmesi arttırılmış VAR modeller üzerinden araştırılmıştır. Geleneksel Granger nedensellik testi İslami hisse senedi piyasası endeksi ile Almanya, Fransa ve İngiltere hisse senedi piyasası endeksleri arasında nedensellik ilişkisinin olmadığını belirtmektedir. Bununla birlikte, asimetrik nedensellik testi sonuçları İslami hisse senedi piyasasındaki negatif şoklarının Alman hisse senedi piyasasındaki negatif şokların Granger nedeni olduğunu ve Fransa hisse senedi piyasasındaki negatif şokların ise İslami hisse senedi piyasasındaki negatif şokların Granger nedeni olduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: İslami Hisse Senedi Piyasaları, Portföy Çeşitlendirmesi, Asimetrik Nedensellik Testi

THE ASYMMETRIC CAUSALITY RELATIONSHIP BETWEEN ISLAMIC STOCK MARKET AND GERMANY, FRANCE AND THE UK STOCK MARKETS

The increasing level of integration between financial markets due to many factors such as globalization, trade agreements and the establishment of unions, has led to limited possibility of portfolio diversification for international investors. Therefore, investors have started to search alternative investment instruments that will minimize portfolio risk. At this point, the interest of academics and investors towards Islamic stock markets as an alternative investment instrument is increasing as time passes. A fast growing literature examining different feature of Islamic stock markets (such as comparative performance analyzes with conventional markets, whether it is a safe haven during the crisis, possibility of portfolio diversification, integration with conventional markets, efficiency, main characteristics, theoretical background and principles) is emerging. One of the most discussed issues in the literature for Islamic stock markets is the decoupling hypothesis of Islamic stock markets from conventional stock markets and the empirical results vary depending on the data sets and methods used in the research.

In this study, the causality relationship between the Dow Jones Global Islamic Stock Index and German, French and the UK stock indices is examined using the asymmetric causality test developed by Hatemi-J (2012). The asymmetric causality test allows us to examine the causality relationship between variables according to positive and negative shocks. In this context monthly stock closing prices for the period between July 2002 and January 2017 are used. In first stage the level of integration of the series is examined by using unit root tests and test results show that all price series are difference stationary. Thus, the causality relation between the variables is investigated through lag-augmented VAR models based on the Toda-Yamamoto (1996) principle. The traditional Granger causality test indicates that there is no causal relationship between the Islamic stock market index and Germany, France and UK stock market indices. However, the asymmetric causality test results suggest that the negative shocks in the Islamic stock market are the Granger cause of the negative shocks in the German stock market, and the negative shocks in the French stock market are the Granger cause of the negative shocks in the Islamic stock market.

Keywords: Islamic Stock Markets, Portfolio Diversification, Markov Regime Switching Model

İSLAMİ HİSSE SENEDİ PİYASASI İÇİN ETKİN PİYASA HİPOTEZİNİN MARKOV-SWITCHING BİRİM KÖK TESTİ İLE ANALİZİ

Doç. Dr. Emrah İsmail Çevik
Namık Kemal Üniversitesi, İktisat
eicevik@nku.edu.tr

Doç. Dr. Durmuş Çağrı Yıldırım
Namık Kemal Üniversitesi, İktisat
cyildirim81@nku.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet Fatih Buğan
Gaziantep Üniversitesi, İşletme
mfbugan@gantep.edu.tr

Ekonomideki kaynakların etkin dağılımını sağlamak, birikim sahiplerinin birikimlerini ekonomiye kazandırmak ve yatırımların finansmanını sağlamak açısından etkin işleyen finansal piyasaların varlığı önem kazanmaktadır. Bir piyasanın etkinliği, o piyasanın bilgi aktarım kanallarının etkinliğine, likiditesine, volatilitesine, işlem maliyetlerine, kurumlarının karakteristik yapısına ve kendine has dinamiklerine göre farklılık gösterebilmektedir. Fama (1970) tarafından önerilen Etkin Piyasalar Hipotezine göre piyasadaki tüm bilgilerin fiyatlara yansıdığı piyasalar, etkin piyasa olarak kabul edilmektedir. Bilgi aktarım mekanizmaları etkin bir şekilde işlediğinde, piyasaya gelen her yeni bilgi fiyata yansıtılacak ve herhangi bir yatırımcı piyasaya göre normalin üzerinde getiri elde edemeyecektir. Böylelikle hisse senedi piyasalarında fiyatlar tamamen rassal bir şekilde oluşacaktır. Bu durum, hisse senetlerine ait geçmiş fiyat bilgilerini kullanarak gelecekteki fiyatların tahmin edilemeyeceği iddiasını taşımakta ve etkin piyasalar hipotezinin ilk formu olan zayıf etkin piyasayı işaret etmektedir. Çalışmada, İslami hisse senedi piyasalarını temsilen Dow Jones Global İslami Hisse Senedi endeksinin (Dow Jones Islamic Market World Index, DJIM) rassal yürüyüş özelliği gösterip göstermediği Markov Rejim değişim ADF (MS-ADF) birim kök testi ile araştırılmıştır. İslami finansa yönelik yatırımcı ilgisi günden güne artarken, literatürde İslami hisse senedi piyasasının zayıf formda etkinliğini inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu nedenle çalışmanın bu anlamda literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Analizler sonucunda, ADF testine göre İslami hisse senedi endeksinin birim kök içerdiği ve rassal yürüyüş özelliği gösterdiği bulunmuştur. Bununla birlikte MS-ADF testinin seriyi temsil etmede daha üstün sonuç verdiği bulunmuş ve yüksek volatilitite rejiminde endeksin durağan olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etkin Piyasalar Hipotezi, İslami Hisse Senedi Piyasası, Markov Rejim Değişim Modeli

THE ANALYSIS OF EFFICIENT MARKET HYPOTHESIS FOR ISLAMIC STOCK MARKET BY USING MARKOV-SWITCHING ADF TEST

In order to provide efficient distribution of the resources in the economy, to include savings of households in the economy and to provide finance for the investments, it is crucial to have efficient financial markets. The efficiency of a market may vary according to the efficiency of information transfer channels, liquidity, volatility, transaction costs, institutional characteristics and specific dynamics of that market. According to the Efficient Market

Hypothesis suggested by Fama (1970), markets where all information is reflected in stock prices are regarded as efficient markets. When information transfer mechanisms work efficiently, any new public information will be reflected in stock prices and investors will not be able to obtain higher returns than the market. Thus, in the stock market, prices will be formed randomly. This suggests that future prices cannot be predicted using historical stock prices and it points to the weak form of efficient market which is the first form of the efficient market hypothesis. In this study, whether Dow Jones Islamic Market World Index (DJIM) as an example of Islamic stock market shows a random walking characteristic is explored by using the Markov Switching ADF test. Although there is an increasing interest in Islamic finance by investors, there are few studies in the literature that examine the weak form of efficiency in the Islamic stock market. Therefore this study is expected to contribute to the literature in this sense. The analyzes results show that the Islamic stock index has unit root and exhibited random walk characteristics according to the ADF test. However, findings also point that the MS-ADF test provides a better characterization of the behavior of price dynamics in Islamic stock market and that the index is found to be stationary in the high volatility regime.

Key Words: Efficient Market Hypothesis, Islamic Stock Markets, Markov Regime Switching Model

İNANÇ AÇISINDAN ALGILANAN HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ VE MÜŞTERİ SADAKATİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ; BİNGÖL İLİNDE BİR ALAN ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Abdulvahap BAYDAŞ

Bingöl Üniversitesi İİBF

abdulvahapbaydas@yahoo.com

Öğr. Gör. Ahmet USLU

Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Doktora Öğrencisi

Teknolojide meydana gelen hızlı değişim ve rekabetin şiddetlenmesi ile işletmelerin ürettiği mal ve hizmetlerin kalite ve standartları birbirine yaklaşmıştır. İşletmeler rakiplerine üstünlük sağlamak isterken müşterilerin memnuniyetini ve aynı zamanda bu müşterilerin işletmeye olan sadakatlerini arttırmak zorundadırlar. İşletmelerin rekabette ayakta kalmaları ve devamlılığını sürdürmesi hizmet kalitesinin arttırmasına bağlıdır.

Bingöl ilinde eğlence ve ikram amaçlı hizmet veren işletmelerde yapılan çalışmanın amacı inanç açısından algılanan hizmet kalitesinin müşteri memnuniyeti ve müşteri sadakati üzerine olan etkisini ölçmektir. Bu amaçla Bingöl ilindeki eğlence ve ikram amaçlı işletmelerden hizmet alan müşterilere 389 anket yüz yüze uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programı yardımı ile değerlendirilmiştir.

Çalışmamızda Korelasyon, Regresyon, t testi ve ANOVA analizi yapılmıştır. Yapılan analizlerde katılımcıların dini inanışları, tatmin düzeyleri ve algıladıkları değer ile sadakatleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların dini inanışları ve tatmin düzeyleri sadakatlerini olumlu yönde etkilediği ancak algıladıkları değer sadakat düzeylerini etkilememektedir. Cevaplayıcıların cinsiyetleri ile sadakatleri, tatmin düzeyleri ve değer algıları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı ortaya çıkmıştır. Anova sonuçlarına göre katılımcıların yaşları ile sadakat, tatmin ve değer algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Ancak katılımcıların dini inanışları ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Dini inanışları ile yaşları arasındaki anlamlı farklılık 56 ve üzeri yaşlar ile 46-55 ve 36-45 yaşları arasında oluşmaktadır. Katılımcıların eğitim durumları ile sadakat, tatmin ve değer algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmış, ancak katılımcıların dini inanışları ile eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Yapılan Tukey HSD sonuçlarına göre eğitim durumları ile dini inanışlar arasındaki anlamlı farkın nedeni üniversite ve lise, ilköğretim mezunu olanlardır. Diğer bir ifade ile üniversite mezunu olan katılımcıların dini inanışları lise ve ilköğretim mezunu olan katılımcılara nazaran daha fazladır.

YEŞİL ÜRÜN SATIN ALMA DAVRANIŞI İLE DİNİ DEĞERLERİN İLİŞKİLENDİRİLMESİ: BİNGÖL İLİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Abdulvahap BAYDAŞ

Bingöl Üniversitesi İİBF

abdulvahapbaydas@yahoo.com

Uğur BERDİBEK

Bingöl Üniversitesi İİBF Doktora Öğrencisi

Ekonominin küresel hale gelmesi, pazarlama faaliyetlerin gelişmesi ve internet üzerinden alışverişin yaygınlaşmasıyla, işletmeler iç pazarları ile birlikte küresel pazarda da rekabet kabiliyetlerini geliştirme ihtiyacı duymuşlardır. Gerek dünya çapında gerekse yerel düzeyde faaliyet gösteren çevreci örgütler, çevreye duyarlı tüketici ve yeni yasal düzenlemeler, işletmeleri doğaya ve insana zarar vermeyen yeşil ürün üretme konusunda dış baskıya maruz bırakmıştır. Ayrıca, günümüzde tüketicilerin ürün ve işletme ile ilgili bilgiye kolayca ulaşabilir hale gelmesi işletmeleri çevreci ürünler üzerinde çalışmaya itmiştir. Halkın yüzde doksanlık kesimi Müslümanlardan oluşan ülkemizde, İslam dininin doğa ve insana verdiği değer dikkate alındığında yeşil ürün tüketimine olan eğilimin yüksek olması beklenmektedir.

Yeşil ürünlerin tüketici nezdinde nasıl bir karşılık bulduğu, pazardaki yeri ve rekabet üstünlüğü konularında yeni araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Bingöl ili örneği ele alınarak İslam dinini benimseyen tüketicilerin yeşil ürün algıları ve İslam dininin çevreci öğretilerinin tüketiciler üzerindeki etkisi çalışmanın asıl amacıdır. Araştırmada t-testi ve ANOVA analizi kullanılmış ve farklı yaş gruplarından toplam 414 kişi ile anket çalışması yapılmış, katılımcıların yeşil ürün tüketme alışkanlıklarının dini inanışları ile olan ilişkisi araştırılmıştır. Araştırma kapsamındaki bireylerin yaklaşık olarak yarısı İslam dini hakkında yeterli bilgiye sahip iken, önemli bir kısmı yeşil ürün satın alma davranışının İslam dininin gereği olduğunu düşünmektedir. Araştırma ile ortaya çıkan önemli bir sonuç yeşil ürün tüketme davranışının İslam dininin temel gereklerinden biri olduğu şeklindedir. Tüketicilerin çok önemli bir bölümü satın alma tercihinde ağırlıklı olarak **kalite** olgusuna önem vermektedir. Bekâr katılımcıların evli olanlara göre, 18-25 yaş grubu katılımcıların da 56 ve üzeri yaş gurubundakilere göre yeşil ürün tüketim alışkanlıklarının daha yüksek olduğu, ilkökul mezunlarının ise diğer eğitim grubundaki katılımcılara göre yeşil ürün tüketim alışkanlıklarının daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Gelir durumunun farklı olmasının ise yeşil ürün tüketimini etkilemediği sonucuna varılmıştır.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE DİNİ CEMAATLER

Fatma Mert

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Kamu Yönetimi Yönetim Bilimleri Doktora Öğrencisi

ffmert@hotmail.com

T.C. Cumhurbaşkanlığı

Sivil Toplumlar belirli kanuni düzenleme çerçevesinde hareket eden ve gönüllülük esasına dayanarak kendi maddi imkânları ile devletten bağımsız olarak faaliyetini sürdüren teşkilatlı sosyal yapılanmalardır. Eğitim, sağlık, ticaret, sanayi, güvenlik, sanat olmak üzere çeşitli çalışma sahasına sahip olan Sivil Toplum Kuruluşları Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin göstergesidir. Örgütlenme özgürlüğünün sivil toplum açısından önemi sebebiyle Demokrasinin hâkim olduğu gelişmiş ve endüstrisi güçlü olan toplumlarda halkın iştirakiyle sivil üstünlük etkilidir. Gün geçtikçe dünyada STK'ların demokrasinin gelişiminde olumlu etkileri görüldükçe Ülkemizde de önemsenerek hem siyasal yapılanmada hem de değişik konularda halkın rehberliğini yapmak adına rol oynayıp Toplumsal barışın ve güvenliğin sağlanmasında sosyal kontrol aracı olarak toplumsal sulhu sağlama görevi üstlenmektedirler. Fertlerin müşterek maksatları doğrultusunda siyasal iradenin yönetiminde kamuoyu teşekkülüyle karar alma sürecinde etkin olurlar. Globalleşen dünya bilgi toplumuna geçiş yaparken endüstri toplumunun ulus devletle dünyadaki temsili demokrasi anlayışı da beklentileri karşılayamamaktadır. Demokraside iki taraflı etkileşim, diyalog ve mütalaa etme mefhumu ön planda olup bu sebeple günümüzdeki demokrasi anlayışı müzakere içinde olan demokrasi olarak isimlendirilmiştir. Farklılaşan tanımı ile demokrasi kavramı çerçevesinde STK'lar önemli aktörler durumuna gelmiş ve bu gelişmişlik ile demokrasimiz güçlenmiştir. Günümüz dünyasında yaşlıların bakım faaliyetleri, kimsesiz çocukların muhafazası, özürülülerin eğitimi, muhtaç kişilere yapılan yardımlar toplumsal çalışma yönünde önderlik eden Sivil Toplum Kuruluşları çağdaş toplumsal hayatın olmazsa olmazı haline gelmiştir. Türkiye'de Sivil Toplum örgüt yapılarına tarihsel olarak bakıldığında vakıf halinde işlevini sürdürdüğü görülür. Osmanlı Devleti'nde mühim kuruluşlardan bir vakıflar olmuştur. Osmanlı Vakıfları bakıldığında işlevleri itibariyle şimdiki Sivil Toplum Kuruluşlarına benzeyen bir yapıyla karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde yapılanmış olan cemaatlerin STK olup olmadıkları zaman zaman tartışılmaktadır. Cemaatler ile STK'lar yapı olarak birbirlerine benzerlik gösterebilir de incelendiğinde kendi içlerindeki yapılanma ve amaçları itibariyle STK'lar Cemaatlerden farklıdır. STK'larda kararlar çoğunluğun iştiraki ile danışılarak alınırken cemaatlerde bu kural geçerli değildir. Karar tek merkezden yani Cemaat Lideri veya Tarikat Şeyhi tarafından verilir ve Cemaate bağlı olan kişi bulunduğu ortama uyum sağlama derecesine göre değerlidir yani itaat kültürü hâkimdir. Demokrasi çağdaş toplumların yönetim şekli olduğundan cemaat yapıları üzerinde var olabilecekleri politik bir düzen değildir, zira cemaatler kapalı bir yapıdan teşekkül etmiştir ve o yapı içinde demokrasinin sosyal aktörleri mevcut değildir ayrıca modern ve demokrasiye uygun sivil toplum niteliklerini de içermemektedir. Oysaki STK olmak, meşru bir yapılanma, üyelerin kayıtlı olması, etkinlik ve harcama giderleri gibi konularda şeffaflık gerektirir.

Anahtar Kelimeler: Sivil Toplum, Sivil Toplum Kuruluşları, Cemaatler

Civil Society Organizations (CSOs) are non-governmental structures which are established within the framework of legal regulations and conduct their activities autonomously with their own financial resources and on a voluntariness basis. CSOs operating in various thematic areas such as education, health, trade, industry, security, art, etc. are an indication of the countries' level of development. Since freedom of association is an essential issue for civil society, in the developed societies, ruled by democracy and with strong industry, by the participation of public, civil superiority is affective. As the CSOs' positive impact on the progress of democracy is observed all around the World, they are also considered essential in our country, extending their roles either in political environment and in various subjects to guide public and becoming an important tool in ensuring social peace and security. They also effect the decision making process, under the management of political will, establishing public opinion towards common aim of individuals. While globalized world is in transition to information society, the industrial society's nation-state and the understanding of representative democracy in the World fall short of the expectations. Since bilateral interaction, dialogue and scrutinising concepts remain in the forefront in democracy, today democracy conception is nominated as democracy in negotiation. By differentiating definition, CSOs, within the framework of democracy concept, became important actors and by these developments our democracy has been strengthened.

In today's world, CSOs, having a leading role in social work, with their social activities in elderly care, protection of abandoned children, training of handicapped, charities for poor, became an essential part of modern social life. When the history of structure of civil society establishments in Turkey is considered, functioning of foundation is observed.

One of the most important organizations in Ottoman Empire was the foundations. Ottoman Foundations, considering their functions, resemble Civil Society Organizations of today. The structuring of religious communities of today, is a point of discussion from time to time. Although there is a similarity in structure between religious communities and civil society organizations, when the internal structuring and objectives are analyzed, CSOs and religious communities are different. While decision is made through consultation by majority participation in CSOs, this rule is not applicable in religious communities. Decision is taken by a single center, meaning the the Leader of the community or Cult Leader and the decision is valuable depending on the degree of community member's fitting in that environment, meaning obedience culture is dominating. Since democracy is the regime of modern society, it is not a suitable political system for structures of religious communities to exist. Religious communities are established as a closed structure and social actors of democracy do not exist in this structure. Moreover they do not bear the qualifications of civil society suitable for modern democracy. Being a Civil Society Organization, requires a legal structure, registration of members, transparency of activities and expenditure.

Key words: Civil Society, Civil Society Organizations, Religious Communit

THE IMPORTANCE OF SOCIAL JUSTICE IN ESTABLISHING SOCIAL STABILITY

Prof. Dr. Yakup BULUT

Mustafa Kemal University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Turkey,
yakupbulut@hotmail.com

Asst. Assoc. Dr. Soner AKIN

Mustafa Kemal University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Turkey,
sakin77@gmail.com

Asst. Assoc. Dr. Mehmet DURUEL

Mustafa Kemal University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Turkey,
duruel@mku.edu.tr

At the basis of many thoughts and concepts used in the field of social sciences, there has been always a social satisfaction discussion or humanitarian concerns based elements through studies. Differently from other beings, people need a place and a solidarity platform among themselves to make their lives safe. However, to realize these aims, having two indispensable elements of cohabitation and surviving, there has been always a need for a set of rules, which can only be met by legal regulations. If we took into account the condition that the lawmakers in social law states are bound by their own rules, we would see that the rule of cogent is stronger than the rule of strongest. From this point of view, there is a need for an understanding of social justice that includes elements such as social belonging, trust, justice and equality. It can be said that social justice, albeit having no consensus on it, expresses the fact that the resources are needed to be distributed equally in a democratic platform where the society is spiritually and physically secure. As Plato stated in his book the State, every good or bad situation in society is most generally becoming a common concern of the society. This common concern occurs with the understanding of justice that provides social balance. Indeed, injustice reveals as a result of despair, oppression, indigestion and inequality. Therefore, although there are some differences in perception and understanding, social justice refers to a fair distribution of blessings and even burdens in society. In the studies performed, it is also seen that the differences of space, education problems, factors underlying immigration and social mobilization, are mainly caused by advantages or disadvantages of different social strata. In this respect, it can be said that the struggle for social justice, especially in education, is not only a political and educational task, but also a struggle to establish and protect social morality and equity. Because social justice is an understanding that embraces the national and moral rules of ethics, including the social values and emotions of people. Archetypally, a relevant report prepared for the European Commission and the Ministry of Labor and Social Affairs of Turkey shows that social justice is based on the trilogy of sharing, recognition and social participation. When we look at the Turkish Public administration tradition, it is seen that the formations such as "ahi-order community" were also established in the same sense collaterally. Looking at the literal sources such as Kutadgu Bilig, Siyasetname, Koçibey Risalesi, the importance of social justice is also seen being emphasized in terms of social equilibrium. In a similar way, this study will investigate how important social justice is needed theoretically, in terms of social equilibrium.

Keywords: Social Justice, Social Equilibrium, Rule of Law, Moral Community, Traditional Solidarity

TOPLUMSAL DENGENİN KURULMASINDA SOSYAL ADALETİN ÖNEMİ

Sosyal bilimler alanında kullanılan ve içerik olarak farklı değerleri içinde barındıran birçok yargı ve kavramın temelinde toplumsal memnuniyet ya da kısacası insan unsuru yatmaktadır. Diğer varlıklardan farklı olarak insanlar, hayatlarını idame ettirmeleri için kendi aralarında teşrik-i mesaiye ve dayanışmaya ihtiyaç duyarlar. Ancak birlikte yaşamanın vazgeçilmez iki unsuru olan bu iki kavramın hayat bulması için, bir takım kurallara ihtiyaç vardır ki, bu ihtiyaç ancak yasal düzenlemelerle giderilebilir. Hukuk devletinde yasa koyucunun kendi koyduğu kuralla bağlı olduğu dikkate alınırsa, güçlünün haklı olduğu değil, haklının güçlü olduğu bir yaşam biçimi, hukuk düzeni bakımından hayati öneme sahip olacaktır. Bu açıdan toplumsal aidiyet, güven, hak etme, eşitlik gibi unsurları içinde barındıran sosyal adalet anlayışına ihtiyaç vardır. Sosyal adalet, üzerinde uzlaşma sağlanan bir tanımı olmamakla beraber, kaynakların eşit dağıtıldığı, toplumun ruhsal ve bedensel açıdan güvende olduğu bir yapıyı ifade ettiği söylenebilir. Eflatun'un Devlet'inde belirttiği gibi toplumda karşılaşılan iyi veya kötü her bir durumun toplumun ortak kaygısı olmasıdır. Bu ortak kaygı, toplumsal dengeyi sağlayan adalet anlayışıyla olur. Çünkü adaletsizlik; çaresizlik, baskı, sindirilmişlik ve eşitsizliğin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, bir takım algı ve anlayış farklılıkları olsa da sosyal adalet, nimet ve külfetin toplumda adil bir şekilde dağılımını ifade eder. Yapılan çalışmalarda, mekan farklılıklarının, eğitim sorunlarının, göç ve toplumsal hareketliliğin altında yatan faktörler, toplumsal tabakaların sahip olduğu avantaj veya dezavantajlardan kaynaklandığı görülmektedir. Bu açıdan, özellikle eğitimde, sosyal adalet mücadelesinin, siyasal ve eğitimsel bir görev olmanın yanı sıra, toplumsal ahlakı kurma ve koruma mücadelesi olduğu söylenebilir. Çünkü sosyal adalet, insanların toplumsal değer ve duygularını da içeren, milli ve manevi etik kuralları içinde barındıran bir anlayıştır. Nitekim Avrupa Komisyonu ve Türkiye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı için hazırlanan bir raporda, sosyal adaletin paylaşım, tanınma ve toplumsal katılım üçlemesine dayandığı görülmektedir. Türk yönetim geleneğine bakıldığında "ahilik teşkilatı" gibi oluşumların da aynı anlamda kurulduğu görülmektedir. Hatta Kutadgu Bilig, Siyasetname, Koçibey Risalesi gibi kaynaklara bakıldığında da sosyal adalet anlayışının toplumsal denge açısından önemi vurgulanmaktadır. Bu çerçevede çalışma, sosyal adaletin toplumsal denge açısından ne kadar önemli olduğunu betimleyici bir yöntemle ele alıp incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Adalet, Sosyal Denge, Hukuk Devleti, Ahlak Toplumu, Geleneksel Dayanışma

KATILIM BANKALARININ ÜRÜN GELİŞTİRMESİNDE SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ ROLÜ

Yrd. Doç. Dr. İbrahim SIRMA

Istanbul Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme
sirma@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Murat AKBALIK

Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Sermaye Piyasası
makbalik@marmara.edu.tr

Katılım bankaları, özel cari ve katılma hesapları vasıtasıyla fon toplamak ve bu fonları kredi kullandırmak üzere faaliyet gösteren kredi kuruluşlarıdır. Katılım bankaları düzenlemeler açısından bu faaliyetleri gerçekleştirebileceği belirtilirken, değer odaklı bir bankacılık yapmak zorunda olduklarından faizi dışlayan bir finansal sistemle bunu gerçekleştirmek zorundadırlar. İslami değerleri referans alan katılım bankaları bu kapsamda dayanak bir varlık üzerinden fonlama yapmak zorundadırlar. İslami finans modelleri olarak belirtilen murabaha, mudaraba, müşaraka vb. yöntemlerde mutlak anlamda bir dayanak varlık olmasını şart olarak belirlemişlerdir. Türkiye'deki 30 yıla yakın sürede mevcut katılım bankaları fonlamanın % 99'unu murabaha olarak tanımlanan peşin al vadeli sat anlayışı çerçevesinde gerçekleştirmektedirler. Bu uygulamada fonlamanın işleyişi konvansiyonel bankacılıkla aynıdır. Bu durum katılım bankacılığını tartışmalı hale getirmektedir. Bütün bu eleştiriler karşısında katılım bankacılığının amacına uygun bir şekilde fonlama yapabilmesi için ürün geliştirmesi zorunlu hale gelmektedir. Sermaye Piyasası ürün geliştirme açısından çok çeşitliliğe sahip bir finansal piyasadır. Örneğin yakın zamanda Türkiye'de ihracı gerçekleştirilen gayrimenkul sertifikası buna örnek verilebilir. Bu finansal üründe diğer bir çok sermaye piyasası aracında olduğu gibi dayanak bir gayrimenkul projesi karşılığında ihraç edilmektedir. Sermaye piyasası araçları içerisinde borçlanma araçları hariç hemen hemen bütün sermaye piyasası araçları dayanak varlığa göre fiyatlandırılmaktadır. Bu varlıkların getirilerinde de borçlanma araçları hariç sabit bir kazanç yatırımcıya vaat edilmemektedir. Bu finansal varlıklar pay senetleri gibi ya dayanak varlığın mülkiyetini vermekte, ya da kira sertifikası gibi yararlanma (intifa) hakkını vermektedirler. Sonuç olarak Türkiye'deki katılım bankacılığının gelişmesi ve mevcut algının olumlu bir şekilde yönetilebilmesi için bu kurumların finansal ürün geliştirmeleri zorunludur. Ve bu ürünlerde daha çok sermaye piyasasında geliştirildiği de sermaye piyasası işlemlerine yoğunlaşmalarının zorunluğu olduğu gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: katılım bankacılığı, yeni ürün, sermaye piyasası

THE ROLE OF CAPITAL MARKETS INSTRUMENTS IN PRODUCT DEVELOPMENT OF PARTICIPATION BANKS

Participation banks are credit institutions that are engaged to raise funds and lend these funds. Participation banks have to do this with a financial system that excludes interest because they have to do value-oriented banking. Participating banks that refer to Islamic values have to fund through an underlying asset. The murabaha, mudaraba, musharaka etc. mentioned as Islamic finance models. As a condition that they have to be a supporting entity in absolute sense in the methods. Nearly 30 years in Turkey, the existing participating banks are realizing 99% of the funding within the framework of cash purchasing defined as murabaha. In this application, the functioning of funding is similar to conventional banking.

This situation makes participation banking controversial. In the face of all these criticisms, product development is becoming compulsory so that it can properly fund the purpose of participation banking. Capital Markets is a financial market with a wide variety of product development aspects. For example, real estate certificate issued in Turkey in the near future can be given as an example. This financial product is exported in the face of an underlying real estate project. Almost all capital market instruments, excluding the borrowing instruments within the capital market instruments, are priced according to the underlying assets. A steady gain in the return of these assets is not promised to the investor. These financial assets, such as share certificates, give the property of the underlying asset, or a lease certificate. They give the right of usufruct (usufruct). As a result, the development of these institutions is necessary to develop financial products. And it is observed that these products are mostly developed in the capital market but they are concentrated in capital market transactions.

Key Words: Participation banking, new product, capital market

THE ECONOMIC RATIONALE OF BUY - BACK CONTRACTS

Dr. Idris Demir

University of Oxford, Chevening Abdullah Gul OCIS Fellow

idris.demir@oxcis.ac.uk

idris_demir@yahoo.com

Buy-Back Contracts are regarded to be a kind of risk service contracts that are constructed under the influence of economic principles. The more there is demand from the so called Islamic countries that own oil and gas resources towards the application of Islamic principles in judicial and governmental affairs in addition to the religious affairs, the more there is widespread of buy-back contracts throughout the Middle East where a great majority of oil and gas reserves are located. This political demand in one hand and the economic rationale of buy-back contracts in the international oil and gas industry on the other host countries and contractor companies try to find a suitable ground for cooperation in developing the energy sources under discussion on the negotiation table. Both sides attempted to upgrade the the economic rationale of these contracts either by making amendments in some issues such as the remuneration clause and/or the duration of the contracts which would provide a stronger ground for cooperation.

Key Words: Buy-Back Contracts, Islamic Principles, Remuneration, Risk Service

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY DISCLOSURE ON PARTICIPANT BANKS IN TURKEY

Öğr. Üyesi Nor Khadijah Mohd Azhari

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Social Sciences Institute, Business Administration
dijah4041@gmail.com

Doç. Dr. Nurullah Uckun

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Faculty of Economics and Administrative Sciences,
Business Administration
nuckun@yahoo.com

Participant banks have significantly grown rapidly in size since the past decades. It has been reported for 2013 the growth of Participant banks in the core markets has been 1.9 times higher than conventional bank compare to the year 2009. In line with Islamic principles, Participant banks should fulfill an ethical role inherent in their character as ‘Islamic’ financial institutions. Participant banks also are expected to disclose their activities to enhance the confidence by the users especially shareholders and investors. This paper seeks to explore the CSR disclosure based on six themes of Participant banks in Turkey. Content analysis has been performed on the corporate annual reports, social report and banks’ website in year 2015. This study has been identified a total of 43 items of disclosure index and these items are categorized into six themes namely Finance and Investment, Products/Services, Employees, Society, Environment and Corporate Governance. The results indicate that the overall CSR disclosures showed improvements in comparison to findings from prior literature. The descriptive statistics analyses found an average of CSR disclosure for Participant banks is at 52.33 percent. In addition, majority of the Participant banks disclose the most CSR information under employees theme. Overall, the findings offer insights to the current reporting practice as well as put forward ideas about the ‘new’ dimension of corporate reporting among Islamic institutions.

Key Words: CSR, Theme, Islamic, Participant banks, Turkey

KAPİTALİZM VE İSLAM EKONOMİSİNDE EMEK VE ÜCRET

Dr. Şerif CANBAY

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
serifcanbay@hotmail.com

Derya MERCAN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Globalleşen günümüz dünyasındaki mevcut ekonomik sistemlerde kazanç ve mülkiyet elde etmenin çok farklı yol ve yöntemleri vardır. Bu sistem içerisinde mülk sahibi olabilmek için ortaya konulan seçenekler İslam dininde kısmen meşru olabilirken kısmen de gayrimeşru olarak değerlendirilmektedir. Özellikle son yıllarda dünya nüfusunun %23'ünü oluşturan İslam inancını benimsemiş bireylerin kazanç ve mülkiyet edinme noktasındaki hassasiyetlerini dikkate alan farklı alternatif yöntem ve sistemler geliştirilmeye başlanmıştır. İslam'ın iki ana kaynağı olan Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber'in sünnetlerinde kazanç ve mülkiyet elde etmenin en kutsal ve temiz yöntemi olarak emeğe vurgu yapılmıştır. Sermaye birikimini esas alan ve emeğin sömürülmesi üzerine inşa edilen mevcut kapitalist ekonomik sistemde kolay yoldan kazancın ana hedef olarak değerlendirilmesi İslam inancı ile örtüşen bir yöntem olmaktan uzaktır. Kapitalist ekonomik sistem insanı ve emeği sadece basit ekonomik bir faktör olarak ele alırken, İslam iktisadı için ekonomi insan için ele alınan bir kavramdan başka bir şey değildir. Yani emeği öncelikli olarak ele alan İslam iktisadının sermayeye dayalı kapitalist ekonomik sistemi reddettiğini söylemek çok da yanlış olmayacaktır. Bu çalışmanın amacı özellikle son dönemlerde ekonomik sistemlerin göz ardı ettiği emek ve insan faktörünün İslam inancı içerisindeki kıymet ve önemini tekrar vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam ekonomisi, kapitalizm, emek, ücret

LABOR AND COMPENSATION IN CAPITALISM AND THE ISLAMIC ECONOMY

There are many different ways of obtaining profits and ownership in the current economic systems of today's globalizing world. Within this system, the options presented to be proprietors are considered partially legitimate in Islamic religion, although they may be partially illegitimate. Especially in recent years, different alternative methods and systems and ownership have begun to be developed at the point of acquiring profits by individuals considering the sensitivities who have adopted Islamic beliefs, which constitute 23% of the world population. The two main sources of Islam are the Qur'an and the Prophet. They emphasized work as the most sacred and clean method of obtaining gain and ownership. Capitalist economic system built upon capital accumulation and the exploitation of labor focus on the easiest way to earn income which is far from being a suitable method with Islamic belief. While the capitalist economic system treats human and labor as merely a simple economic factor, for Islamic economics the economy is a concept handled for human. It would not be wrong to say that Islamic economics, which cares labor primarily, rejects the capitalist economic system that is based on capital. The aim of this study is to re-emphasize the value and importance of the labor and human factor in Islamic belief, which economic systems recently pass over.

Keywords: Islamic economics, capitalism, labor, compensation

İSLAM EKONOMİSİ'NDE ATIK YÖNETİMİNİN YERİ VE ÖNEMİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Yrd. Doç. Dr. Sema YILMAZ GENÇ
Kocaeli Üniversitesi, Pazarlama ve Reklamcılık
semayilmazgenc@kocaeli.edu.tr

Doç. Dr. Ayhan ORHAN
Kocaeli Üniversitesi, İktisat
aorhan@kocaeli.edu.tr

Günümüz kapitalist sistemin temeli tüketime dayanmaktadır. Kıt kaynakların bireylerin sınırsız ihtiyaçlarını karşılayabilmede optimizasyon sağlayabilmesi toplumdaki tüketimin aşırılığı nedeniyle zorlaşmaktadır. Tüketimin aşırılığı toplumda paradoksal bir duruma yol açmaktadır: Bir tarafta açlık ve yoklukla mücadele eden insanlar, diğer tarafta aşırı tüketim ve israfın esir aldığı insanlar iktisadi sistemi krizlere yatkın hale getirmektedir. Kapitalist sistemde israf bireysel bir sorun olmaktan çıkmış toplumsal ve küresel bir sorun haline gelmiştir. Ahlaki bir sorun olarak kabul edilen aşırı tüketimin İslamiyet'teki adı israftır ve israf Kuran-ı Kerim ve Hadis-i Şerifler'de yasaklanmıştır. İsrafın neden olduğu ağır tahribatın önlenmesine getirilen çözümlerinden biri de atık yönetiminin etkin kullanımınıdır. İslam Ekonomisi'nin temel prensipleri arasında kaynakların en etkin şekilde kullanılması ilkesi vardır. Kaynakların etkin kullanımı, etkin atık dönüşümü ve atık yönetimini de içermektedir. Atık yönetimi ve etkin atık dönüşümü çerçevesinde israfın önlenmesi İslam Ekonomisi'nin temel kaynakları olan Kuran-ı Kerim, Hadis-i Şerifler ve İslam alimlerinin eserlerinde iktisadi hayatı ilgilendiren öncelikli ilkeler arasında yer almaktadır. İslam Ekonomisi'nin kapitalist sistemden ayrıştığı önemli noktalardan birisi israf konusuna verilen önemdir. Atık yönetimi kapitalist sistemde salt karlılık temelli değerlendirilirken İslam Ekonomisi'nde çevreye verilen önemin de doğal bir sonucu olarak değerlendirilir. Bu çalışmada İslam Ekonomisi'nde kullanılabilir kaynakların yanında ekonomide önemi artan atık kaynakların yeniden değerlendirilmesi açısından atık borsalarının kurulmasının israfı önlemedeki etkisi incelenecektir. Ayrıca israfın önlenmesi açısından atık yönetiminin iktisadi hayata yansımaları Kuran-ı Kerim, Hadis-i Şerifler ve İslam alimlerinin düşüncelerinden yararlanılarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, İsraf, Atık Yönetimi, Kuran-ı Kerim, Hadis-i Şerifler

EVALUATION ON THE PLACE AND IMPORTANCE OF WASTE MANAGEMENT IN THE ISLAMIC ECONOMY

Present-day of the foundation of the capitalist system based on consumption. The ability of scarce resources to optimize to meet the unlimited needs of individuals is becoming more difficult due to the excess consumption of society. Excessive consumption leads to a paradoxical situation in society: people struggling with hunger and absence on the one hand, and people who have taken over consumption and waste on the other side make the economic system prone to crises. The wastage in the capitalist system has become a social and global problem stemming from an individual problem. The name of excessive consumption, which is accepted as a moral problem in Islam, is banned in the Qur'an and Hadith-i Sharif. One of the proposals to prevent heavy destruction caused by waste is effective use of waste management. Among the basic principles of the Islamic Economy is the principle of using resources in the

most efficient way. Effective use of resources also includes effective waste recycling and waste management. Prevention of waste in the framework of waste management and efficient waste transformation is among the primary principles of economic life in the works of the Qur'an, Hadith-i Sharif and Islamic scholars, which are the main sources of the Islamic Economy. One of the important points that the Islamic Economy separates from the capitalist system is the importance given to waste. While waste management is based solely on profitability in the capitalist system, the prejudice given to the periphery in the Islamic Economy is also regarded as a natural result. In this study, besides the available resources in the Islamic Economy, the effect on the wastage of the establishment of the waste stock exchanges will be examined in terms of re-evaluation of the increasing waste resources in the economy. In addition, in order to prevent wastage, the economic illusion of waste management will be examined using the thoughts of the Qur'an, Hadith-i Sharif and Islamic scholars.

Key Words: Islamic Economy, Waste, Waste Management, Quran, Hadith-i Sharif

D-8 ÜLKELERİNİN KÜRESEL REKABET GÜCÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Meriç SUBAŞI ERTEKİN
Anadolu Üniversitesi, İİBF, İktisat
msubasi@anadolu.edu.tr

Dünya ekonomisinde uluslararası rekabet giderek önem kazanmaktadır. Uluslararası rekabet gücü uluslararası alanda başarının ve gelecekteki büyüme potansiyelinin bir göstergesi haline gelmiştir. Rekabet gücü yüksek olan ülkelerin ekonomik refahının ve yaşam standartlarının daha hızlı yükseldiği görülmüştür. Uluslararası piyasalarda, reel kur, enflasyon, ücretler, verimlilik gibi araçlar rekabet gücünün ölçülmesinde kullanılan en yaygın araçlardır. Bu çerçevede, Dünya Ekonomik Forumu'nun yayınladığı Global Rekabetçilik Endeksi veri oluşumuna önemli katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada, D-8 ülkelerinin küresel rekabet gücünün değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla çalışmada öncelikle rekabet gücünün belirleyicileri ele alınmış ve bu belirleyiciler açısından D-8 ülkelerinin rekabet gücü, zayıf ve güçlü yönleri Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayınlanan Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksi verilerinden yararlanılarak karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Küresel Rekabet, Rekabet gücü, D-8 Ülkeleri, Dünya Ekonomik Forumu

EVALUATION OF D-8 COUNTRIES IN TERMS OF GLOBAL COMPETITIVE POWER

Global competitive in the world economy is increasingly becoming important. Global competitive power has become an indicator of success in the international arena and potential for future economic growth. It has been seen that economic welfare and living standards of the countries with high competitive power have risen faster. In international markets, instruments such as real exchange rates, inflation, wages, and productivity are the most common means used in measuring competitive power. In this framework, the Global Competitiveness Index published by the World Economic Forum makes significant contributions to the data formation. In this study, it is aimed to evaluate the global competitive power of D-8 countries. For this purpose, in the study, firstly determinants of competitive power have been discussed, and competitive power, weaknesses and strengths of D-8 countries in terms of these determinants have been comparatively analyzed by using the Global Competitiveness Index data published by the World Economic Forum.

Key Words: Global Competition, competitive power, D-8 Countries, World Economic Forum

İSLAM ÜLKELERİ ARASINDA MALEZYA'NIN REKABET GÜCÜ VE ULUSLARARASI SİSTEMDEKİ ROLÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. BÜLEND AYDIN ERTEKİN

Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Fakültesi
baertekin@anadolu.edu.tr

Bir taraftan İslam ülkesi olan diğer taraftan İslam dininin dışında önemli diğer kadim dinleri ve inançları barındıran bir ülke görünümünde olan Malezya, dini olduğu kadar etnik yapısı ile de sosyo-kültürel açıdan bakıldığında bir zengin mozaği temsil etmektedir. 1957 yılında İngiltere'den bağımsızlığını kazanan ve 1963 yılında yine İngiliz jeopolitiğine göre yapılandırılan idari ve yönetim sistemi ile Malezya aynı zamanda İslam ülkeleri ve uluslararası sistem içinde yer alan diğer gelişmekte olan ülkeler ile karşılaştırıldığında dünya rekabet gücü yüksek olan bir ülke konumundadır. Bu çalışmada, Malezya'nın "İslam ülkesi mi?" Yoksa "İslam devleti mi?" olduğu tartışmalarının yanında, ülkenin küresel rekabetteki etki gücünü koruyabilmesi açısından ülke içindeki birlikteliğin ve ekonomik istikrarın öneminin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Malezya'nın sosyo-ekonomik verileri ele alınarak İslam Ülkeleri içindeki yeri karşılaştırılarak uluslararası sistemdeki önemi ve rolü incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Malezya, İslam ülkeleri, Rekabet gücü, Uluslararası sistem

AN EVALUATION OF COMPETITIVE POWER OF MALAYSIA IN ISLAMIC COUNTRIES AND ITS ROLE IN THE INTERNATIONAL SYSTEM

Malaysia, which is, on the one hand, an Islamic country, and, on the other hand, a country that has other important religions and beliefs beside Islamic religion, represents a rich mosaic from the socio-cultural point of view with its ethnic structure as well as its religion. Malaysia, which gained independence from Britain in 1957 and has the administrative and management system that was again structured in accordance with British geopolitics in 1963, is also in a position of a country with high level of the world competitive power compared to Islamic countries and other developing countries in the international system. In this study, besides the debates about whether Malaysia is an "Islamic country" or an "Islamic state," it is aimed to evaluate the importance of unity and economic stability within the country in terms of protecting impact of the country on global competition. For this purpose, by addressing the socio-economic data of Malaysia, and by comparing its place in Islamic countries, its role and importance in the international system have been examined.

Key Words: Malaysia, Islamic countries, competitive power, international system

AN EVALUATION ON THE PLACE OF NON-GOVERNMENTAL ORGANISATIONS IN ISLAMIC LIFE: THE CASE OF WOMAN AND DEMOCRACY ASSOCIATION (KADEM)

**Assoc. Prof. Dr. Ayfer Gedikli¹
Aysun Fatma Bozkurt²**

In general, non-governmental organizations (NGOs) seek civil support for the establishment of social peace, trust and a peaceful social life, as well as the improvement, consolidation and social justice of the groups they represent. Different from the other NGO's, non-governmental organizations with Islamic sensitivity undertake joint efforts for the groups they represent in all Muslim communities around the world as well as financial responsibility and social opportunities. In other words, these institutions do not only take on local duties, but also carry out important duties on the international platform to provide the support Muslims need, to go to the structural arrangements and to help the Muslims with the representations they establish in the target countries. In particular, they can seek solutions to the problems of the Islamic world as civil initiatives as well as national governments. In this context, it is necessary to produce projects to satisfy the needs and expectations of local Muslims and Muslims of other countries. To do so, NGO's organize projects with other similar organizations to act in a joint manner, to lobby, and to represent civic initiatives at places where political authorities can not reach. They also serve at extremely critical situations such as providing assistance to war and disaster areas. At this point, in addition to the increasing number of non-governmental organizations in the Islamic world, sustainable financial and structural development, specialization and coordination with each other are very important in terms of the emergence of a multi-layered synergy.

On the other hand, it is not possible to conceive civil society as an isolated concept from the political arena in the modern sense. For this reason, NGOs, which have a close connection with the society and the politics in a certain way, aim to protect fundamental rights and freedoms by centering the understanding of Islam and the framework of participation and pluralism of individuals and societies. Through these studies, the promotion of Islamic culture and values to other societies as well as their heritage to the next generations are the basic targets of Islamic NGO's.

Many NGOs work on different projects in different fields, such as education, health, social and social life. They get significant and positive results in many areas where the public authority should not be active. From this perspective, although there are a number of associations and foundations actively working in solving the women's problems and strengthening the place of women in society in Turkey, the Women and Democracy Association (KADEM) has been included in the study because of their important successful projects. Based on Islamic morality, KADEM puts forth important projects in order to provide solutions for women's problems in social life. In this framework, KADEM aims to eliminate the false thought of the woman's secondary position and man's superiority in Islam. KADEM also has been implementing many projects which aim Islamic humanitarian and morally worthy participation of women in social life.

In this study, in addition to the structural features of the NGOs, the historical perspective and the current features will be studied in a theoretical way. Besides, the effectiveness of NGOs in Islamic life will be studied in detail. In the last part of the study, the case of KADEM will be handled in details as an Islamic NGO.

¹ Istanbul Medeniyet University, Faculty of Political Sciences, Department of Economics

² Certified Public Accountant

Key Words: Non-Governmental Organisations (NGO's), Islamic perspective, KADEM,

İSLAMİ HAYATTA SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ YERİ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME: KADEM ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Ayfer Gedikli¹

Aysun Fatma Bozkurt²

Genel anlamda sivil toplum kuruluşları (STK) toplumsal huzur, güven ve barış içinde bir sosyal hayatın tesis edilmesi yanında temsil ettikleri grupların toplum içindeki yerinin iyileşmesi, pekişmesi ve sosyal adaletin sağlanması için sivil destek oluşturmaya çalışın, doğrudan bir maddi veya siyasi amacı olmayan yardımlaşma kuruluşlarıdır. İslami hassasiyeti olan STK'lar ise diğer STK'lardan farklı olarak lokal sorumluluklar üstlenmenin yanında finansal ve sosyal imkanlar el verdiğince diğer müslüman toplumlarında temsil ettikleri gruplar için de ortak çaba içine girerler. Bir başka deyişle bu kuruluşlar salt lokal müslümanlara yönelik değil, uluslararası platformlarda müslümanların ihtiyaç duydukları destekleri sağlayarak yapısal düzenlemelere gitme ve hedef ülkelerde oluşturdukları temsilciliklerle tüm müslümanların yardımlarına koşma konusunda önemli görevler üstlenirler. Bilhassa İslam dünyasını ilgilendiren problemlerin çözümünde ülke yönetimleri yanında sivil inisiyatif olarak müşterek çözüm arayışları içinde bulunabilirler. Bu çerçevede İslami STK'ların gerek yerel, gerekse diğer ülkelerde yaşayan müslümanların ihtiyaç ve beklentilerine yönelik projeler üretmek, diğer benzer kuruluşlarla birlikte organize hareket ederek ortak tavır koymak ve lobi faaliyetlerinde bulunmak, siyasi otoritelerin ulaşamayacağı noktalarda sivil inisiyatifi temsil etmek, savaşa ve afet bölgelerine gerekli yardımları götürmek gibi son derece kritik rolleri söz konusudur.

Bu noktada İslam dünyasında sivil toplum kuruluşlarının sayıca çoğalması yanında sürdürülebilir finansal ve yapısal gelişimleri, uzmanlaşmaları ve birbirleri ile doğru şekilde koordine olabilmeleri katlı bir sinerjinin ortaya çıkması açısından da oldukça önemlidir.

Öte yandan modern anlamda sivil toplumu, siyasal alandan bütünüyle izole bir kavram olarak tasavvur etmek mümkün değildir. Bu nedenle, bir yönüyle toplumla, diğer yönüyle siyasetle iletişim içinde olan STK'lar, bu özellikleri ile bireylerin ve toplumların katılımıcılık ve çoğulculuk ilkesi çerçevesinde ve İslam anlayışını merkeze alarak temel hak ve özgürlüklerini korumak amacı ile mali, sosyal ve eğitsel her türlü çalışma içine girebilirler. Bu çalışmalar ile İslam kültür ve değerlerinin toplumlarda korunarak yaşatılması yanında diğer toplumlara tanıtımı da hedeflenir. Eğitim, sağlık, toplumsal ve sosyal hayat gibi çok farklı alanlara yönelik çok sayıda STK, ortaya koydukları çalışmalarla kamu erginin etkin olmadığı birçok alanda önemli ve yüz güldürücü sonuçlar almaktadırlar.

İslami STK'ların ilgi alanları yoksullar, yetimler, savaş mağdurları ve kadınlar gibi çok geniş bir yelpazede olabilir. Bu perspektifle, Türkiye'de kadın sorunları ve kadının toplum içindeki yerinin güçlendirilmesine yönelik faaliyet gösteren çok sayıda dernek ve vakıf arasından sıyrılarak önemli projelere imza atan Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM), bu çalışmaya dahil edilmiştir. KADEM, İslam ahlakını temel alarak toplumsal hayat içinde kadın sorunlarının çözülmesinde önemli çalışmalar ortaya koymaktadır. Bu çerçevede İslamın toplumsal hayatta erkeği öncelediği ve kadını ikincil pozisyona ittiği şeklindeki yanlış kanıyı da ortadan kaldırmayı amaçlayarak, İslami, insani ve ahlaki açıdan kadına değer katılması derneğin faaliyetlerinde çıkış noktasını oluşturmuştur. KADEM, gerçekleştirdiği ulusal ve uluslararası akademik, sosyal ve eğitsel birçok proje ile özelde Türkiye'deki kadınların,

¹Istanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi

²Mali Müşavir

genelde tüm dünya kadınlarının İslami bir ahlak anlayışı ile güçlenmesi, toplumda hak ettikleri yere kavuşmaları hususunda önemli çalışmalar ortaya koymaktadır. STK'ların yapısal özellikleri yanında, tarihsel serencamı ve günümüzdeki özelliklerinin teorik bir şekilde inceleneceği çalışmada STK'ların İslam hayatındaki etkinliği ayrıntılı şekilde ele alınacaktır. Çalışmanın son bölümünde, örnek bir İslami STK olarak KADEM çalışmaları ayrıntılı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sivil Toplum Kuruluşu, İslami hayat, KADEM

Poster Bildiriler

Meslek Etiği Nedir?

Mühendis Emine Alkın

emine.alkin@tarim.gov.tr

Mühendis Adnan Fatih Dağdelen

adnanfatih.dagdelen@tarim.gov.tr

Etik disiplininin bir alt dalı olan meslek etiği; "meslek yaşamındaki davranışları yönlendiren, neyin yapılacağı neyin yapılmayacağı konularında rehberlik eden, meslektaşlar arası rekabeti düzenleyen, meslek ideallerini korumaya yönelen, müşterilerin, toplumun ve devletin çıkarlarını gözeten standartların toplamıdır» şeklinde ifade edilebilir. Mesleğini belirlenmiş olan kurallar ve standartlar çerçevesinde yapan kişiler, toplumun güvenini kazanır ve zaman ve kaynak israfını önlerler. Mesleklere ilişkin oluşturulmuş olan etik kurallar ve standartlar bazı meslek mensuplarınca engelleyici unsurlar olarak kabul edilmektedir. Hatta etik standartların geliştirilmesini, başarıyı engelleyen bir konu olarak görülebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: etik değerler, meslek etiği, etik kurallar

What is business ethic?

The ethics discipline is a subset of the business ethics which can be expressed as the sum of the standards that include directing the behaviors in the business life, guiding what can be done and what can not be done, regulating competition among colleagues, directing to preserve the ideals of the business, looking after society's, government's and customers' benefits. People who make their profession in the framework of established rules and standards gain the trust of the society and prevent waste of time and resources. The ethical rules and standards established for the professions are accepted as obstacles by some members of a profession. In fact, improving ethical standards can be seen as a subject which prevents being successful.

Key Words: ethical values, business ethics, ethical rules